

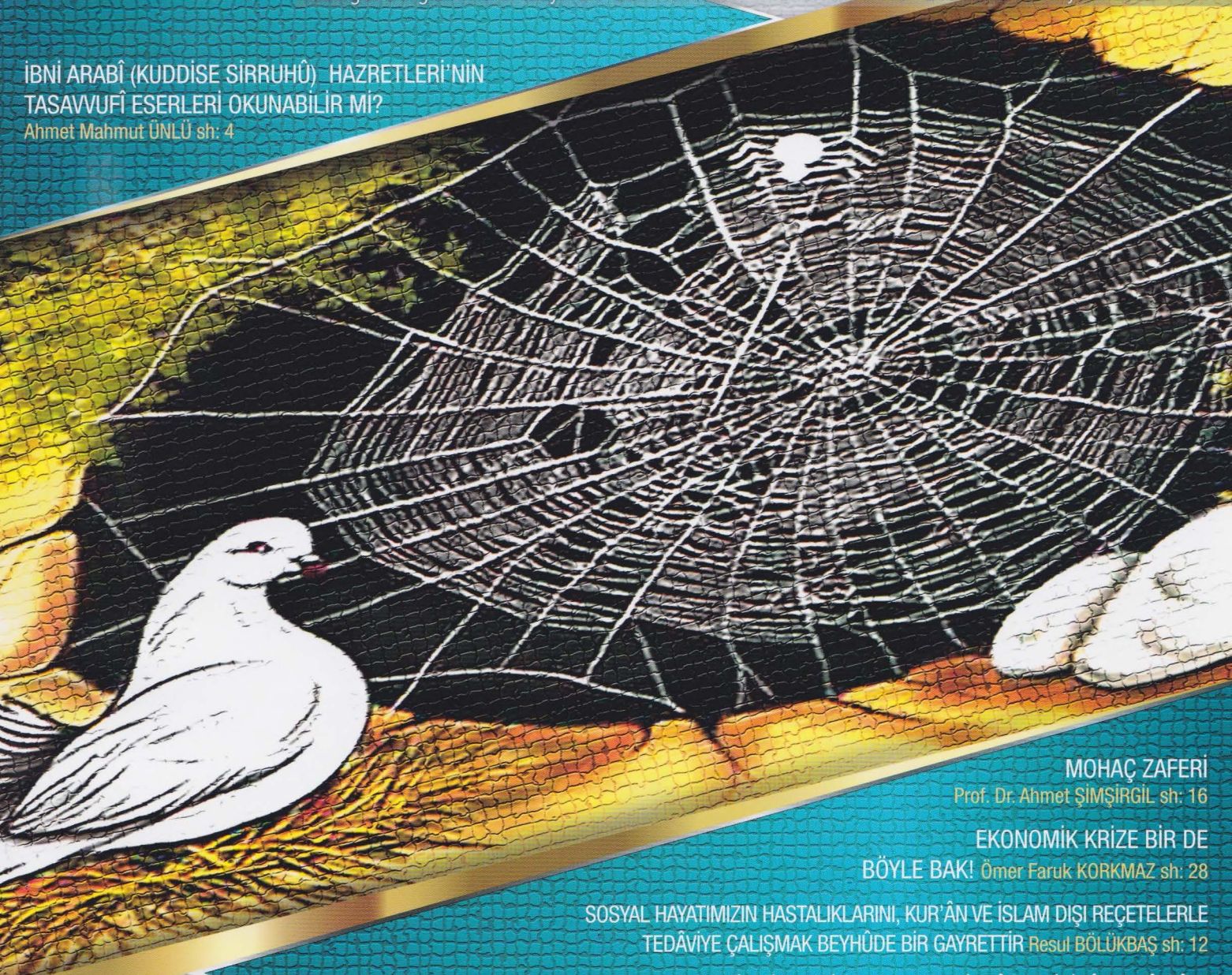
1440. Hicrî Yılbaşımız Mübârek Olsun,
Âşûrâ Günümüz İslâm Ümmetinin
Kurtuluşuna Vesîle Olsun. Âmîn!

Lâlegül

Ayık İlim, Kültür ve Fikir Dergisi

Lâlegül Dergisi Yıl: 6 Sayı: 67 Zülhicce 1439 - Muharrem 1440 EYLÜL 2018 Fiyatı: 13TL

İBNİ ARABÎ (KUDDİSE SİRRAHU) HAZRETLERİ'NİN
TASAVUFÎ ESERLERİ OKUNABİLİR Mİ?
Ahmet Mahmut ÜNLÜ sh: 4

MOHAÇ ZAFERİ

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL sh: 16

EKONOMİK KRİZE BİR DE

BÖYLE BAK! Ömer Faruk KORKMAZ sh: 28

SOSYAL HAYATIMIZIN HASTALIKLARINI, KUR'ÂN VE İSLAM DIŞI REÇETELERLE
TEDÂVİYE ÇALIŞMAK BEYHÜDE BİR GAYRETTİR Resul BÖLÜKBAŞ sh: 12

DEVLET-İ ALİYYE'NİN 16. ŞEYHULİSLÂMİ, ÇİVİZÂDE DÂMÂDİ
HÂMİD MAHMÛD EFENDİ Hasan KUDUOĞLU sh: 22

MUHARREM AYI VE ÂŞÛRA GÜNÜ

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER sh: 38

DÂVETE İCÂBET ETMEK

Hüsamettin VANLIOĞLU sh: 32

SENE SONU VE SENE BAŞI DUÂLARI sh: 58-63

MUHARREM'İN İLK GÜNÜ YAPILACAKLAR sh: 64-68

ÂŞÛRÂ GÜNÜ YAPILMASI MÛSTEHAÛB OLAN YIRMI BEŞ FAZİLETLİ AMEL sh: 85-93

MUHARREM AYININ VE ÂŞÛRÂ GÜNÜNÜN NÂFİLE NAMAZLARI VE ORUÇLARI sh: 66-83

ECELİ GELMİŞ OLANA O SENE ÂŞÛRÂ GÜNÜ OKUMASI NASİB OLMAYAN DUÂ sh: 83-84

BİR YIL BOYUNCA ŞEYTANDAN KORUNMAK İÇİN MUHARREM'İN İLK ON GÜNÜ OKUNACAK DUÂ sh: 65

İMÂM-I RABBÂNÎ HAZRETLERİ'NİN BÛTÛN HASTALIKLARIN ŞİFÂSİ İÇİN TAVSİYE ETTİĞİ MÛHİM BİR DUÂ sh: 93-96

EDITÖRDEN

FETÖ ve OKTAR suç örgütlerine yapılan operasyonlardan sonra, gerek bazı köşe yazılarında gerekse televizyonlarda yapılan bazı açık oturumlarda “sırada hangi cemaat var?” sorusu üzerinden yorumlar yapılarak, sanki bu guruplar “suç örgütü” değil de “cemaat” olduğu için operasyon yapıldığı imajı verilmeye çalışılıyor. Böylece Türkiye’deki bütün tarikat ve cemaatlara operasyon yapılacak, kanaati oluşturulmak isteniyor.

Aslında bu söylem, bütün cemaat ve tarikatların hükümete karşı tavır alması için, FETÖ tarafından daha ilk günden beri dillendirilmiştir.

Bununla birlikte bu dumanlı havayı fırsat bilen bazı kimseler de; “**mutlaka şu cemaate de operasyon düzenlenmeli, filanca tarikata da dokunulmalı**” diye yaygara yaparak, Türkiye’de ne kadar tarikat ve cemaat varsa hepsini aynı potaya sokmak istiyorlar.

Cemaat mi Suç Örgütü Mü?

Öncelikle şunu çok iyi anlamak lazımdır; operasyon yapılan bu guruplar cemaat veya tarikat mı, yoksa suç örgütü müdür?.. Yani devlet, adı geçen bu guruplara, cemaat olduğu için mi operasyon yaptı, yoksa suç örgütü olduğu için mi?..

Mesela FETÖ ne yapmıştı? Darbe yaparak bu memleketi işgal etmek istemişti. Devletin uçağıyla, helikopteriyle Millet Meclisini, Özel Kuvvetler Karargâhını, MİT’i, Emniyet Müdürlüğünü bombalamış, Cumhurbaşkanına suikast tertip etmiş, halka acımasızca kurşun sıkarak tankların altında ezmiş ve 250 vatan evladımızı şehid etmişti.

Şimdi böylesine ihânetvârî bir yapılanma içine girip şu cennet vatanı işgal etmeye yeltenen bir grubun kendine “cemaat” demesi, onları masum ve suçsuz yapar mı?..

En son operasyon yapılan OKTAR grubuna gelince; onlar hakkındaki iddianameye baktığımızda, haklarında yapılan suçlamaları okuyunca insan gerçekten şaşırıyor. Çünkü; “**taciz, tecavüz, dolandırıcılık, kara para aklama, resmi belgede sahtecilik, tehdit, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, siyasi ve askeri casusluk**” gibi, ceza kanununda mevcut olan suçların neredeyse hepsinden suçlandıklarını görüyoruz.

Dolayısıyla organize suç şebekesine dönüşen, hatta devletin güvenliğini tehdit edecek şekilde küresel bağlantılarının bulunduğu dikkat çekilen böyle guruplara, devletin operasyon yapmasından daha doğal ne olabilir.

O halde, dini bir maske gibi kullanıp suç örgütü kurarak kanunsuz işlere bulaşan bu gurupları örnek gösterip, hiç suça bulaşmamış halisane dinini yaşamak isteyen cemaat veya tarikatlara da operasyon yapılmasını istemek, insafsızlık hatta düşmanlık değil midir? Ayrıca bu söylemler, devletin, suçlu-suçsuz demeden bütün cemaat ve tarikatlara savaş açtığı izlenimini verip halkın tedirgin olmasına ve hükümetin töhmet altında kalmasına sebebiyet vermez mi?..

Bunları ifade ettikten sonra, bazılarının sevinçle avuçlarını ovuşturarak sorduğu o soruyu biz de soralım.

Sıra Hangi Cemaatte?

Bir grup veya cemaat kendine hangi ismi verirse versin, eğer kanûnen suç işliyorsan, bir takım küresel bağlantılarla devletin milli güvenliğini tehdit ediyor ve devlet yapılanmasına giriyorsa, sıra işte onlardadır. Devlet böyle suç örgütlerine tabi ki operasyon yapacaktır. Çünkü devlet kendisi için tehdit gördüğü yapılanmalara ve bunların kanûna aykırı olan faaliyetlerine karşı, milletin emniyet ve huzuru için elbette operasyon düzenleyecektir. Hatta FETÖ’nün bu cennet vatanımıza yaptığı darbe girişiminde olduğu gibi, gerektiği zaman millet sokaklara dökülür ve devletiyle el ele vererek böylesine bir ihanete karşı birlikte mücadele verir.

Hicrî 1440’a Giriyoruz

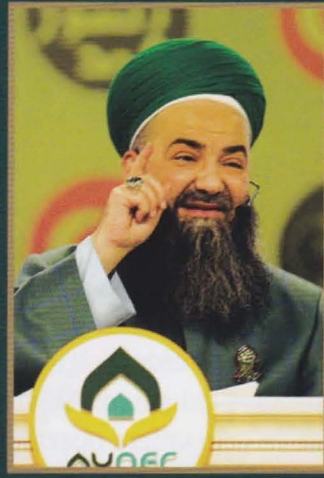
Malumunuz 11 Eylül Salı günü Muharrem Ayı’na ve aynı zamanda Hicrî 1440 yılına giriyoruz. Bu vesileyle şimdiden tüm okurlarımızın Hicrî yılbaşını tebrik ediyor, bu Hicri yeni yılın hayırlara, ümmetin birlik ve beraberliğine, âlem-i İslâm’ın tüm sıkıntılardan kurtulmasına vesile olmasını yüce Rabimden niyaz ediyorum.

Fî Emânillah!

Mustafa Özşimşekler

İÇİNDEKİLER

İBNİ ARABÎ (Kuddise Sirruhû) HAZRETLERİ'NİN TASAVVUFÎ ESERLERİ OKUNABİLİR Mİ?

► 4

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

LÂLEGÜL DERGİSİ ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

Tuana Basın Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GENEL MÜDÜR

Gürsel YILDIZ

REKLAM İLETİŞİM

reklam@lalegulyayinlari.com

YAYIN TÜRÜ

Aylık İlim-Kültür ve Fikir Dergisi

BASIM YERİ

Matsis Matbaa Hizmetleri - Tevfikbey Mah.
Dr. Ali Demir Cad. No:51 Sefaköy / İSTANBUL
Tel: 0212 624 21 11 www.matbaasistemleri.com

YURTIÇİ ABONELİK BEDELİ (12 AYLIK)

150 TL

YURTDIŞI ABONELİK BEDELİ (12 AYLIK)

180 Euro

ABONELİK ÖDEMESİ İÇİN

BANKA HESAP BİLGİLERİ

TUANA YAYINCILIK A. Ş.

YAKIF KATILIM TL HESABI

İBAN: TR77 0021 0000 0000 8388 9000 01

YAKIF KATILIM EURO HESABI

İBAN: TR66 0021 0000 0000 8388 9001 02

YAKIF KATILIM DOLAR HESABI

İBAN: TR93 0021 0000 0000 8388 9001 01

POSTA ÇEKİ HESAP NUMARASI

TUANA YAYINCILIK A. Ş.

14851995

ABONE DAĞITIM

Tuana Basın Yayın
0212 435 10 58

ABONE İŞLEMLERİ

0212 435 10 58

BİLGİ

www.laleguldergisi.com

ADRES

Tuana Basın Yayın - Çınar Mah. Osman Gazi Cad.
No: 50/A Bağcılar / İSTANBUL

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

26 YESEVİ YOLU

30 HIKEMİYYÂT - EFENDİ HAZRETLERİ'NİN İLMÎ KELÂMLARI

36 SÜNNET - HADİS-İ ŞERİFLER

44 İDDEF

46 ÜMMÜ HABİBE (Radiyallâhü Anhâ) 3. BÖLÜM

50 KISSADAN HİSSELER
HZ. ÖMER'E BİR ELBİSE NASIL ÇIKTI? - BİR ÇORAP BİLE GÖTÜREMEDİM

52 EDEBİYYÂT - ÖLECEKSİN

56 HİKMETLİ SÖZLER

• DUALAR, ZİKİRLER ve FAZİLETLİ AMELLER •

58 MUHARREM AYINDA OKUNACAK MÜHİM DUÂLAR

58 Sene Sonu ve Sene Başı Duâları

59 Sene Sonunda Okunacak Saâdet Duâsı

62 Hızır (Aleyhisselâm)ın Yeni Yıl Duâsı

63 Sene Sonu ve Sene Başı Oruçları

64 Muharrem Hilâli Görüldüğünde Okunacak Duâ

65 Bir Yıl Boyunca Şeytandan Korunmak İçin Muharrem'in İlk On Günü Okunacak Duâ

66 MUHARREM AYININ NÂFİLE NAMAZLARI

68 MUHARREM AYININ NÂFİLE ORUÇLARI

68 Haram Ay Orucu

70 AŞÛRÂ GECESİ VE GÜNÜNÜN VAZİFELERİ

70 Âşûrâ Gününün Faziletleri

72 Âşûrâ Gecesinde ve Gününün Amelleri Âşûrâ Günü Orucu

76 Âşûrâ Gününde Oruç Tutmanın Hükümü

77 Âşûrâ Gecesi Yapılacaklar

78 Âşûrâ Gecesinde İhyâ Etmenin Fazileti

79 Âşûrâ Gecesi Namazları

80 Âşûrâ Günü Namazları

83 Âşûrâ Günü Okunacak Duâlar

85 Âşûrâ Günü, İmkân Dâhilinde Şu Yirmi Beş Haslet İşlenir

93 İmâm-ı Rabbânî Hazretleri'nin Bütün Hastalıkların Şifâsı İçin Tavsiye Ettiği Mühim Bir Duâ

SOSYAL HAYATIMIZIN HASTALIKLARINI, KUR'ÂN VE İSLAM DIŞI REÇETELERLE TEDÂVİYE ÇALIŞMAK BOŞUNA BİR GAYRETTİR

■ RESUL BÖLÜKBAŞ

►12

MOHAÇ ZAFERİ

■ Prof. Dr. AHMET ŞİMŞİRGİL

►16

DEVLET-İ ALİYYE'NİN ON ALTINCI ŞEYHULİSLÂMİ, "FETÂVÂ-YI HÂMİD" SÂHİBİ ÇİVİZÂDE DÂMÂDİ HÂMİD MAHMÛD EFENDİ

■ HASAN KUDUOĞLU

►22

EKONOMİK KRİZE BİR DE BÖYLE BAK!

■ ÖMER FARUK KORKMAZ

►28

DÂVETE İCÂBET ETMEK

■ HÜSAMETTİN VANLIOĞLU

►32

MUHARREM AYI VE ÂŞÛRA GÜNÜ

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

►38

FIKHÎ SUÂLLERE CEVAPLAR

■ FATİH KALENDER

►54

LALEGÜL DERGİSİ ABONELİK HEDİYELERİ

HEDİYESİZ
1 YILLIK ABONELİK
150 TL

1 YILLIK ABONE OLAN HERKESE
DELÂİLÜ'L HAYRÂT SETİ
200 TL HEDİYE

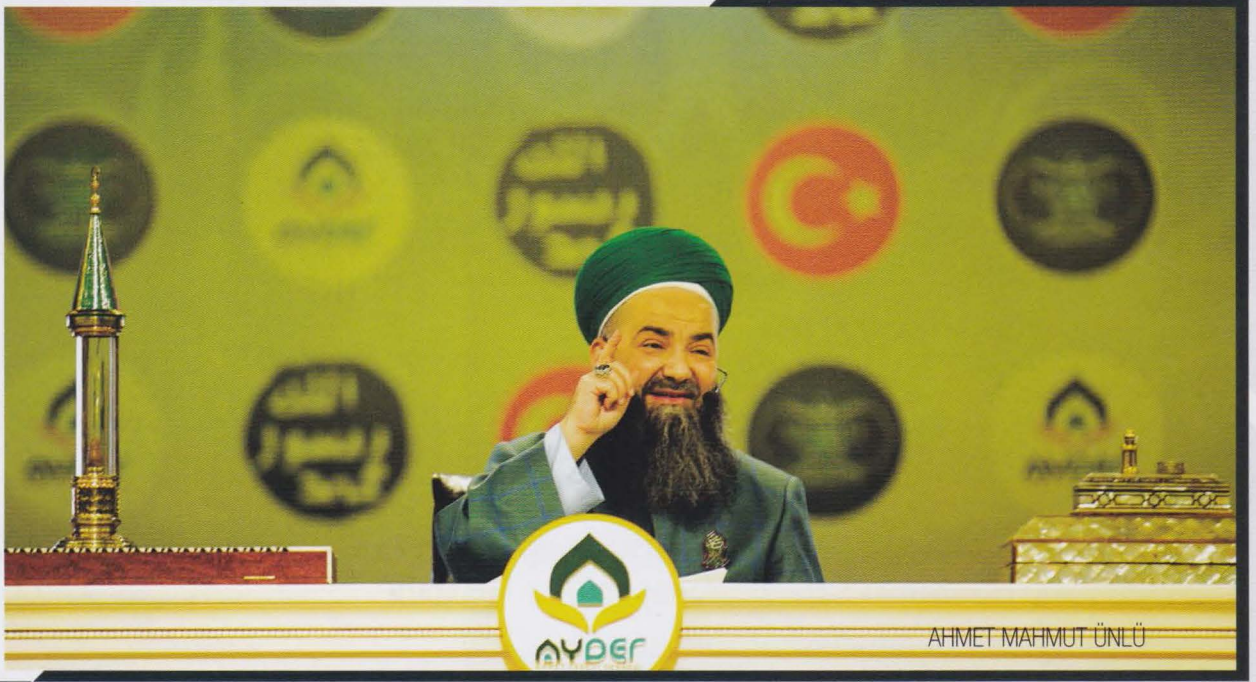
YUTRDIŞI ABONELİKLER:
HEDİYELİ ABONELİK
İSTEYENLER İÇİN ABONE
ÜCRETİ YANINDA
KARGO ÜCRETİ VARDIR

250 TL

1 YILLIK ABONE OLAN HERKESE
1 adet DELÂİLÜ'L HAYRÂT SETİ
1 adet "BEHCETÜ'N-NÜFÛS"
1 adet KIRK HADİS-İ ŞERİF

HEDİYE

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

İBİNİ ARABÎ (Kuddise Sirruhû) HAZRETLERİ'NİN TASAVVUFÎ ESERLERİ OKUNABİLİR Mİ?

Bütün hamd-ü senâlar:

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

“Âgâh olun; şüphesiz Allâh’ın velîleri ki, (insanlar korkuya kapıldığı zaman) onlar üzerine (istenmedik) hiçbir (şeyle karşılaşma) korku(su) yoktur. Ve (insanlar umduklarını bulamadıkları için üzüldüklerinde) ancak onlar mahzun olmayacaklardır.” (Yûnus Sûresi:62) buyuran Allâh-u Te’âlâ’ya mahsustur.

Sonsuz salât-ü selâmlar:

﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ مِنْ أُمَّتِي سَابِقُونَ﴾

“Ümmetimin her asrında sâbıklar (hayırda ileri geçen velîler) vardır.” (Ebû Nu’aym, Hilyetü’l-evliyâ, 1/8; ed-Deylemî, el-Müsned, no:4375, 3/140; ‘Alî el-Kârî, Kenzü’l-‘ummâl, no:34626, 12/193; es-Süyûtî, el-Fethu’l-kebîr, no:8271, 2/115) buyuran Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in, Ehl-i Beyti’nin ve cümle sahâbesinin üzerine olsun.

Geçen ayki yazımızda İbni Arabî (Kuddise Sirruhû) Hazretleri hakkında büyüklerin görüşlerini nakletmişim, bu ay da sizlere İbni Arabî (Kuddise Sirruhû) Hazretleri’nin “el-Fusus” ve “el-Fütûhâtü’l-Mekkiyye” gibi eserlerini okumanın uygun olup olmadığı konusunda bâzı mâlûmât yazacağım.

İbni Arabî (Kuddise Sirruhû)dan Firavun’un İmânına Dâir Nakledilen Görüş Doğru Değildir!

Geldiğimiz bu noktada; İbni Teymiyye gibi Ehl-i Sünnet’e muhâlif adamların, Muhyiddîn ibni Arabî (Kuddise Sirruhû) gibi bir zâtı kâfir saymak için ortaya attıkları bir konu vardır ki o da, İbni Arabî (Kuddise Sirruhû) Hazretleri’nin, Firavun’un imânının kabul edildiği görüşünde olduğu iddiâsıdır.

Oysa **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)nun kitaplarını en çok araştıran ve hattâ “**Fütûhât-ı Mekkiyye**”sini ihtisâr eden **İmâm Abdülvehhâb eş-Şa‘rânî** (*Kuddise Sirruhû*) şöyle demiştir:

“**İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)yu inkâr edenlerin iddiâlarından biri de, onun **Firavun**’un îmânının makbûl olduğunu söylediği husûsudur. Oysa bu konu **Şeyh-i Ekber Hazretleri**’ne atılan bir iftirâdır ve yalandır.

Zîrâ kendisi “**el-Fütûhât**” isimli eserinin 62. bâbında: ‘Şüphesiz ki **Firavun** cehennemde sonsuza kadar yanacaklardan olup ondan hiç çıkmayacaklardır.’ (*İbnü ‘Arabî, el-Fütûhâtü’l-Mekkiyye, 1/455*) demiştir.

İbni Arabî (*Kuddise Sirruhû*)nun “**el-Fütûhât**” isimli eserini vefâtından üç sene kadar önce bitirdiği bir kitap olması hasebiyle müellefâtının sonuncularından sayılır.” (*eş-Şa‘rânî, el-Yevâkît ve’l-cevâhîr, sh:17*)

İmâm Şa‘rânî (*Rahimehullâh*)İN “**Fütûhât**”ta bahsettiği konuyu **Âlûsî** (*Rahimehullâh*) da tefsîrinde şöyle zikretmiştir: “İşte (tefsîrinde bulunduğumuz) bu ve benzeri (bir sonraki) âyet-i kerîmelerden dolayı **Firavun**’un îmânının kabûl edilmediğine ve kâfir olarak öldüğüne dâir ulemâ arasında icmâ vukû bulmuştur.

Nitekim **İbnü Mes‘ûd** (*Radıyallâhu Anh*)dan rivâyet edilen:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَلَقَ اللَّهُ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا فِي بَطْنِ أُمِّهِ مُؤْمِنًا، وَخَلَقَ فِرْعَوْنَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ كَافِرًا.»

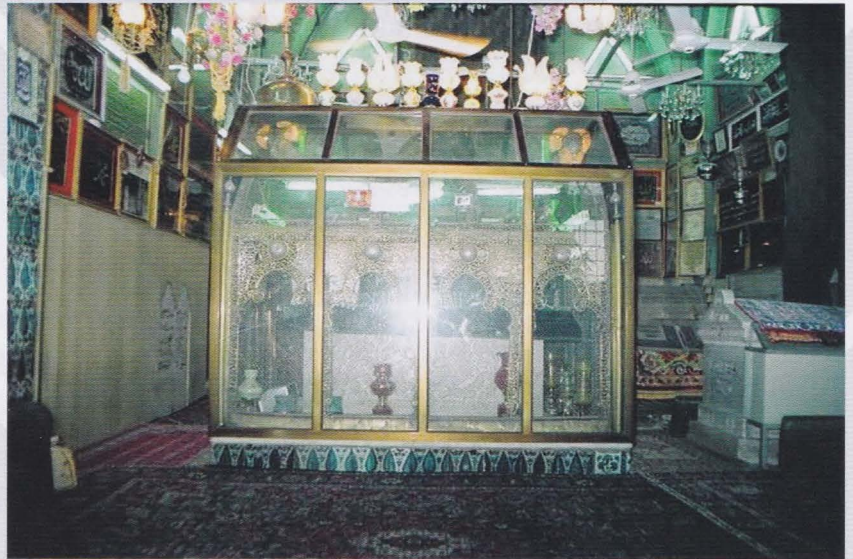
“**Allâh-u Te‘âlâ Zekeriyyâ oğlu Yah-yâ**’yı annesinin karnında mümin olarak halketti, **Firavun**’u da annesinin karnında kâfir (öleceği bilinmiş ve yazılmış biri) olarak yarattı.” hadîs-i şerîfi de bu hususa şâhitlik etmektedir. (*et-Taberânî, el-Mu‘cemü’l-kebir, no:10543, 10/276; el-Âcurrî, eş-Şerî‘a, no:369, 2/788; İbnü Adıyy, el-Kâmil:6/2221; el-Heysemî, Mecma‘u’z-zevâid:7/193; el-Âlûsî, Rûhu’l-me‘ânî:11/283*)

Dolayısıyla **Firavun** hiç şüphesiz cehennemde ebedî kalacak olanlardandır.

Şeyh-i Ekber (*Kuddise Sirruhû*)nun görüşü de bu yöndedir. Nitekim o, “**el-Fütûhât**” isimli eserinin 62. bâbında şöyle demiştir: **Allâh-u Te‘âlâ**’nın, kulları içerisinde mahzûl (rüsvey) kıldığı kullar iki tâifedir, bunlardan birincisi; günah işlemişlerse de:

﴿وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا﴾

“**Allâh ise** (en sevdiklerinizi O’nun yoluna vermeniz durumunda) **size Kendi katından büyük bir bağışlama ve bir fazl**(-u kerem olarak, verdiğinizin yerini kat kat dolduracak bol rızık) **vaat etmektedir**” (*el-Bakara Sûresi:268*) âyet-i kerîmesinin işâreti vechile sonunda kendilerine tevbe nasip olacak ve **Mele-i Âlâ**’nın (yüksek melek cemaatinin) istiğfarlarıyla duâlarına mazhar kılınarak cehennem onlara dokunmayacaktır.

İkinci tâife ise iki kısma ayrılmıştır; bir kısım vardır ki **Allâh-u Te‘âlâ** onları şefaitle cehennemden çıkaracaktır. Onlar tevhid ehlinden olup günahları bağışlanmadan ölenlerdir. Diğer kısım ise, cehennemde bâkî kalacaktır ki onlar kıyâmet günü kendilerine:

﴿وَأَمَّا زُوا الْيَوْمِ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾

“Ey (şirk suçunu işlemiş) **mücrimler! Ayrılın bugün** (müminlerden de, cehennemde kimseyi göremeyeceğiniz, kimenin de sizi göremeyeceği özel yerlerinize gidin).” (*Yâsîn Sûresi:59*) buyrulacak olanlardır.

Cehennemde ebedî kalacak olmaları hasebiyle orayı mâmur edecek olanlar sâdece kendileri olduğundan (cehenneme girip çıkacak olan günahkâr müminlere değil de) sâdece onlara ehlü'n-nâr (cehennem ehli) denilir. Bunlar da dört tâifedir ki onlar cehennemde ebedî kalacaklar ve oradan hiç çıkmayacaklardır.

Birinci tâife **Firavun** ve benzeri kâfirlerdir ki bunlar **Allâh-u Te‘âlâ**'ya karşı büyüklük taslayarak:

﴿مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي﴾

“Ben sizin için kendimden başka bir ilâh (bulduğunu, bu zamana kadar) **bilmiş değilim.**” (*el-Kasas Sûresi:38*) demek sûretiyle, ayrıca:

﴿أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى﴾

“Sizin en üstün Rabbiniz ancak benim.” (*en-Nâzi‘ât Sûresi:24*) diyerek kendisine rablik isnâd edip, rubûbiyeti **Allâh-u Te‘âlâ**'dan nefyeden kimselerdir. **Nemrûd** ve diğerleri de böylecedir.

İkinci tâife; **Allâh-u Te‘âlâ**'nın varlığını kabûl etmekle birlikte:

﴿مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾

“Biz onlara ancak bizi **Allâh'a tam bir yakınlıkla yaklaştırsınlar diye ibâdet etmekteyiz.**” (*ez-Zümer Sûresi:3*) diyerek **Allâh-u Te‘âlâ** ile birlikte başka ilâhlar kabul edenlerdir.

Üçüncü tâife; **Mu‘attile**'dir ki bunlar ilâh mefhumunu toptan reddeden ve bu âlem için aslâ ilâh kabul etmeyen (ateist)lerdir.

Dördüncüsü ise; içlerinden bu üç tâifeden birinin îtikâdı üzere kâfirliği gizleyip dıştan îmanlı olduklarını açıklayan münâfiklardır. İşte cinlerden ve insanlardan oluşan bu dört sınıf, cehennem ehlidirler ki onlar oradan aslâ çıkamayacaklardır. (*İbnü Arabî, el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye:1/455; el-Âlûsî, Rûhu'l-me‘ânî:11/283-284*)

Evet, **İbni Arabî** (*Rahimehullâh*) “**Fütûhât**”ının 167. bâbında ‘**Firavun**’un yeis (hayattan ümit kesme) hâlindeki îmânı kabûl olunmuş mudur?’ şeklinde bir mevzuya girmişse de bu, kendisinden önce Ehl-i Sünnet’in imamlarından olan **Ebû Bekr el-Bâkîllânî** gibi birçok seleften nakledilen “Hayattan ümit kesenin îmânının makbul olup olmayacağı” konusundaki tartışmayla alâkalıdır.

Nitekim bu konuyu en iyi araştıranlardan biri olan ve bu hususta müstakil bir risâle yazmış olan **Ali el-Kârî** (*Rahimehullâh*) “**Ferru'l-‘avn**” isimli risâlesinde şöyle demiştir:

“Benim îtikâdım odur ki; **İbni Arabî** burada **Firavun**’un îmânını kasdetmemiştir. Zîrâ “**el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye**”den geride nakledilen görüşleri onun bu husustaki îtikâdını ortaya koymaktadır.

Onun bundan maksadı ancak, **Firavun**'un kâfir olarak ölüp ölmediği husûsundaki delillerin kat'î olup olmadığı konusunda ilmî bir istidlâldir” demiştir. (*Ali el-Kârî, Ferru'l-'avn, Mecmû'u'r-Resâil, no:72, 6/335*)

Nitekim **İsmâ'îl Hakkî** ve **Âlûsî** (*Rahimehüvellâh*)ın beyanları vechile; **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*) ümit kesme ânındaki îmânın hükmünü konu etmiştir.

Esâsen, “*Esiletü'l-hikem*”de de zikredildiği üzere; ye's hâlindeki îmân red ve kabul cihetinden muallaktadır, şöyle ki; vefât etmeden evvelki giren çıkan son iki nefesten ibâret olan ihtizar hâlinde îman edildiyse bu reddedilir, öncesinde ise kabûl edilir.

Ancak **İmâm-ı Mâlik** (*Rahimehullâh*) had cezâsı uygulanarak öldürülecek olan veyâ kendisine kılıç çekildiğinde îmâna gelen kişilerin durumunu örnek vererek, zâhire göre hüküm verme açısından bu kişilerin îmânının kabûl olunacağı görüşündedir.

Şeyh-i Ekber (*Kuddise Sirruhû*) Mâlikî mezhebine mensup olması hasebiyle “*el-Fusûs*” isimli eserinde konuyu bu noktadan ele almış, daha sonra **Firavun**'un özeli hakkındaki hükmü **Allâh-u Te'âlâ**'nın ilmîne havâle etmiştir. Zâten bu konuyu ilk konuşan **İbni Arabî** değildir, **İbni Arabî**'den takrîben yüz sene evvel yaşamış olan Hanefî büyüklerinden **Kâdî Abdussamed** (*Rahimehullâh*) kendine âit tefsirde: “Tasavvuf ehlinin mezhebine göre; azap görüldüğünde dahî îman fayda verir.” demiştir ki bu da bu konunun **İbni Arabî** (*Rahimehullâh*)dan önce de tartışıldığına ve bu husûsun özellikle **Firavun** hakkında değil de yeis hâlindeki îmânın kabûl olunup olunmayacağı hakkında olduğuna delâlet etmektedir.

Gerçi Ehl-i Sünnet ulemâsının, azap görüldüğünde yapılan îmânın fayda vermeyeceği hakkında icmâi vardır. Bâzı şâz görüşler bu icmâi ihlâl etmez. Kabûl olunacağına dâir **İmâm Mâlik** (*Rahimehullâh*) dan gelen görüş ise müctehidlerin ihtilaf-lı sözlerine muttalî olan tetkik ehli âlimler nezdinde sâbit olmamıştır. (*İsmâ'îl Hakkî, Rûhu'l-beyân:4/77; el-Âlûsî, Rûhu'l-me'ânî:11/288*)

İmâm Şa'rânî, Haskefî ve İbni Âbidîn (*Rahimehüvellâh*)**a Göre İbni Arabî'nin Tasavvuf Kitaplarına Katma Yapılmıştır**

İmâm Şa'rânî (*Kuddise Sirruhû*) “*el-Yevâkîf*” isimli eserinde bu konuda şunları söylemiştir: **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*) nun kelâmları içerisinde şerîatin zâhirine ve cumhûrun görüşüne muhâlif görünen şeylerin tamâmı kendisi adına medsûs (uydurulup kitaplarına sokulmuş)dur.

Nitekim **Mekke-i Müşerrefe** sâkinlerinden şeyhim **Ebû Tâhir el-Mağribî** bana bu husûsu bildirdikten sonra **Konya** şehrinde **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)nun kendi el yazısı olan nüsha ile karşılaştırdığı “*Fütûhât*”ı bana gösterdi. Ben evvelce “*Fütûhât*”ta gördüğüm ve: ‘Bu nasıl olur?’ diye durakladığım konulara özellikle baktım, o nüshada hiçbirini göremedim, bu yüzden “*el-Fütûhât*”ı ihtisâr ederken (kısaltırken) oraları hazfettim.

Zındıklar dâimâ büyükler adına böyle desler (sonradan katmalar) yapmışlardır. Nitekim birileri yanlış birtakım îtikatları bir kâğıda yazıp **Ahmed ibni Hanbel** (*Radıyallâhu Anh*)ın vefât hastalığında yastığının altına koymuşlardı. İşte onun mezhebinin adamları doğru îtikâdı bilmeseydiler elbette yastığının altına konulan o yanlış inançlarla fitneleneceklerdi.

Yine böylece **İmâm Gazâlî** (*Rahimehullâh*) ın “*el-İhyâ*” kitabına birkaç mesele so-kuşturmuşlar, bu medsûs nüshayı gören **Kādî ‘Iyâz** (*Rahimehullâh*) da bunun yakıl-masını emretmişti.

İşin daha acâyibi; “*Kāmûs*” sâhibi **Şey-hulislâm Feyrûzâbâdî** gibi, **İmâm Ebû Hanîfe** (*Radyallâhu Anh*)ın fazîletleri husû-sunda kitap yazmış olan bir zât hakkında **İmâm-ı Âzâm**’ı tekfir ettiğine dâir müs-takil kitap yazıp **Ebû Bekr el-Hayyât**’a göndermişler, o da bu zâtı levmetmeye başlamıştı. Bunu duyan **Feyrûzâbâdî** (*Rahimehullâh*) ona mektup yazarak: ‘Bu ki-tabı gördüysen onu hemen yak, çünkü o, düşmanlarım tarafımdan bana iftirâdır, ben **İmâm Ebû Hanîfe** (*Radyallâhu Anh*) a îtikat edenlerin önde gelenlerindenim, hattâ onun menkıbelerini bir cilt kitapta zikrettim’ demiştir.

(İmâm-ı Şa’rânî sözlerine şöyle devâm etti:) Hattâ böyle bir hâdise benim “*el-Bahru’l-mevrûd*” isimli kitabımın başına da geldi, şöyle ki; bâzı hasetçi-ler onun içerisine birçok yanlış inançlar sokup sonra bu nüshaları **Mısır**’da ve **Mekke**’de yaydılar, sonra benim o ki-tabıma icâzet yazan âlimler adına: ‘Biz yazdığımız bu icâzetlerden döndük’ şek-linde hatlar tertip edip bunları dağıttılar.

Bunun üzerine bâzı insanlar şüpheye düşünce o âlimlere kitabın asıl nüshasını bir daha gönderdiğimde altına: ‘Vallâhi bizim icâzetlerimizden döndüğümüzü söyleyenler yalancıdır’ diye yazıp tekrar bana gönderdiler. Bu hususta **İmâm Nâ-sıruddîn el-Lakkânî el-Mâlikî** ve **Şeyh Şihâbüddîn er-Remlî** (*Rahimehüvellâh*) gibi âlimler beni destekleyici mâhiyette yazı-lar yazdılar.

İşte bunları bildiğin zaman, **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)yu çekemeyen hasetçilerin benim kitaplarıma yaptıkları gibi onun kitaplarına da des yaptıklarını daha iyi anlarsın. Zîrâ ben bunu kendi hayâtımda, kendi asrımda daha iyi müşâhede ettim.

Fakat **Allâh-u Te’âlâ**’nın murâdı gere-ği **Yemen**’den **Cemâlüddîn ibnü’l-Hay-yât** isimli bir adam çıkıp, Müslümanların icmâına muhâlif düşen ve bâtil inançlar içeren bâzı meseleleri yazıya dökerek: ‘İşte **Şeyh Muhyiddîn ibni Arabî**’nin îtikâdı bunlardan ibârettir’ diye İslâm beldelerinde bulunan ulemâyâ gönderin-ce âlimlerin birçoğu meseleyi araştırma-dan ‘Böyle îtikat mı olur’ diye reddiyeler yazmaya başladılar.

Ama **İbnü’l-Hayyât** bu meseleleri **İbni Arabî** adına uydurulan bir kitapta mı bul-du yoksa **İbni Arabî**’nin kitaplarını yanlış anlayarak onun murâdının hilâfına yanlış meseleler mi çıkardı bilemiyorum!

Benim **İbni Arabî** (*Rahimehullâh*) hakkın-daki îtikâdım şöyledir; **Şeyh Muhyid-dîn**, hâl ve ilim bakımından tarîkat şey-hidir, hakîkat bakımından tahkik ehlinin imâmıdır ve fiilen âriflerin ilimlerinin muhyîsidir. Kendisi kovaların bulandı-ramayacağı bir deryâdır, duâları yedi kat gökleri delip geçecek nitelikte müste-captır ve bereketleri ufukları dolduracak vasıftadır. Şunu yakînen biliyorum ki; o benim anlattıklarımın da fevkindedir, zann-ı gâlibim odur ki, ben bu kadar me-dhiyye ile bile ona insafı davranabilmiş değilim!’ (*eş-Şa’rânî, el-Yevâkît ve’l-cevâhîr, sh:9-10*)

Ancak “*Fusûsu’l-hikem*” isimli ese-rinde şerî’ate muhâlif düşen bâzı kelime-leri vardır. Bâzı meşâyih o kelimeleri de şerî’ate uyumlu hâle getirmek için çaba sarfetmişlerdir.

Lâkin biz bu konuyu araştırdıktan sonra yakînen anladık ki; birtakım Yahûdiler Şeyh Efendiye iftirâda bulunmuşlardır. Nitekim **İmâm Şa‘rânî**’yi kıskananlar da bir kitabına insanı dinden çıkararak şeyler katıp yaymışlar, sonra kendisi, üzerinde diğer ulemânın hatları bulunan müsveddeyi çıkarıp asrının ulemâsına gösterince ancak o zaman bu iftirâlardan kurtulabilmiştir. İşte bu yüzden o gibi kelimeleri mütâlâa etmekten sakınmak için ihtiyatlı olmak gerekir. Zâten herkes onun kelimelerindeki muradlarını anlayacak ilme sâhip olmadığından ya böyle büyük bir velîyi inkâra kalkışır veyâ murâdının tersini anlayarak bâtula düşer. Bu yüzden onun kelimelerinin şerhini murâd edenler **Abdülğaniyy en-Nabluşî** (*Rahimehullâh*)a âit **“er-Raddü’l-metîn”** isimli eseri okumalıdır.” (*el-Haskefi, ed-Dürü’l-muhtâr, İbnü Âbidîn, Reddû’l-muhtâr:3/406-408*)

Gerçekten bu îzahlara katılmamak mümkün değildir, zîrâ birçok ulemâ ve bütün evliyâ tarafından makbul görülen **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*) gibi bir zâtın kitaplarına hasetçilerinin ve din düşmanlarının katıp çıkartma yapmadığını düşünmek en aşağı tâbirle safdillik olur. Nitekim ona isnâd edilen öyle görüşler vardır ki böyle bir âlim bir yana, en câhil bir Müslümanın bile o görüşte olduğu düşünülemez.

Meselâ **Âlûsî** (*Rahimehullâh*)ın da zikrettiğine göre; onun **“el-Fusûs”** isimli eserinde **Nûh** kavminin ve daha nice

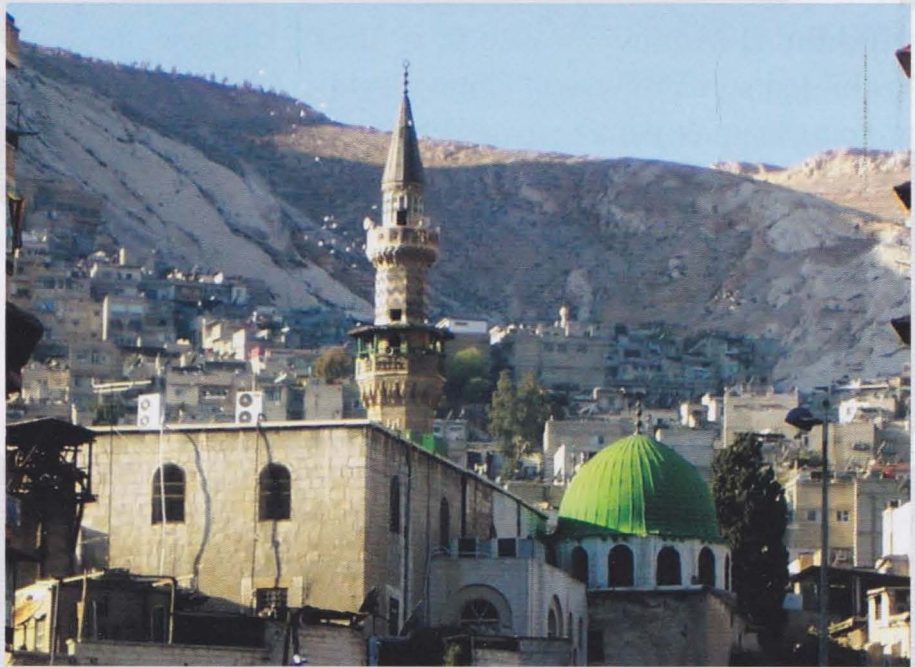
kâfirlerin îmân ettikleri ve kıyâmet günü kurtulacakları gibi şirk içerikli ifâdeler bulunmaktadır.

İbni Arabî (*Rahimehullâh*)ın bu sözleri bu mânâda kullandığını düşünemeyeceğimize göre bunların da düşmanları tarafından uydurulduğunu kabullenmemiz gerekir.

Zâten meşhur ilim adamlarına şaz görüşler nispet ederek bâtıl bir fikrin doğruluğunun ispat edilmeye çalışılması, sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Sevilmeyen bir şahıs hakkında hurâfeler uydurularak aşağılanması usûlü de, bir diğer düşmanlık ve haset üslûbudur.

Bu sebeple âlimler: “Bir imamın sözleri arasında ihtilâf olursa o konuda zâhirî delillere uygun olanın alınması ve muhâlif olandan yüz çevrilmesi gerekir.” demişlerdir. (*el-Âlûsî, Rûhu’l-me‘ânî:11/287, 290*)

Hulâsâ burada **Firavun**’un îmânının kabûl edilmediği ve küfür üzere öldüğü şeklindeki nakil esas alınmalı, diğer görüş **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)ya nispet edilmemelidir.

İbni Arabî (*Kuddise Sirruhû*)**nun** **Tasavvuf Kitapları** **Okunabilir mi?**

Ali el-Kârî (*Kuddise Sirruhû*), **İmâm Haskefî** ve **İbnü Âbidîn** (*Rahimehümlâh*) bu bapta şunları söylemişlerdir:

Meşâyihimizin şeyhi, muhaddislerin umdesi ve müctehid imamların hâtimesi **Hâfız Süyûtî** (*Rahimehullâh*) bu konuda "**Tebietü'l-ğabî bi tebrieti İbni Arabî**" ismini verdiği bir risâle yazmış ve orada şunları ifâde etmiştir: "Eskiden de, şimdi de insanlar **İbni Arabî** hakkında ikiye ayrılmışlardır, bir kısmı onun velî olduğuna îtikat etmişlerdir ve onlar isâbetlidir. Nitekim Mâlikî imamlarından **İbnü Atâillâh el-İskenderî** ve **Şeyh Afifüddîn el-Yâfi'î** (*Rahimehümlâh*) onu son derece methetmişler ve mârifet makâmına erişmekle vasıflamışlardır.

Bir fırka da onun dalâlette olduğuna îtikat etmektedir ki, bu görüşte olan birçok fukahâ vardır. **Hâfız Zehebî** (*Rahimehullâh*) gibi şüphe içinde olup belli bir görüşü olmayanlar da mevcuttur. (Meşhur Münâvî'nin dedesi) **Şeyhulislâm Şerefüddîn el-Münâvî** (*Rahimehullâh*)a **İbni Arabî**'den sorulduğunda: "Onun aleyhine konuşmamak daha selâmetli bir yoldur, kendi adına korkan her verâ sâhibinin böyle yapması yakışır" demiştir.

Bana göre onun hakkında en doğru görüş öyle bir yol izlemektir ki, onu methedenler de, zemmedenler de bunu kabul etmeyecektir, o da şudur; velî olduğuna îtikat etmek gerekir ama kitaplarına bakmayı yasaklamak îcâb eder. Zâten kendisinin: (نَحْنُ قَوْمٌ يَحْرُمُ النَّظْرُ فِي كُتُبِنَا) "Biz öyle bir cemaatiz ki kitaplarımıza bakmak haram olur" dediği nakledilmiştir.

Zîrâ Sûfiyye (tasavvuf meşâyihî) bâzı lafızları seçip onları fıkıhçıların anladığı mânâlara uymayan farklı mânâlarda kullanılmak üzere bir ıstılah geliştirmişlerdir ki onları lügat mânâsıyla değerlendiren kişi ya kâfir olur, ya da sözün sâhibini tekfir eder.

İmâm Ğazâlî (*Rahimehullâh*) kitaplarında bu husûsu açıkça belirtmiş ve: "Tasavvuf ehlinin ıstılahları Kur'ân ve Sünnet'te geçen müteşâbihlere benzer. Nitekim **Kur'ân-ı Kerîm**'de (**Allâh-u Te'âlâ hakkında**) geçen (ve lügat îtibâriyle 'Yüz' anlamına gelen) 'Vech', ('El' anlamına gelen) 'Yed', ('Göz' anlamına gelen) 'Ayn', (ve 'Yerleşme' mânâsına gelen) 'İstivâ' âyetlerini, bilinen mânâları üzere yorumlayan kişi kesinlikle kâfir olur" demiştir.

İbni Arabî (*Kuddise Sirruhû*)nun sözlerini de lügat mânâlarına hamlederek onu tekfîre (kâfir saymaya) kalkışanlar, âhirette kötü bir muhâsebeye düşeceğinden korkmayan ihtiyatsız kimselerdir.

Ancak **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)nun kitaplarını incelemeye yâhut okutmaya kalkışan ne kendisine ne de başkasına iyilik yapmış olmaz, hattâ kendisine de, Müslümanlara da çok zarar vermiş olur.

Hele bir de şerî'atin zâhirî ilimlerinde kâsır (yetersiz) kimselerden ise o zaman dalâlete düşmesi ve insanları saptırması kaçınılmaz olur. Bir kimse ârif olsa bile bu kitapları okutmamalıdır. Zîrâ tasavvuf ilmi kitaplardan alınmaz ve müridlerin tarîkünde (Mevlâ'ya ulaşmak isteyenlerin yolunda) tasavvuf kitaplarını okutmak diye bir usûl yoktur. (*es-Süyûtî, Tebietü'l-ğabî bi tebrieti İbni Arabî, sh:39-47; Ali el-Kârî, Ferru'l-'avn, Mecmû'u'r-Resâil, no:72, 6/330-333; el-Haskefî, ed-Dürü'l-muhtâr, İbnü Âbidîn, Reddû'l-muhtâr:3/406-407*)

Muhakkık âlim, **Şeyhulislâm İbni Kemâl Paşa**'ya da bu konu sorulduğunda **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*) hakkında eşsiz methiyeler yaptıktan sonra şöyle demiştir:

“Bu zâtın çok musannefâtı vardır, “*el-Fusûs*” ve “*Fütûhât-ı Mekkiyye*” onlardandır. Bu kitaplardaki meselelerin bâzısının ibâresi ve mânâsı anlaşılır olup emr-i İlâhî'ye ve şer'î Nebevî'ye muvafıktır (Kur'ân'a ve Sünnet'e uygundur).

Bâzısı ise zâhir ehlinin idrâkinden gizli olsa da keşif ve bâtın ehline göre hafî değildir. Artık her kim kastedilen mânâya vâkıf olamadıysa bu makamda sessiz kalması vâcib olur.

Nitekim **Allâh-u Te'âlâ**:

﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا﴾

'Kendisi hakkında sana âit hiçbir bilgi olmayan şeylerin ardınca gitme! (Herhangi bir konuda zanlarla, sezgilerle ve tahminlerle hüküm verme!) **Kulak da, göz de, gönül de; işte sana! bunların hepsi de, şüphesiz ki o (insan) on(lar) dan sorumlu olmuştur.'** (*el-İsrâ Sûresi:36*) buyurmuştur.” (*el-Haskefî, ed-Dürri'l-muhtâr, İbnü Âbidîn, Reddül-muhtâr:3/407; es-Süyûtî, Tenbihtü'l-ğabî bi tebrieti İbni Arabî, sh:48; Ali el-Kârî, Ferru'l-'avn, Mecmû'u'r-Resâil, no:72, 6/333; İbnü'l-'Imâd, Şezerâtü'z-zeheb:7/338*)

Âlûsî (*Rahimehullâh*) da bu hususta: “Kitaplarında bulunan ve zâhirî şer'î ate muhâlif düşen ibârelerden dolayı **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)yu kâfir saymak dalâlet sınıflarının en büyüğüdür ve âhiret azâbını mûcip olan büyük bir zulümdür.

Bir insan onun maksudını anlamasa da şahsının aleyhine konuşmamalı, lâkin **İmâm Mâlik** (*Rahimehullâh*)ın **Nebî** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)i kastederek ve kabr-i şerîfine ne işâret ederek:

﴿مَا مِنْ أَحَدٍ إِلَّا مَا أَخُوذُ مِنْ قَوْلِهِ وَمَرَدُودٌ عَلَيْهِ إِلَّا صَاحِبَ هَذَا الْقَبْرِ.﴾

‘Bu kabrin sâhibi dışında herkesin sözünden alınan olur, reddedilen olur’ (*İbnü Hacer el-Heytemî, ez-Zevâcîr:1/32*) sözündeki îzâha tâbî olarak, yine böylece **Ali** (*Kerramellâhu Te'âlâ Vechehû*)nun:

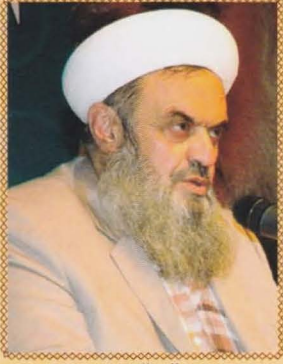
﴿لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ وَانظُرْ إِلَى مَا قَالَ.﴾

'Söyleyenin kim olduğuna bakma, ne söylediğine bak' (*es-Süyûtî, ed-Dürerü'l-müntesire, no:461, sh:210*) kavlini esas alarak: ‘Ben bu zâtın bu görüşünü kabul etmiyorum’ diyebilir.

Zîrâ içtihatla bile hatâ olabiliyorsa keşifte de (zuhûrâtta da) hatâ olabilir. Bu yüzden keşif ve müşâhede, hükümleri tespitinde esas alınamaz. Nitekim **İmâm Rabbânî** (*Kuddise Sirruhû*) da: ‘Keşfi taklit etmek câiz değildir, zâten keşif ve ilham başkasını bağlayıcı değildir ve bunlarla şer'î bir hüküm sâbit olmaz’ demiştir. (*el-Âlûsî, Rûhu'l-me'ânî:11/266, 290-291*)

Dolayısıyla bütün bu anlatılanlara baktığımızda **İbni Arabî** (*Kuddise Sirruhû*)nun **Firavun**'un îmânının **Allâh-u Te'âlâ** indinde makbûliyeti îtikâdında olduğuna dâir hiçbir delil mevcut değildir.

Hâl böyle iken, hakîkatini bilmekle mukellef olmadığımız bu meseleden dolayı böyle bir zâtı dalâletle, hattâ kâfirlikle suçlamak insanı, **Allâh-u Te'âlâ**'nın kendilerine harp îlân ettiği evliyâ düşmanları arasına sokmak için yeterlidir. **Allâh-u Te'âlâ** cümlemizi bu vartalara düşmekten muhâfaza eylesin! Âmîn!

RESUL BÖLÜKBAŞ
0532 321 43 78

SOSYAL HAYATIMIZIN HASTALIKLARINI, KUR'ÂN VE İSLAM DIŞI REÇETELERLE TEDÂVİYE ÇALIŞMAK BEYHÛDE BİR GAYRETTİR

Günümüzde mevcut olan ahlâk çöküntüsü ve bozukluğuna çâre ararken buna sadece cezâî müeyyidelerle halletmeye çalışmak son derece isabetsiz gayretlerdir.

Cezâî müeyyideler suçun ve ahlaksız davranışların neticesine verilen cezalardır. Hâlbuki suç ve ahlâksızlıkların sebeplerini ortadan kaldırmak doğru olan yoldur. Neticelere ceza vermek neticeyi değiştirmez. Belki tekerrür etmesini bir ölçüde önlemiş olabilir. En ağır cezalarla cezalandırılan suçlular cezaları bitip sosyal hayata katıldıklarında aynı suçları işlediklerini görmekteyiz.

Bundan dolayıdır ki İslam ve Türk örf ve ahlak anlayışında işi baştan önlemek vardır. Günümüzde çokça rastlanan suçlar ve bu suçlara verilen cezalar hafif olduğu için tekerrür ettiğini düşünmek yanlış olur. Bu suçların daha işlenmeden ortadan kaldırılması için fertleri ve bu fertlerin oluşturduğu cemiyeti İslam ahlâkı ve faziletiyle donatmak daha doğru olur.

Örneğin; günümüzde çokça rastlanan tâciz olayı ve benzeri istismarların önlenmesi için dinimiz İslam bir dizi tedbirler getirmiştir. Bu tedbirlere rağmen bu suçları işleyenlere netice olarak tabi ki cezâlar da konmuştur. Ancak İslâmî tedbirlerin yürürlükte olduğu zaman ve mekânlarda bu gibi ahlâksızlıklara çok ender olarak rastlanmaktadır.

Tâciz olayını tek başına düşünüp tahrik ve teşhiri son derece ihmal edersek netice alamayız. Tâcize ve istismâra verilecek olan cezaları ne kadar arttırsak ta ortalıkta var olan tahrik ve teşhiri hoş görüyle karşılamamız hâlinde tacizi sıfırlayamayız.

Anadan üryan diyebileceğimiz tarzda açılıp saçılan ve kendini teşhir etmek için her türlü hareketi ahlâkî sayan bir cemiyette tâciz de kaçınılmaz olur. Her şeyi önlesek de gözle tâcizi önleyemeyiz. Gözle yapılan tâciz ise fiilen yapılan tâcize açılan bir yoldur. Bundan dolayıdır ki Kur’ân-ı Kerîm Nur Sûresi’nde hem tacizi hem de tahrik ve teşhiri yasaklamaktadır şöyle ki:

Nûr Sûresi (30)

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

“Mü’min erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihdir. Şüphe yok ki, Allah onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır.”

Burada erkek müminlerin gözle bile olsa kadınlardan beri durmaları ve onları tâciz etmemeleri emr olunmaktadır.

31. âyette ise hanımlara verdiği emirlerde tâcizi değil tahrik ve teşhiri yasaklamaktadır. Şöyle ki;

Nûr Sûresi (31)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا يَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَائِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بَأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا

يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

“Mü’min kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. (Yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna, zînet (yer)lerini göstermesinler. Başörtülerini ta yakalarının üzerine kadar salsınlar. Zinetlerini, kocalarından yâhut babalarından yâhut kocalarının babalarından yâhut oğullarından yâhut üvey oğullarından yâhut erkek kardeşlerinden yâhut erkek kardeşlerinin oğullarından yâhut kız kardeşlerinin oğullarından yâhut müslüman kadınlardan yâhut sahip oldukları kölelerden yâhut erkekliliği kalmamış hizmetçilerden yâhut da henüz kadınların mahrem yerlerine vâkıf olmayan erkek çocuklardan başkalarına göstermesinler. Gizledikleri zinetler bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar. Ey mü’minler, hep birlikte tövbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz!

Burada görülüyor ki hanımlara tahrik ve teşhir etmelerini azami ölçüde yasaklamaktadır. Hanımlar kendilerini günümüzde olduğu gibi son derece teşhir ederse hatta televizyonlarda soyunarak reklam bahanesiyle tahrik edici hareketleri ortaya koyarlarsa ve bizler de bu durumu gayet normal görüp hoş görüyle karşılırsak, maalesef bu tahrik ve teşhirin neticesinde, tâciz ve istismar olayları ile karşılaşırız.

Hanımlar alabildiğine kendilerini teşhir ederse, karşısında 18 yaşında bir delikanlıya “Gözlerini çek, bakıp tâciz etme” desek de buna muvaffak olmamız asla mümkün değildir. Bu durum sâdece İslam’a değil, Türk gelenek ve âdâbına da aykırıdır.

Bir evde oturan bir aileyi düşünelim; orada baba, kız, gelin bir anda televizyona bakarken çıplak bir görüntü ile karşılaşmaları ne kadar abes ve iğrenç olur. İşte bütün bunların neticesi acı sonuçları doğurmaktadır.

Karı-koca yatak odasında yaşadıkları hareketi televizyon ekranına taşıyıp hem de yabancı bir erkekle son derece iğrenç durumları, vücut endâmını teşhir ederek hareketleriyle insanları tahrik ederse, karşısındaki gencin ne duruma düşeceğini düşünmemiz gerekmektedir.

Yukarıda geçen ayetlerde görülüyor ki Cenâb-ı Mevlâ erkek müminlere karşı tarafı tâciz etmelerini yasaklarken teşhir etmelerinden bahsetmiyor ama daha sonra ki mümin kadınlara hitap eden âyete baktığımızda görürüz ki orada hem tâcizi, hem de tahrik ve teşhiri yasaklamaktadır. Hem gözlerini yabancı erkeklere şehvet nazarıyla bakmamalarını hem de vücutlarını mahrem yerlerini erkeklere gösterip teşhir ve tahrik etmemelerini ve böylece iffet ve nâmuslarını korumalarını emretmektedir.

Hattâ o kadar ki ayaklarında takılı olan halhalın gözükmemesini ve yürürken ayaklarını sertçe yerlere vurmaya sûretiyle halhalın (ayak bileziğinin) ses çıkarmasına mâni olmalarını emretmektedir. İşte kendini teşhir etmekten sakınarak azami ölçüde iffet, şeref, haysiyet ve ciddiyetini koruyarak yürüyen bir kadın kolay kolay taciz edilemez.

Yani meseleyi iki taraflı olarak düşünmek lazım bir yandan zinayı serbest kılarak diğer yandan bakmayı yasaklamakla bir yere varamayız. Kadının rızâsıyla olunca işlenen suç asla mubah olmaz.

Bunu mubah görüp buraya giden yolu kapatmak istesen de kapatmak adeta mümkün olmaz. Yüce İslam Kur'ân-ı Kerîm'de zina edenlerden bahsederken öncelikle kadını zikretmektedir, hâlbuki bütün emir ve yasaklarda önce erkek sonra kadınlar zikrediliyor.

Zinanın yasaklanmasında ise önce kadının zikredilmesinin sebebi, kadınların tahrik ve teşhirinden kaynaklandığı için olsa gerektir. Âyet-i celîleye bakalım.

Nûr Sûresi (2)

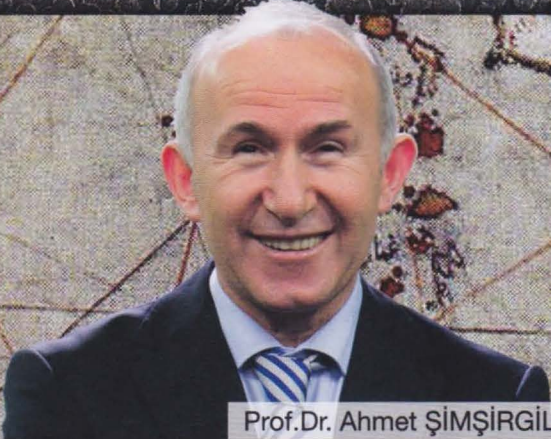
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

“Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüzer değnek vurun. Allah’a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah’ın dini(nin koymuş olduğu hükmü uygulama) konusunda onlara acıyacağınız tutmasın. Mü’minlerden bir topluluk da onların cezalandırılmasına şahit olsun.”

Onun içindir ki İslâm toplumun sosyal hayatına topyekün bakmaktadır. Zinâyâ giden bütün yollar açılırsa, plajlarda erkek kadın karışık yüzerse, bunların neticesi iyi olmaz. Isırgan ekip gül biçmek mümkün değildir. Neyi ekersek onu biçeriz.

Hulâsâ-yı kelam; tâciz ve istismar dinimizde ve Türk örf ve âdâbında son derece iğrenç bir suç olduğuna aslâ bir itiraz söz konusu değildir. Ancak gençleri bu tarafa iten sebepler varsa, onları da bir ölçüde önlemek lazım olduğunu söylüyoruz. Vesselam.

MOHAÇ ZAFERİ

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL

Kılıncımız Kuşanılmıştır!

Ağustos ayı tarimize zaferler ayı diye geçmiştir. Bu ay içerisinde tarihteki en mühim zaferlerimizden biri de 492 sene önce Mohaç'ta kazanılmıştır. Mohaç savaşına giden yolda Fransa-İspanya çekişmesi önemli bir rol oynayacaktır.

1515'de Fransa kralı olarak tahta çıkan I. François 1519'da ölen Almanya İmparatoru Maksimilyen'in yerine imparatorluk tahtına geçen Charles Quint ile amansız bir mücadeleye girişmişti.

Almanya'da imparatorlar seçilmek suretiyle işbaşına geldikleri için Osmanlı tehlikesini göz önünde bulunduran yedi seçmen imparator seçildiği takdirde yeni bir ehl-i salibin başına geçeceğini vaat eden François'in sözlerini dikkate almayarak Charles Quint'i seçtiler.

Bu durum üzerine François Fransa'nın mevcudiyetini muhafaza için kendisine seçmen prensler tarafından Charles Quint unvanı verilen imparatorla savaşa girişmeye karar verdi. (1520).

Zira veraset yoluyla İspanya, Sardunya, Sicilya, Napoli, Hollanda ve İspanya'ya hâkim olması dolayısıyla Charles Quint Fransa'yı kuzeyden, doğudan ve güneyden çevirmiş bulunuyordu.

Neticede bu mücadele 25 Şubat 1525'de Pavia'da vuku bulan savaşta Fransızların mağlubiyetleri ve François'in yaralı olarak esir düşmesi ve Madrit'e götürülerek bir kuleye hapsedilmesiyle neticelendi.

Bunun üzerine kraliyet naibesi seçilen annesi Angouleme düşesi Louise de Savoys, Kanunî Sultan Süleyman'a müracaat etmek zorunda kaldı. Kaynaklarda Şubat 1526 sonlarına doğru İstanbul'a hareket eden ilk Fransız elçisinin on iki kişilik maiyeti ile beraber Bosna'da öldürüldüğüne dair kayıtlar mevcuttur. Ancak olayın aslı tam olarak aydınlatılamamıştır.

Aynı senenin sonlarında bir başka elçi Jean Frangipani İstanbul'a gelmeğe muvaffak oldu. Elçi, biri François'in diğeri annesinin olmak üzere iki mektubu Padişaha getirdi.

Kraliyet naibesi Louise de Savoys, Kanunî'ye "Padişahlar Padişahı" diye başlayan mektubunda şunları yazıyordu:

"Oğlum Fransa kralı, Alman İmparatoru tarafından hapsedilmiştir. Oğlumun kuruluşunu İmparator Karl'ın insafına bırakmıştım. Halbuki kendisi, umduğumuz bu insanlığı yerine getirmediğinden başka, hakaretle muamele etmektedir. Şimdi, dünyaca tasdik edilen azamet ve şanınızla, oğlumu düşmanın pençesinden kurtararak büyüklüğünüzün gösterilmesini siz Şahlar Şahı'ndan istirham ediyorum".

Kanunî Sultan Süleyman evvelce gönderilen Fransız elçisinin Bosna'da kaybolması ile ilgili olarak Bosna sancakbeyisini İstanbul'a getirtmiş ve hesap sormuştu. Frangipani'ye de Macaristan'a bir sefer yapmak suretiyle Fransa kralına müessir bir yardımda bulunacağına kuvvetle vaad etti.

Kanunî mektubunda Fransuva'ya şöyle hitapta bulunmuştu:

“Allahü Teâlâya hamd ü senâlar ve onun sevgili Resûlü Muhammed Mustafa'ya (*Sal-lallahü aleyhi ve sellem*) dua ve selamlarımızdan sonra, ma'lûmunuz olsun.

“Ben ki, Sultanlar sultanı, hakanlar hakanı, hükümdarlara taç veren, Allah'ın yeryüzündeki gölgesi, Akdeniz'in ve Karadeniz'in ve Rumeli'nin ve Anadolu'nun ve Karaman'ın ve Rum'un ve Dulkadır Vilayeti'nin ve Diyarbekir'in ve Azerbaycan'ın ve Acem'in ve Şam'ın ve Halep'in ve Mısır'ın ve Mekke'nin ve Medine'nin ve Kudüs'ün ve bütün Arap diyarının ve Yemen'in ve daha nice memleketlerin ki, yüce atalarımızın ezici kuvvetleriyle fethettikleri ve benim dâhi ateş saçan zafer kılıcımla fethylediğim nice diyarın sultanı ve padişahı, Sultan Bayezid Hân oğlu Sultan Selim Hân oğlu, Sultan Süleyman Hân'ım.

Sen ki, Fransa Ülkesinin Kralı Françesko'sun

Sarayıma, sadık adamın Frangipan ile gönderdiğin mektubun geldi. Mektubun yanısıra sözlü bazı haberlerle de, düşmanın topraklarınızı ele geçirdiğini, hali hazırda tutsak olduğunuzu ve kurtulmak için benden yardım ve meded umduğunuzu söylemişsiniz. Her ne demişseniz benim yüksek katıma arz olunup, detaylarıyla tarafımdan öğrenilmiştir.

Padişahların savaş kaybetmesi ve esir düşmesi olağanüstü şaşırtıcı değildir. Cesur olun ve yok edilmenize izin vermeyin. Bizim ulu ecdadımız (nur içinde yatsınlar), daima düşmanı kovmak ve toprak fethetmek için seferden geri kalmamıştır. Gece ve gündüz atımız eğerlenmiş, kılıcımız kuşanılmıştır. Allah hayırlar versin ve Allahın dediği ne ise o olsun.”

Elçi avdetinde Madrid muahedesi ile esaretten kurtulmuş olan François'e Sultan Süleyman'ın vaadini bildirmiş, o da Padişaha minnet ve şükranını ifade eden bir teşekkür mektubu göndermişti.

Fransa elçisinin İstanbul'da bulunduğundan 1526 tarihli bir raporunda bahseden Venedik balyosu Piero Bragadino, Padişahın elçiye altın işlemeli bir hilatla on bin akçe verdiğini bildirmektedir. Gerçekten Frangipani, Kanunî Sultan Süleyman'a Şarlken'e karşı karadan ve denizden yapılacak bir taarruz neticesinde François'in kurtarılabilceğini söylemiş, aksi takdirde iki garplı hükümdarın sulh yapacağını ve imparatorun Avrupa'nın yegâne hâkimi kesileceğini ilave etmişti.

Padişah, öyle görünüyor ki, Venedik elçisinin de fikrini aldıktan sonra bir mektup ile Fransız kralını, harpte hükümdarlarının başlarına her türlü şeyin gelebileceğini ifade etmek suretiyle teselli etmiş ve elçiye de Şarlken'e karşı biri İtalya sahillerine, diğeri Macaristan'a olmak üzere iki cepheden hareket edeceğini bildirmişti.

Kanunî bu tasavvurun gerçekleştirilebilmesi için Macar kralına bir elçi göndererek serbest geçiş hakkı istedi ise de Kral II. Layoş bu teklifi reddetti. Bunun üzerine Padişah sefer istikametinin tayininde bir müddet tereddüt gösterdi. Bilahare François'in esaretten kurtularak Padişahın lütfuna teşekkür etmesi, hastalığı olmasa bizzat gelip Padişahın ayaklarını öpeceğini bildirmek suretiyle minnettarlığını ve şükranını ifade eylemesinden sonra seferin hedefinin Macaristan'a yöneleceği kesin olarak belli olmuştu.

Macaristan Seferi

Fransız siyasetinin bu suretle telkin ve tesiri yanında Belgrad'ın fethinden sonra devam eden hudut hadiseleri ve karşılıklı akınlar ikinci Macaristan seferinin sebeplerini teşkil etmiştir.

İbrahim Paşa'nın Mısır'dan dönüşünden hemen sonra Padişah sefer hazırlıklarına girişilmesini emretmiş ancak seferin hangi istikamete yöneltileceği açıklanmamıştı. Venedik ile münasebetler baştan beri dostça idi. Fakat Belgrad'ın fethinden sonra Garp hudutlarında hadiseler eksik olmamıştı.

Macarlar bir taraftan hudutlardaki Osmanlı kalelerine saldırılar düzenlerken diğer taraftan Eflak ve Boğdan'da devamlı olarak Türkler aleyhine tahriklerde bulunuyorlardı.

Hâlbuki bu sırada Macaristan'ın iç işleri hiç de iyi bir durumda değildi. Layoş'un çılgınlıklarla dolu sarayındaki şövalyeler hiçbir sınır tanımazlardı. Özellikle köylülere karşı hayvan muamelesi yaparlar ve karşı koyanları acımasızca öldürürlerdi. Macar köylüleri memnuniyetsizliklerini belirtmek gayesiyle Protestanlık hareketine katılmışlardı. Paralarını tahsil edemeyen birçok Macar askeri de Osmanlı akıncı Beyi Bali Bey'e iltica eder olmuştu.

Eflâk'ta Boyarlar ve iktidarı ele geçirmek isteyen Voyvodalar ve taraftarları arasında olan şiddetli mücadelelere ve iç karışıklıklara öncelikle Niğbolu sancak beyinin müdahalesi gerekti. Padişahın ve divan-ı hümayunun da tasvibi ile Eflâk'a giden sancakbeyi Mehmed Bey orada bir müddet hem nizam ve asayiş sağlanmış, hem de devletin Lehistan ve Erdel hudutlarında güvenliğini temin edecek tedbirleri almıştı.

Padişaha iltica eden Radu, Boyarlar arasındaki nüfuzu hesaplanarak, senelik on dört bin duka cizye vermek şartıyla 1524'ten itibaren voyvodalığa getirildi. Diğer yandan, Tuna boylarında da hudut hadiseleri ve küçük ölçüde savaşlar eksik olmuyordu.

Hudut sancakbeylerinden Yahya Paşazade Bali Bey, Padişaha bu tarafa sefer yaptığı takdirde Drava ile Sava nehirleri arasındaki Macaristan arazisinin fethinin kolayca gerçekleştirilebileceğini belirtmişti. Bu haberler, Macar hudut kumandanı Tomori'nin casusları vasıtası ile Macaristan'a da ulaşıyordu.

Sefer kararı daha kış aylarında verilmiş, Padişah Aralık 1525 ve Ocak 1526'da Rumeli ümerasına gönderdiği fermanlarda, kuvvetleri ile birlikte ilkbaharda Sofya sahasında toplanmalarını ve müteakip emre hazır olmalarını bildirmişti.

Anadolu beylerbeyisi Behram Paşa ile Bosna sancakbeyisine, Kırım hanı Saadet Giray'a ve diğer ilgililere de gereken tebliğatta bulunulmuştu. Padişah, seferin serdarlığını Mısır'dan dönüşünden sonra teveccüh ve itimadına daha çok mazhar olan veziriazam İbrahim Paşa'ya tevcih etti.

Kanunî Sultan Süleyman, kendisinin yokluğunda İstanbul'un idaresini eski Mısır valisi Kasım Paşa ile büyük âlim ve müfti Kemalpaşazâde'ye verdi. Eyüp Sultan, Şeyh Ebü'l-Vefa, babası Selim Han ve dedeleri II. Bayezid ile Fatih Sultan Mehmed'in türbelerini ziyaret ettikten sonra 23 Nisan 1526 da yüz bin kişilik bir ordu ile hareket etti. Orduda üç yüz adet top bulunuyordu. Ordunun Osmanlı vilâyetlerinden geçişi büyük bir intizam içinde oldu.

Ekilmiş tarlalara girmek, hayvan otlatmak, arazi sahiplerinin hayvanlarını almak idam cezası ile yasaklanmıştı. Aykırı hareket edenlerin derhal başları kesildi. Bu sefer diğer seferlere bir emsal teşkil edecek ve asker tarlalardan izinsiz bir elma dahi alamayacaktı.

Kanunî, konaklama günlerinde askere geçit resmi yaptırıyor, dîvan kuruyor ve yabancı devlet sefirlerini kabul ediyordu. 5 Nisanda Moldavya Beyinin elçisi mutâd üzere vergiyi takdime geldi. Birkaç gün sonra Padişah babası Selim Han'ın tabibi Ahi Çelebi'nin oğlu Seyfullah'ı huzuruna kabul etti ve yevmi altmış akçe ile husûsî tabipliğine aldı.

Şiddetli yağmurlar Filibe'den Niş'e giden altı boğazı hemen hemen geçilmez hâle getirmişti. Filibe'de Anadolu süvarisi orduya iltihâk etti. Bütün askerın Trayan kapısı denilen dar bir boğazdan geçmesi sırasında oldukça güçlük çekilmişti. Bu müşkilatı bertaraf etmek için Anadolu askerleri doğuya dönerek Bulgaristan'a İzladi Boğazı'ndan girdi.

Veziriazam İbrahim Paşa ise Sofya'da Padişahdan ayrıldı. Morava kenarında yine birleşip Petervaradin'e doğru önden yürüdü.

Bosna ve Hersek sancakbeyileri Tuna kenarında ve Belgrad civarında orduya katıldılar. Dört yüz küçük gemi ve kayıktan mürekkep olarak içlerine Mihaloğlu, İskenderoğlu ve Yahşi Bey kumandalarında yeniçeri konulmuş olan Osmanlı ince donanması, ordugâh karşısında demir attı. Padişah Belgrad'a ulaştığında Ramazan ayı son bulmuş bulunuyordu.

Kanunî Sultan Süleyman Belgrad'da ordu kumandanlarının ve büyük devlet memurlarının bayram tebriklerini kabul etti (1 Şevval 932/11 Temmuz 1526). Bu münasebetle dört yüz bin akçeden fazla dirliği olanlara otuzar bin akçe ile birer kaftan; dirliği bu miktardan az olanlara yirmişer bin akçe nakit ve birer kaftan ihsan etmişti.

Bu sırada Veziriazam İbrahim Paşa ise Petervaradin duvarlarına erişmişti. Kaleye çıkmak için derhal iskeleler kurdurdu ve şiddetli bir hücumdan sonra bir gün içerisinde şehir alındı (16 Temmuz). Vakit kaybedilmeksizin iç kalenin muhasarasına başlandı. Muhasara on iki gün devam etmiş ve Osmanlıların iki umumi hücumu neticesiz kalmıştı. Nihayet duvar altından kazılan iki lâğımın patlatılması Osmanlı askerine geniş bir gedik açtı. Süratle içeri girerek kaleye kısa bir süre içerisinde hâkim oldular. Karşı duran beş yüz müdafî öldürülürken üç yüz tanesi de esir alındı.

Yine bu sırada Bosna beylerinin Sirem mıntikasındaki bütün kaleleri ele geçirdikleri haberi Padişah'a ulaştı.

Osmanlı ordusu İylok duvarlarına kadar Tuna boyunca ilerleyerek bu mevki muhasara altına aldı. Yedinci gün kale kendi ihtiyariyle teslim oldu. Bu teslimden dolayı İylok ileri gelenlerinden on iki kişi kaftan giydirilerek mükâfatlandırıldı. Ardından irili ufaklı on bir kale daha elde edilerek Drava nehri kenarındaki Ösek kalesi önüne gelindi.

Ösek kalesinin teslim olması ile birlikte orduda münadiler, "Padişah azmi Budindir", diyerek ilan ettiler. Hedefin Macaristan'ın merkezi olduğu anlaşılmıştı.

Padişah Drava nehri üzerine kurulan köprü inşaatında da bulunduktan ve buradan geçildikten sonra ordu, Mohaç sahrasına doğru ilerlemeye başladı.

Mohaç Ovasına Doğru!

Öte yandan Macar kralı II. Layoş 20 Temmuzda Budin'den ayrılmış ve 6 Ağustosta ancak Tolna'ya vasil olmuştu. Yanında dört bin kişilik bir süvari kuvveti vardı. Burada onu başkumandanı Nador Bathory Istva asıl kuvvetlerle bekliyordu. Yapılan müzakere sonunda Nador'un Ösek'e doğru gönderilmesi kararlaştırılmış ise de kral II. Layoş beraber bulunmadıkça hiç kimsenin Bathory ile ileri gitmek istemediği anlaşılmıştı.

Macar ordusu hep birlikte zaruri olarak güneye doğru, Osmanlı ordusunu karşılamak üzere hareket etti. İşte bu esnada Macar kumandanı Tomory'nin Mohaç ovasında karargâh kurduğu ve burada Padişahın ordusunu karşılamak kararı verdiği görüldü. Bu arada Macar kralı, Erdel voyvodası Zapolyai Janos'a evvela Eflak voyvodası ile birlikte Osmanlı ordusuna arkadan hücum etmesi haberini göndermiş, sonra da en kısa zamanda kendisine mülaki olmasını emretmişti.

Osmanlı ordusu kuzeye doğru ilerlerken, harp yürüyüşü yapıyor, fakat aynı zamanda mum donanması ile de bir şenlik havası oluşturuyordu. Kanunî Sultan Süleyman, mükemmel casus teşkilatı vasıtası ile kral Layoş'un her taraftan yardım istediğini ve beklediğini biliyordu. Bu sebepten bu savaşın ünlü kumandanları olan Bali Bey ile Hüsrev Bey'e, Hırvatistan'dan gelecek ve son dakikada Macar ordusuna büyük hizmette bulunabilecek bir yardıma, kumandanları altındaki kuvvetler ve akıncılarla mani olmalarını emretmişti. Onlar da münasip yerlerde bekliyorlardı.

29 Ağustosta Türk ordusu Mohaç'a geleerek kendisini bekleyen II. Layoş'un kumandasındaki Çek, İspanyol, Alman ve İtalyanlar dâhil Macar ordusu ile karşılaştı.

Padişah, “Şimdi bir vakt oldu ve her dem davar ve adam yorgundur, inşallah alesseher cenge mübaşeret oluna” emrini verdi.

Diğer yandan ordunun bütün ümerasını bir harp meclisine davetle Hüsrev Bey kumandasında öncü birliklerini teşkil eden ihtiyar akıncıların da bu müzakerede hazır bulunmalarını arzu etti. Peçevi'nin kendi zamanında Sigetvar'daki Türk şeyhi Ali dededen bizzat dinleyerek naklettiğine göre, serdar Rumeli alaylarını yerli-yerine koyduktan sonra Padişahın huzuruna gelmiş ve onun serhad ümerasının davet edilerek müşavere olunmasını ferman etmesi üzerine Hüsrev Bey'e hitaben şöyle demişti:

“Serhad beylerimiz saadetli padişahımız sizden müşavere ister. İşte Mohaç sahrası tedbir nedir?”. Buna karşı Bosna sancakbeyisi Hüsrev Bey:

“Biz serhadde müşavereyi güngörmüş ihtiyarlar ile ederiz. Kendü reyimizle bir iş etmek istemeyiz, ferman olunursa varıp söyleşelim” cevabını verirse de, Padişah müşavere edecek adamların gelmesini emreder ve bu sırada Adil Koca denilen, cebesi arkasında, togulgası başında, kepeneği terkinde bahadır bir adam göründü.

Padişahın fermanını tebliğ eden Hüsrev Bey'e şu cevabı verdi:

“Döğüşmekten iyi rey mi olur. Beni Koca Alay beyi size gönderdi. Düşman alayları görünmüş, çarhacımız elleşmeğe başlamış, gelin sancağınız dibinde bulunun”.

Padişahın otağı, sonradan Hünkâr tepesi ve bugün de Satorhely (çadır yeri manasına) denilen tepede kurulmuştu. Ümera sancaklarını açmışlardı.

Padişah, o gün iyi bir ata binip, zırhını giyindi ve sırtında oku ve belinde yayı ile hareket etti. Rumeli askerinin yanına vardığında, şahane sözlerle askeri teşci ettikten sonra ellerini açarak Allah'a:

“İlahi güç ve kudret senin; İlahi tasarruf ve nusret senin; İlahi lütuf ve inayet senin; İlahi kerem ve mürüvvet ve himayet senin; bir bölük ümmet-i Muhammed fukarasın

yerindirme; ve bir nice kavi düşmanları sevindirme”, diye dua etti. Gözlerinden yaşlar gelmekteydi. Askerler büyük bir iştihakla âmin diyerek seslendiler. Padişahın bu hali ve duası binlerce kahramanı ağlattı. Ordu öylesine bir heyacana kapılmıştı ki yerlere kapanıyor ve Padişahın uğruna canlarını feda edeceklerine yemin ediyordu.

Bu duadan sonra Rumeli askerleri ileri yürüdü ve Padişah da ağır bir yürüyüşle bunları takip etti. Mohaç ovasını gören bir tepeye geldiler. Ovayı çevreleyen Tuna nehri, deniz gibi yayılmıştı. Bu nehrin kenarında Macar askerleri, çadırlı ordugah kurmuş bulunuyor ve kara bir bulut gibi görünüyordu.

Macar ordusu iki muharebe safına ayrılmıştı. İlk saf merkez, sağ ve sol cenahlara ayrılmıştı. Arkadaki saf birbiri arkasında dört koldan mürekkepti ve aralarında kral da bulunuyordu. Neredeyse ordunun tamamı zırhlarla kaplı olup her biri demir kale gibi idiler.

Hüsrev Bey bu konuda padişahı uyararak:

“Hünkârım düşman demir kal'a gibi zırhlara bürünmüş olmalarından başka birbirlerine zincir ile merbuturlar (bağlıdırlar). Bu tarz ile nereye hücum etseler takat getirilemez. Onlar bizim üzerimize yürüdükleri zaman iki tarafa ayrılmalıyız. Ortaya aldığımızda iki taraftan kısaç içerisine alır işlerini bitiririz. Yoksa maazallah tehlike büyüktür” demişti. Kanunî bu mütalaaları yerinde bularak harp taktiğini ona göre belirledi.

Alaylar Bağlanıp Saflar Düzüldü!

Osmanlı ordusunun sağ kolunda veziriazam ve Rumeli beylerbeyisi İbrahim Paşa, sol kolda Anadolu beylerbeyisi Behram Paşa, merkezde ise Padişah, Yeniçeri Ağası ve kapıkulu askerleri yerlerini almış bulunuyorlardı.

*Alaylar bağlanıp saflar düzüldü
Çalındı kös ve sancaklar çözüldü*

Padişahın savaşı ertesi gününe bırakması-na karşılık Macar ordusu 29 Ağustos'ta harp nizamına geçmişti.

Kendilerine oldukça güvenen zırhlı Macar şövalyeleri yekpare bir kitle halinde Osmanlı birliklerine doğru ilerlemeye başladılar. Atlar önce tırıs sonra dörtnala saldıırıya geçtiler. Uzun mızraklarını Türklerin göğüslerine daldırmak üzere ileriye doğru uzatmışlardı. Binlerce at nalının yere vurmasından hâsil olan korkunç bir uğultunun üzerine keskin cenk naraları yükseliyordu.

O devirde Macar ordusu için en kati harbi kazanacak askeri sınıfın süvari olduğu ve bütün harp tabiyesinin bu sınıfın durumuna göre tesbit edildiği düşünülürse atlı kuvvetlerin tek stratejisi ise, taarruz olacağına göre bu kararları tabii idi.

Macarların hücumu geçtiği haberi üzerine “La havle vela kuvvete illa billah” (Ya Rabbi bütün güç ve kudret senindir. Asker-i Muhammediyeye nusretini eriştir) diyen Padişah, İbrahim Paşa’yı Rumeli kuvvetleri ile ilk safta bu hücumu karşılamaya memur etti. Bundan sonra Türk ve Macar süvarileri arasında şiddetli çarpışmalar başladı.

Macar zırhlı süvarisinin hücumu çok şiddetli idi. Buna rağmen Rumeli birlikleri sistemli bir tarzda bir yandan müdafaa eder gibi yaparken diğer yandan gerileyerek yana doğru açılmaya başladılar. Anadolu askerleri de aynı tarzda kanat gibi açıldılar.

Macar süvarilerinin korkunç hücumu bu defa yeniçerilerin pulad gibi göğüslerine çarptı. Vuruşma bir anda çok kanlı ve şiddetli bir hal almıştı. Hatta tam bu sırada Padişahı öldürmeye yemin etmiş otuz iki şövalye, Kanunî’nin muhafız kıtaları arasına kadar sokulmayı başarmıştı. Bu ölüm kalım vuruşması sırasında hayatta kalabilen üç Macar şövalyesi Padişahın yanına yaklaşmaya muvaffak olmuştu. Okları Kanunî’nin zırhını çarpıp yere düşerken kargılarını ise padişah kılıcı ile çelmeye muvaffak olmuştu. Padişaha daha fazla yaklaşmadan yeniçerilerin kılıçları şimşek gibi işlerini bitirdi.

Kanunî’nin etrafında kümelenen yeniçerilerin bir kısmı tüfenklerini boşaltırken diğer kısmı dolduruyor ve sırasıyla atışlar tekrarlanıyordu.

Asıl Macar birliklerinin Osmanlı orta kavadının nihayetine ulaştığı esnada Osmanlı topları korkunç bir biçimde gümbürdemeğe başladı. Son derece ahenkli bir biçimde açılan birlikler Macarları topçu birlikleri ile karşı karşıya getirivermişti. Türk topçusunun hep birden mermilerini düşman üzerine yağdırmaları üzerine düşman bir anda piyale gibi kızıl kana boyandı. Siperler gül sineşi gibi pare pare olup miğferler gonca ağzı gibi kan dolup, kılıçlarının taze nergis gibi perleri döküldü.

Macar zırhlı birlikleri bu kasırganın altında saf saf üstüne yıkıldılar. Saflarında bir anda dev gedikler açıldı. Ardından çevirme harekâtını tamamlayan Osmanlı Rumeli ve Anadolu birlikleri Macarları bir mengene gibi sarmaya ve sıkmaya başladı. Tam zaferi kazanmakta olduklarını düşünen Macar kıtaları ne olduğunu dahi anlayamamışlardı. Hüsrev ve Bali Beyler de buldukları yerden çıkıp birliklerini Macar ordusunun yan ve gerilerine taarruza geçirdi.

Çarpışma artık bir kıyıma dönüştü. Ordudan kopup kaçmaya muvaffak olabilenler ya akıncılara yem oluyor ya da zırhlarının ağırlığı ile bataklığa gömülüyordu. Kral Layoş komutanlarından kiminin düşüp kiminin esir olunduğunu görünce ikbalinin karardığını anlayıp savaşa mecali kalmadı. Cihan başına dar olmuştu. Savaştan vazgeçip nehre doğru kaçmağa başladı.

Savaş başlayalı daha iki saat olmuştu. Macar ve müttefik askerlerinin kimisi keskin kılıca yem olmuş, kimisi esir edilip zincire vurulmuş, binlercesi de kaçış yolunda Kral köprüsü denilen mevkide yollarını şaşırıp bataklığa saplanıp canlarını yitirmişlerdi. İşte Kral Layoş da buradaki ölümler arasında bulunup çıkarıldı.

Kesin bir imha savaşı neticesinde Macarlardan yirmi bin piyade ve dört bin süvari maktul düştü. Kral Layoş ile belli başlı kumandanları da maktuller arasında idi. Osmanlı ordugâhında zafer şenlikleri sabaha kadar sürecektir.

HASAN KUDUOĞLU

DEVLET-İ ALİYYE'NİN ON ALTINCI ŞEYHULİSLAMI, "FETAVAYI
HÂMİD" SÂHİBİ ÇİVİZÂDE DÂMÂDİ

HÂMİD MAHMÛD EFENDİ

(Rahimehullâh)

Vilâdet târihi: 900 / 1494-1495 - Vefât târihi: 985 / 1577

Şeyhulislâmlık târihi: 5 Cemâziyelevvel 982 - 23 Ağustos 1574 / 3 Şa'bân 985 - 16 Ekim 1577

Şeyhulislâmlık müddeti: 3 yıl, 1 ay, 24 gün - Şeyhulislâmlar arasındaki sırası: 16. Şeyhulislâm

Meşihat makâmındaki sırası: 16 - Meşihatı dönemindeki pâdişâh-ı âlem: 2. Selim ve 3. Murâd Hân

- Târihçe-i Hayât-ı Necîbesi -

Hâmid Efendi (Rahimehullâh) 900 (1494-95) yılında Konya'da doğup orada yetişti. Babası Beyşehir Kadısı **Mehmed Efendi**'dir. Yirmi iki yaşında İstanbul'a geldi.

- İlmî Hayâtı ve Vazîfeleri -

Hâmid Efendi (Rahimehullâh) İstanbul'a gelince **Çivizâde Muhyiddin Mehmed, Sa'dî Efendi** ve **Aşçızâde Hasan Efendi**'den ders aldı. Bir süre Kazasker Kadrî Efendi'nin tezkireciliğinde bulundu.

Tahsilini tamamladıktan sonra sırasıyla Bursa'da Molla Hüsrev ve Bayezid Paşa (Bkz: Resim-1 ve 2), Kütahya'da Germiyanoglu, yine Bursa'da Ahmed Paşa

medreselerinde (Bkz: Resim-3) müderrislik yaptı. 948'de (1541) İstanbul'da Dâvud Paşa Medresesi müderrisliğine getirilen **Hâmid Efendi** (Rahimehullâh) aynı yıl 12. Şeyhulislâm **Çivizâde Muhyiddin Mehmed Efendi**'ye dâmat oldu ve "**Çivizâde Dâmâdî**" diye anılmaya başlandı.

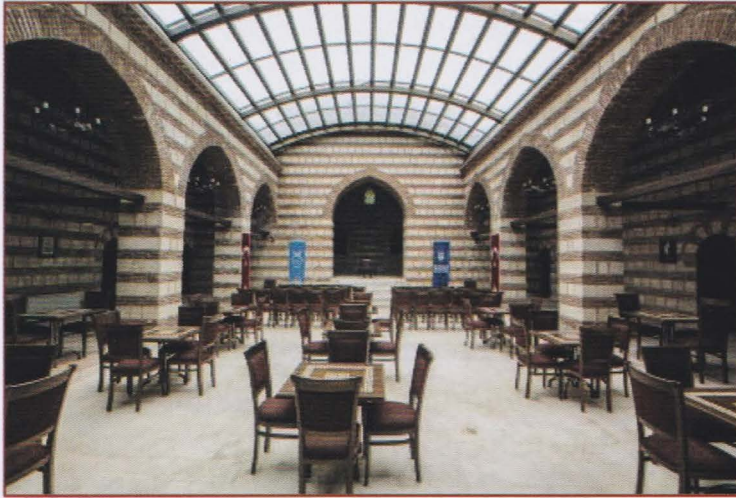

Resim 1: Bursa Bayezid Paşa Medresesi'nin yenilenmeden önceki son durumu

Hâmid Efendi (*Rahimehullâh*) daha sonra Gebze’de Mustafa Paşa Medresesi (Bkz: Resim-4) müderrisliğine tâyin edildi, 1547’de Manisa müftüsü, ertesi yıl İstanbul’da Şehzâde Medresesi’ne müderris oldu. 1549’da Şam, bir yıl sonra Mısır kadısı olan **Hâmid Efendi** (*Rahimehullâh*) bu arada hac farîzasını îfâ etti. 1553’te Ayasofya Medresesi müderrisliğine, ertesi yıl Bursa ve 1556’da İstanbul kadılığına, 1557’de ise Rumeli kazaskerliğine getirildi ve dokuz buçuk yıl bu görevde kaldı.

Resim 3: Bursa'da bugün müze olarak kullanılan Veliyyüddin oğlu Ahmet Paşa Medresesi

Resim 2: Çelebi Mehmet döneminde Vezirlik, Rumeli Beylerbeyliği ve Veziriâzamlık yapan Bayezid Paşa tarafından 1400'lü yılların başında yapılan ancak gerek depremler, gerekse bakımsızlık yüzünden tamâmen yer altında kalan târihî Bursa Bayezid Paşa Medresesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından 2016 yılında yeniden Bursa'ya kazandırılmıştır.

Hâmid Efendi (*Rahimehullâh*)'ın kazaskerliği döneminde ilmiye mesleği kademelerinde bâzı yeni düzenlemeler yapıldı. Nitekim 968 Zülhiccesi'nde (Ağustos 1561) "Nevbet fermân olunup" medrese mezunlarının rûznâmçe defterine kaydedilerek sıra bekleme usûlü getirildi. Bunun üzerine kazaskerlerin onar, bilâd-ı selâse kadılarının beşer ve öteki taht kadılarının üçer mülâzım verme usûlü bir esâsa bağlandı.

Ancak daha sonraki yıllarda nevbet usûlüne uyulmayınca 973 Şa'bânı'nda (Mart 1566) ikinci defâ mülâzemet sistemine riâyet edilmesi hakkında emir çıktı.

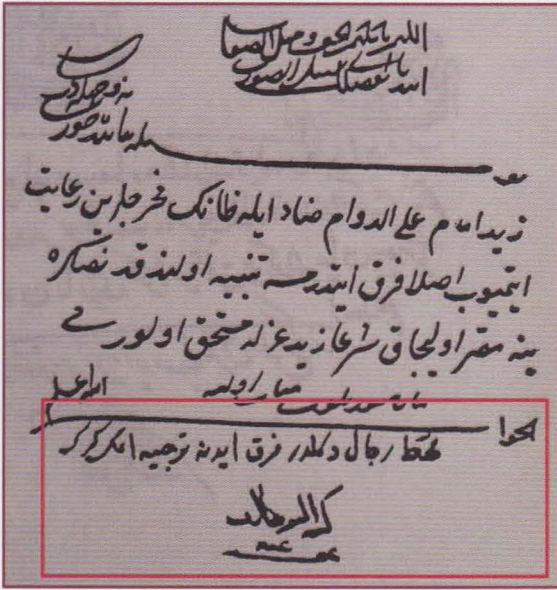
2.Selim Hân'ın cenâze namazını da **Hâmid Efendi** (*Rahimehullâh*) kıldırılmıştır.

- Şeyhulislâm Olması -

Kendisinin de katıldığı Zigetvar seferinden dönülürken görevinden azledildi. Sekiz yıl kadar süren mâzûliyet döneminden sonra 1574'te **Ebu's-Su'ûd Efendi** (*Rahimehullâh*)'ın yerine şeyhulislâm oldu. (Bkz: Resim-5)

Resim 4: Kanûnî döneminde yapılmış en büyük külliyelerden biri olan Gebze'deki Çoban Mustafa Paşa Külliyesi

Resim 5: Hâmid Efendi'nin hatt-ı desti (el yazısı) ile yazdığı bir fetvâ örneği (işâretli yer kendi yazısıdır).

el-Cevâb: Allâhu a'lem kaht-ı ricâl değildir, fark idene tevcîh etmek gerekir.

Ketebehû el-fakîr Hâmid. Ufiye anhu.

Bu hususta “Şezerâtü’z-zeheb” müellifi İbnü'l-İmâd (Rahimehullâh)ın nakline göre; Sultân 2.Selim kendisini Vezîriâzam yapmak isterken Ebu's-Su'ûd (Rahimehullâh)ın vefâtı üzerine, kendisini şeyhulislâm olarak tâyin etmiştir.

- Vefâtı -

Bu görevde iken 3 Şa'bân 985'te (16 Ekim 1577'de) vefât etti. Fâtih Câmii'nde çok kalabalık bir cemâat tarafından edâ edilen cenâze namazından sonra Eyüp'te Bostaniskelesi Sokağı'ndaki Mihrişah Vâlide Sultan Türbesi'nin karşısında defnedildi. (Bkz: Resim-6 ve 7)

Talebelerinden Vankulu Mehmed Efendi fevtine (âhirete irtihâline) şöyle târih düşmüştür:

“Müftî-i dîn Hâmid Mahmud Efendi çün kim,

İtdi güzer cihandan ukbâya ola mes'ûd.

Seyrimde gice gördüm bir gülistanda ânı,
Anda **Habîb-i Ekrem** cümle mevcûd.

Didim ki bu ne yerdir oldu makâm-ı Hâmid,
Hâtiften irdi târih ‘**Hâzâ Makâm-ı Mahmûd.**’ (945)”

- Hayır Eserleri -

Hâmid Efendi (Rahimehullâh) İstanbul Zeyrek'teki Filyokuşu'nda mülâzımlar için odaları bulunan ve medrese olarak da kullanılan bir mescid yaptırmış ancak bu mescid günümüze kadar gelmemiştir. Ayrıca bu medresede Evliyâ Çelebi de kendisine talebe olmuştur.

- İlmî Eserleri -

Hâmid Efendi (Rahimehullâh)ın en meşhur eseri “Fetâvâ-yı Hâmidiyye (el-Fetâve'l-Hâmidiyye)” olup kitabın yazma nüshalarında adı “Mecmû'a-i Fetâvâ-yı Hâmid Efendi”, “Mecmû'atü'l-fetâvâ”, “Mecmû'a fi'l-fıkh” şeklinde de geçmektedir (meselâ bk. Süleymaniye Ktp., Molla Çelebi, no:104-105; Kılıç Ali Paşa, no:496; Esad Efendi, no:554; Şehid Ali Paşa, no:953). (Bkz: Resim-8)

Hâmid Efendi (Rahimehullâh) kitabını Arapça fıkıh ve fetvâ kitaplarındaki metinlerden derlediği için eserde Türkçe fetvâ yoktur.

Resim 6: Hâmid Efendi'nin, sonraki dönemde üzerine başka bir defin yapılan mezarı.

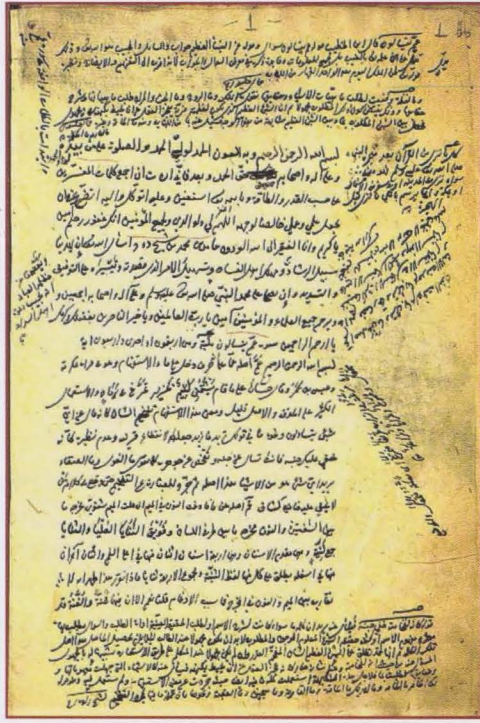

Resim 7: Hâmid Efendi'nin mezar şâhidesi:

توفى الشيخ الإمام وبحر الهمام من شيخ الإسلام
مفتي الأنام المولى حامد بن محمد تغمده الله بغفرانه
يوم الثالث من شهر شعبان المعظم
لسنة خمس وثمانين وتسع مائة

Süleymâniye Kütüphanesi'nde **Hâmid Efendi** (Rahimehullâh)ın kendi hattıyla yazdığı fetvâlardan oluşan iki mecmû'a kayıtlı olup (Molla Çelebi, no:104-105) birinci mecmû'anın başında müellifin ismiyle "Vâkiât-ı mesâil"i derlediğini belirten notu yer almaktadır.

Diğer bir nüshanın başında ise (Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, no:953, vr:2b, 5a) fikhî meseleleri fûrû-ı fikh kitaplarından **Sadrüşşerî'a**'nın eserindeki tertibe göre bizzat kendisinin derlediğini belirtmektedir. **Hâmid Efendi** (Rahimehullâh) naklettiği meseleleri "Matlab" veyâ "Mesele" başlığı altında çeşitli konulara göre tasnif etmiştir. Ancak onun tertibi klasik fetvâ kitaplarının sistematiğine uymamaktadır.

Resim 8: Hâmid Efendi'nin Fetâvâ'sının kendi el yazısı ile yazdığı nüshasının ilk sayfası (Molla Çelebi-104)

Kaynaklar:

(İsam, İslam Ansiklopedisi, 15/460-461; Müstakimzâde Süleymân Se'âdeddîn, Devhatü'l-meşâyih, sh:26-28; Ahmed Sıdkî, Mu'cemü şüyûhi'î-İslâm fi'l-'ahdi'l-'Osmânî, 1/369-375; İbnü'l-'İmâd, Şezerâtü'z-zeheb fî ahbâri men zeheb, 8/404-405; Nev'î Zâde 'Atâî, Hadâiku'l-hakâik fî tekmilati's-Şekâik, sh:242-243; Bursalı Mehmet Tâhir, Osmanlı Müellifleri, 1/268; Ayvansarayî, Hadikatü'l-cevâmi', 1/94; Mehmed Süreyyâ, Sicill-i 'Osmânî, 2/104; Tahsin Öz, İstanbul Câmileri, 1/67; İlmiyye Salnâmesi (haz. Seyid Ali Kahraman, Ahmed Nezih Galitekin, Cevdet Dadaş), sh:326-329, 716-718; Abdülkadir Altunsu, Osmanlı Şeyhülislamları, sh:35-36; Serhat Başar, Osmanlı Şeyhüislamı, sh:64-65; M.Orhan Bayrek, İstanbul'da Gömülü Meşhur Adamlar, sh:65; Hasan Basri Erk, Meşhur Türk Hukukçuları, sh:162-163; Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi, 1/524-525; İsmail Hami Danişmend, İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, 5/115-116; Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Osmanlı Arşivi'nde Şeyhülislam Fetvaları, sh:12; Cahid Baltacı, 15-16. Asırlarda Osmanlı Medreseleri, 2/715; Mübahat S.Kütikoğlu, 20.Asra Erişen İstanbul Medreseleri, sh:173-174; Şemseddin Sâmî, Kâmûsü'l-a'lâm, 3/1917; Aydın Yüksel, Osmanlı Mîmârisinde Kânûnî Devri, İstanbul-6, sh:148)

İletişim adresi: hasan.kuduoglu@outlook.com

ÖMER FARUK KORKMAZ

EKONOMİK KRİZE BİR DE BÖYLE BAK!

Mümin her şeyden önce yaşadığı çağa, çağın ahval ve sıkıntılarına Allah (*azze ve celle*) ve Resülü (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in gösterdiği zâviyeden bakabilen adam demektir. Kur'ân-ı Hakîm müminler için en düzgün yola hidayet eden bir rehber¹ ve bizi daraltan sıkıntılarımız için de bir şifa kaynağı² olduğuna göre hal çâremiz için ona bakmamız gerekir.

Katade (*radiyallahu anh*)'ın ifadesiyle Kur'ân bize hastalığımızı da devamızı da göstermektedir: Hastalığımız günahlarımız, devamız ise istiğfardır.³ Zira âyet-i kerimede belirtildiği üzere başımıza gelen her nevi musibet işlediğimiz günahlardan kaynaklanmaktadır.⁴

Kur'an'a iman etmiş bir Müslümanın başına gelen olumsuzluklara mutlaka bu zaviyeden bakması gerekmektedir.

Fakat ne yazık ki madde ile münasebetimizin bir hayli fazlaştığı çağımızda filhakika Allah (*azze ve celle*)'den bir bela olarak gelen olumsuzlukların çâreleri yine madde planında masaya yatırılarak aranmaktadır.

Mesela şu an gündemi fazlasıyla meşgul eden ekonomik kriz...

Bütün televizyon kanallarının verdiği haberler, uzmanların yaptığı tahliller krizi duyurmuş olmak veya konuşmamış olmamak için birkaç kelam etmekten ibaret kalıyor. Mesele etrafında söylenen hiçbir şey sadra şifa olacak nitelikte değil. Çünkü bunların tamamı teşhisi konmamış bir hastalığın teşhir edilmesinden ibaret havanda su dövme faaliyetleri... Arızanın kökenine ineceksin kardeşim, kökenine...

Selef-i salihin zamanında “غلت الأسعار / fiyatlar yükseldi ” dendiğinde şöyle derlermiş hemen: “أخفصوها / istiğfar ile onları düşürün.” Ne yazık ki maddeperest olmuş bir çağın insanları olarak bu gerçeği bir türlü kavrayamadık biz.

Allah (*azze ve celle*)'nin kanunlarına yok hükmü çekilmişken, akaid noktasındaki istikamet son derece bozulmuşken,

Okullarımızda ve şehirlerimizde zina bu denli yaygınlaşmışken,

Büyük çoğunluğu Müslüman olan ülkemizde faizin bulaşmadığı ocak neredeyse kalmamışken,

Müslümanlarda “din, iman, ahiret” diye bir dert ve hassasiyet kalmamışken,

Erkeklerimizde iffet işportaya çıkmış ve kadınlarımızda hayâ yok denecek kadar azalmışken, kadın-erkek münâsebetlerindeki fikhî hükümlerle dalga geçilmişken,

İslam’ın güncellenmesi gerektiği savunulmuşken, her platformda Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)in bizden bir farkı olmayan sıradan bir insan olduğuna vurgu yapılıyorken ne bekliyorduk biz? Halimiz çok iyi olduğu için Cenab-ı Hak ödüllendirecek miydi bizleri? Tabii ki ekonomik kriz olacak, tabii ki elin gavuru pervasızca tehdit edecekti bizi.

Gücü, imkânı, kitlesi olan insanlara ve özellikle Diyanet’e sesleniyorum buradan: Ülkenin dört bir yanında toplu tövbe programları düzenleyerek tövbeye davet edin bizleri!

Kur’ân-ı Hakîm’in ifadesiyle: “Ey müminler topluca tövbe edin”⁵ diye haykırarak kurtarın müminleri! Yunus (aleyhisselam)ın kavmi azabın geleceği sırada topluca tövbe ettikleri için kurtulmuşlardı,⁶ bugün biz de kurtulabiliriz bu belalardan.

Yeter ki boş lakırdı mesabesindeki şu fuzuli laf ebeliklerini bırakarak arızanın menşesine odaklanalım. Ve meseleyi madde planındaki bu boş gürültülerle ele almanın da şeytanın bir projesi olduğunu idrak edelim artık.

Kaynaklar

- 1 İsrâ, 9
- 2 Yunus, 57
- 3 Beyhâki, Şu’abu’l-İmân, No: 7146
- 4 Şûrâ, 30
- 5 Nur, 31
- 6 Yunus, 98

Mahmud Efendi Hazretleri'nin KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

- Hiçbir bela olmasa enflasyon bela olarak yetmez mi?! Bunun yanında daha neler, neler?! Bunlar bizim günahlarımızdan. Tevbe etmeyeceğiz mi yâhu?!
- Tevbe etmesini bilirse insan muvafak olur.
- Gelin tevbe edelim. Günahlarımızdan oluyor bu belalar.
- Günahını itiraf kadar marifet yok.
- **Efendi Babam** (*Kuddise Sirruhû*): “Kul kusursuz olmaz, **Allâh** da afsız olmaz” buyururdu.
- Daima sütü dökmüş kedi gibi kendimizi kusurlu görelim, kusurlarımızın affını **Mevlâ**'dan isteyelim arkadaşlar. Bütün sevdiğimiz kardeşlerimizin de affını isteyelim.
- İlla tevbe etmeli, tevbe mutlaka menfaat verir.

• Dünyaya meyleden adama ilaç yok. Bu öyle bir hastalıktır ki, bunun ilacı yok. Şimdi tevbe istiğfar edersek, onun Kur'ân'ını okur ve amel edersek gene **Allâh** kalkındırır bizi. Hiç yok iken kaldırdı, düşmüşken kaldırmaz mı?! Kaldırır.

Mevlâ buyuruyor ki: “Dönün Bana, döneyim size. Sevin Beni, seveyim sizi. Zikredin Beni, zikredeyim sizi.” Tamamen maddeye bağlandık, tevekkülsüz olduk, işte maddenin yapacağı budur.

• Tevbe kapıları kapanacak, ne zaman olacak bu? Dünya yıkılmadan önce. Tevbe kapıları kapanacak, tevbe etsen kabul olmayacak, amel-i salih işlesen kabul olmayacak.

Şeytan bekliyor ki, biraz daha adam kandırayım öyle tevbe ederim. Bu vaziyette böyle gide gide bir de tevbe kapıları kapanacak. Bunu haber alınca hoplayacak zıplayacak. Şeytanlar başına toplanacak: “Ne oldu sana ey bizim büyüğümüz?!” diyecekler.

“Sormayın, ben ümit ediyordum ki tevbe kapıları kapanmadan iman ederim, tevbe ederim ama ben bilmeden kapandı işimiz bitti, hepimizin işi bitti” diyecek. Görüyor musunuz, dikkat ediyor musunuz?!

• Ruh cesette oldukça tevbe kabul edilir. Âhiretten perde açılmadığı müddetçe.

• **Muhammed Bahauddin Hazretleri** bir defasında cemaatin abdest alması için kuyudan su çeken iki genç gördü.

Kendilerine doğru gittiğinde gençlerin aralarında mâlâyânî sözler söylediklerine vakıf oldu, onları hemen uyardı: “Gafilane bir şekilde çekilen sudan alınan abdestle kılınan namazdan ne hayır gelir?!” dedi. Bu yol bu kadar incedir.

• Bu yolda edep, hiç olmaktır. Hiç olmayan hep olamaz. “**Mesnevi**” sahibi şöyle bir hikâyeye anlatır; aslan, tilki ve kurt ava çıkmışlar. Aslan avlıyor, kurt ile tilki avları topluyor.

Akşam olunca aslan kurda: “Topladığımız avları taksim et” dedi. Kurt en büyük payı aslana ayırdı. Kalanlardan birazını tilkiye, birazını da kendi önüne koydu. Bu taksim aslanın hoşuna gitmedi: “Bunları ben avladığım halde sen nasıl kendine bir pay ayırırsın?!” diyerek kurda bir pençe attı.

Kurt o anda dört ayağı havada ruhunu teslim etti. Tilki korkusundan tir tir titremeye başladı. Aslan ona: “Hadi bakalım! Şimdi sen taksim et” dedi. Tilki: “Efendim! Bu sizin sabah kahvaltınız, bu öğle yemeğiniz, bu da akşam yemeğiniz” diyerek avları üç parçaya böldü.

Tilkinin kendisini hiçe sayarak yaptığı bu taksim aslanın çok hoşuna gitti ve tilkiye hitaben: “Sen bu edebi kimden öğrendin?” dedi. Tilki: “Kurttan” dedi. Aslan: “Madem ki sen benim yanımda kendini hiç bildin ve bütün acizetine rağmen kendine hiçbir pay ayırmadın, ben ormanların kralı olarak bütün avları sana hediye ediyorum” dedi.

İlm-i Hâl

HÜSAMETTİN VANLIOĞLU BAŞKANLIĞINDA
FİKİH KURULU

DÂVETE İCÂBET ETMEK

Allah Teâlâ'ya sonsuz hamd, onun Resulü'ne ve Resulü'ne tabi olan âl,
ashab ve ümmetine salât-u selam olsun.

Hz. Ebu Hureyre'den (Allah ondan razı olsun) rivayete göre Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: **“Kim (imkânı olduğu halde) davete icabet etmezse Allah ve Resulüne isyan etmiş olur”**¹

Davete icabet etmenin vacip olduğu söylense de genelin görüşüne göre sünnettir.²

Davet, özellikle düğün yemeği davetiyesi icabet etmek gerekir. Diğer davetlerde ise kişi muhayyerdir. Dilerse icabet eder, dilerse icabet etmez. Şu kadar var ki; geçerli bir mazeret yoksa icabet etmek en güzelidir.³ Zira kişi, kendisine ikram edilen şeylerden yese de, yemese de davete icabet etmekle davet sahibinin sevinmesine vesile olur. Ayrıca mazereti yoksa ikram edilenlerden yemesi karşı tarafın daha fazla sevinmesine vesile olur.

Hiz. Cabir'den (Allah ondan razı olsun) rivayete göre Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Biriniz yemeğe davet edildiğinde (ikram edilenden) yese de yemese de davete icabet etsin.”⁴

Şafii mezhebinde düğün davetine icabet etmeye dair farklı görüşler olsa da ağırlık kazanan görüş vacip olmasıdır.⁵

İmam Şafii (Allah ona rahmet etsin ö. 204) **el-Ümm** adlı eserinde şöyle diyor:

Davete icabet etmemeye ruhsat vermiyorum. Düğün yemeğine çağrıldığı halde icabet etmeyen kişinin günah işlemiş olduğuna dair kanaat sahibi olduğum gibi, diğer davetlere icabet etmeyen kişinin günah işlemiş olduğuna dair kesin kanaat sahibi değilim.⁶

İmam Şafii'nin (*Allah ona rahmet etsin*) bu sözünden anlaşılan düğün davetine icabet etmenin önemi, diğer davetlere icabet etmenin öneminden daha üstündür. Zira kişi, geçerli mazereti bulunmadığı halde düğün davetine icabet etmeyecek olursa günah işlemiş olur. Oysa diğer davetler için aynı şeyi söylememiştir.

Hız. İbn Ömer'den (*Allah ondan razı olsun*) rivayete göre Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur: **“Biriniz düğün yemeğine davet edildiğinde icabet etsin.”**⁷

Davete icabet eden kişinin niyeti, dünyevi haz olmamalıdır. Peygamber Efendimizin (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) sünnetine uymak, din kardeşine ikram etmek ve onu sevindirmek gayesiyle davete icabet etmek gerekir.

Davet sahibi, makam-mevki sahibi olmadığından veya fakir olduğundan dolayı davete icabetten geri durmamak gerekir.⁸ Hatta böylesi kişilerin davetine icabet etmeye daha önem göstermek gerekir.

Gerek davet ederken ve gerekse davete icabet ederken zengin-fakir ayırımı yapılmamalıdır.

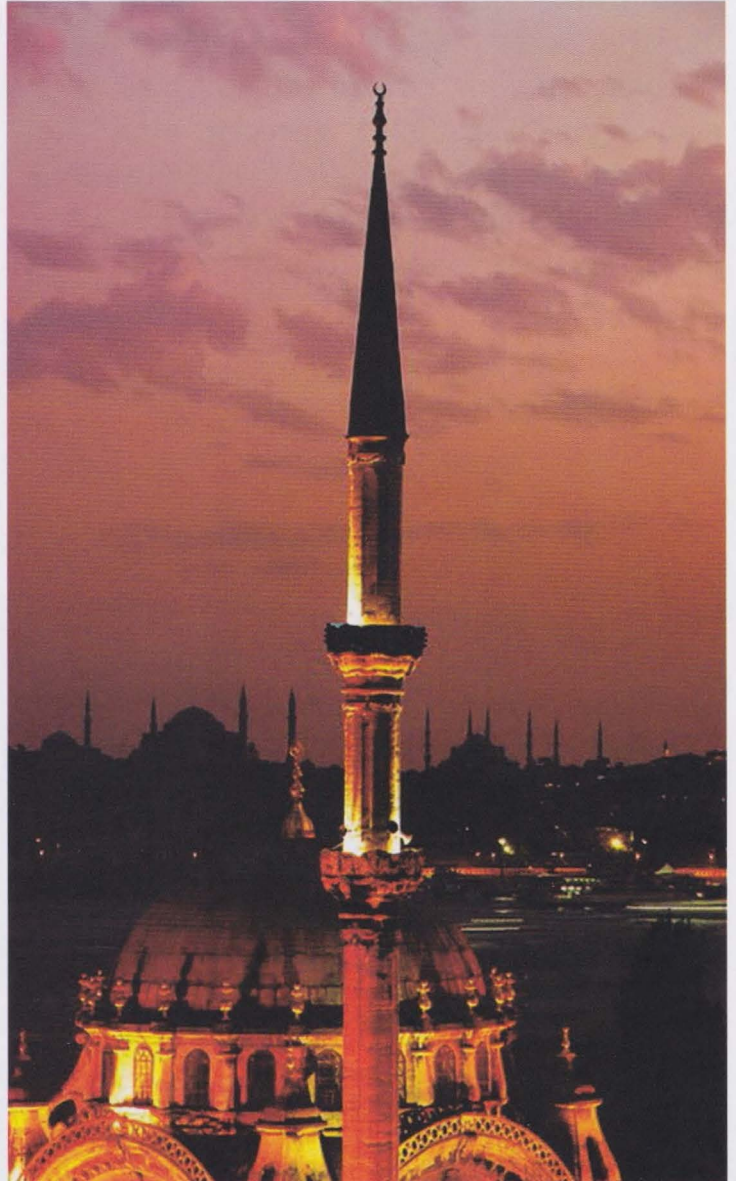
Rivayete göre Ebu Hureyre şöyle demiştir: **“Ziyafetlerin en şerlisi; zenginlerin çağrılıp, fakirlerin çağrılmadığı düğün yemeğidir. Kim davete icabet etmezse Allah ve Resulüne isyan etmiş olur.”**⁹

Davete icabet etmeleri durumunda büyük meşakkate düşecek kişileri veya geldiğinde diğer davetlilere her hangi bir sebeple rahatsızlık verecek kişileri davet etmemek gerekir.¹⁰

Bir haneden babayı çağırıp oğlunu çağdırmamak gibi ayrımcılık yapmak doğru değildir. Zira böyle bir davranış husumetin oluşmasına sebep olur.

Yakınlık derecesi eşit olan iki kişi tarafından aynı günde davet edilen kişi evine hangisi yakınsa onun davetine icabet eder. Veya aralarındaki muhabbete göre hareket eder.¹¹

Herhangi bir mazeretinden dolayı davete icabet edemeyecek olan kişi davet sahibini arayarak davet sebebi neyse onu tebrik etmeli ve gelemeyeceğini bildirmelidir. Böyle yapmakla davet sahibinin gönlünü kırmamış olur.

Çalgı Gibi Günahların İşlendiği Davete İcabet Etmek

Burhanuddin Ali, b. Ebi Bekr el-Merğînânî (593) *el-Hidaye* isimli eserinde şöyle der: Kişi davet edildiği yemeğe gitse ve orada oyun, çalgı olduğunu görse orada oturup yemesinde bir mahsur lazım gelmez. Şu kadar var ki; gitmeden önce bunların olduğunu öğrense davete icabet etmez.¹²

Gitmiş olduğu davette oyun, müzik gibi caiz olmayan bir eylemin olduğuna muttali olan kişi bu olumsuzluğu bertaraf edebilecek bir nüfuza sahipse o günahın işlenmesine mani olur.

Bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimizin (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyuruyor: **“Biriniz çirkini (dinen yasak olan şeyin işlendiğini) görecektir olsa eliyle onu düzeltsin. Gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Buna da güç yetiremezse kalbiyle kınasın. Bu da imanın en zayıfıdır.”**¹³

Bu kişi toplumda örnek olan biriye ve bulunduğu davette günaha mani olamıyorsa oradan ayrılır.

Bu bahsedilenler günahın sofrada değil davet meclisinde olması durumundadır. Şayet oturulacak olan sofrada günah işleniyorsa gerek toplumda örnek olan biri olsun ve gerekse olmasın o sofrada oturmak caiz olmaz.¹⁴

Peygamber Efendimiz’in (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) yaşamış olduğu hayatı tümüyle yaşamayı Rabbim bizlere nasip eylesin. Âmin

İSMAİLAĞA FIKİH
KURULU

Dipnotlar

1 Müslim, kitabı'n-Nikah babı'l-emri bi icabeti ti't-davet...

2 Halil b. Abdulkadir eş-Şeybanî; Ed-Dürerü'l-Mubahati fi'l-Hazri ve'l-İbahati

3 A.g.e

4 Müslim, kitabı'n-Nikah babı'l-emri bi icabeti ti't-davet...

5 El-Mühezzep

6 El-Ümm, babı'l-velime...

7 El-Buhârî, kitabı'n-Nikah bab; hakku icabeti'l-velime...

8 Halil b. Abdulkadir eş-Şeybanî; Ed-Dürerü'l-Mubahati fi'l-Hazri ve'l-İbahati

9 Muvattâ Mâlik, kitabı'n-Nikah , bab; macae fi'l-velime

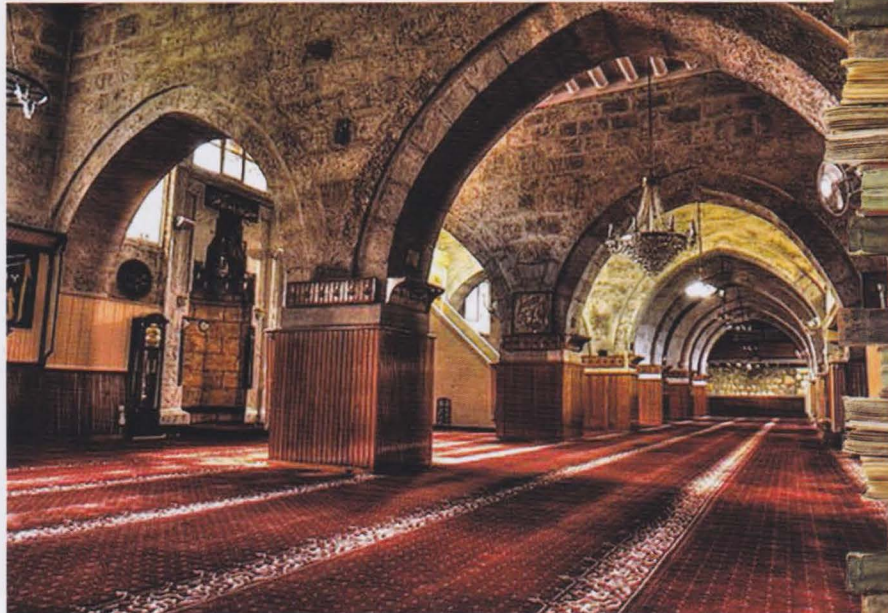
10 Ed-Dürerü'l-Mubahati fi'l-Hazri ve'l-İbahati

11 A.g.e

12 El-Hidaye

13 Müslim, kitabı'l-İmân,, bab; beyanu kevbü nü'n-nehyi ani'l-münker mine'l-iman

14 Halil b. Abdulkadir eş-Şeybanî; Ed-Dürerü'l-Mubahati fi'l-Hazri ve'l-İbahati

صلى الله عليه وسلم محمد رسول الله

Hadîs-i Şerîfler

Ebû Hureyre (Radiyallahü anh) 'dan rivayet edildiğine göre,

Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Farz namazdan sonra en faziletli namaz; gece yarısı kılınan (teheccüd) namazıdır. Ramazan Ayı'ndan sonra en faziletli oruç; Allah'ın Ayı olan Muharrem'de tutulan oruçtur.”

(Müslim, Siyam:203, Ebu Davûd, Siyam: 56. Tirmizi, Mevakit: 207, Siyam: 40. Neseî, Kıyamü'l-Leyl: 6, Darimi. Savm: 45, A. b. Hanbel. 2/342, 344,345)

Abdullah b. Amr (Radiyallahü anh), Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu haber vermiştir:

“Asıl muhacir; Allah'ın nehyettiklerini terk eden kimsedir.”

(Buhârî, İman 4; Rikak 26; Ebu Davud, vitr 2, 11, 12; cihad 2)

Abdullah ibni Ömer (Radiyallahu anhuma) anlatıyor: “Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki:

“Cum'a gecesi veya Cum'a Günü vefat eden hiçbir müslüman yoktur ki, Allah onu kabir fitnesinden korumuş olsun.”

(Tirmizî, Cenâiz, 72, (1074).

Ebû Katade (Radiyallahü anh)'dan şöyle rivayet edilmiştir. Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki:

“Aşûre Günü orucunun, bir önceki yılın günahlarına keffâret olacağını Allah-u Teâlâ'nın rahmetinden umarım.”

(Tirmizi, Savm: 48)

Âişe (Radiyallahu anhâ)'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Misvak kullanmak ağzın temiz kalmasına ve Rabbin razı olmasına sebeptir.”

(Nesâî, Tahâret 4; İbn Huzeyme, Sahih, I, 70. Ayrıca bk. Buhârî, Savm 27; İbnî Mâce, Tahâret 7)

Abdullah ibni Amr İbni Âs (Radiyallahu anhümâ) şöyle dedi: “Bir adam, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e:

- İslâm'ın hangi özelliği daha hayırlıdır, diye sordu? Resûlullah:

- **Yemek yedirmen, tanıdığın ve tanımadığın herkese selâm vermandır, buyurdu.**

(Buhârî, İmân 20; İsti'zân 9, 19; Müslim, İmân 63. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 131; Nesâî, İmân 12)

Ebû Hüreyre (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Münafığın alâmeti üçtür: Konuşunca yalan söyler, söz verince sözünden cayar, kendisine bir şey emanet edildiğinde hıyanet eder.”

(Buhârî, İmân 24; Müslim, İmân 107-108. Ayrıca bk. Buhârî, Şehâdât 28, Vesâyâ 8, Mezâlim 17, Cizye 17, Edeb 69; Tirmizî, İmân 14)

Güldeste

Mustafa Özşimşekler

MUHARREM AYI VE ÂŞÛRA GÜNÜ

Allah-ü Teâlâ'nın Kur'an'ı Kerim'de beyan ettiği (Tevbe: 36) **dört haram aydan**, yani hürmet gösterilmesi gereken, ibadet ve taat noktasında daha fazla dikkatli ve daha gayretli olmamız icabeden aylardan biri de **Muharrem Ayı**'dır...

Muharrem Ayı aynı zamanda hicrî senenin ilk ayıdır. Hicrî takvime göre yeni bir yılın habercisi olan bu mübarek aya merhaba derken, Müslümanlar olarak yeni bir seneye girmenin heyecanını yaşayacağız.

Fakat birçoğumuz ne yazık ki **hicri yılbaşından** habersizdir. Ama miladi yılbaşını, inancımıza ve kültürümüze aykırı olmasına rağmen, adeta bir

bayram havası içinde canla-başla kutlamak neredeyse bir gelenek haline gelmiştir. Oysa "**elhamdü-lillah Müslümanım**" diyen herkesin, İslam davasının belkemiğini teşkil eden hicret olayı ve hicri yılbaşı başta olmak üzere, ayet-i kerime ve hadis-i şeriflerle ifade edilmiş olan mübarek ay ve günlerin hepsinden haberdar olması, bunların vakitlerini, kıymet ve faziletlerini bilip idrak etmesi lazımdır.

İşte Muharrem Ayı da, içinde barındırdığı Aşura Günü de müslümanlar için çok kıymetlidir, hürmetine riayet etmek ise İslâm'ın âdablarından.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir hadisi şeriflerinde Muharrem Ayı'nın kıymetini belirtmek için "**Şehrullah/Allah'ın Ayı**" ifadesini kullanmış ve bu ayda tutulan orucun faziletini şöyle beyan etmiştir:

"Ramazandan sonra en faziletli oruç, Allah'ın Ayı olan Muharrem Ayı'nda tutulan oruçtur. Farz namazdan sonra da en fazileti namaz gece kılınan namazdır."

(Muslim, Sıyam, 202, 203; Ebu Davud, Savm, 55; Tirmizi, Salat, 323; Nesaî, Kıyamu'l-Leyl, 6)

Şehrullah olan bu ay, aynı zamanda pek çok önemli olayların vuku bulduğu, İlahi bereketin ve feyzin, Rabbânî ihşanın ve keremin ziyadeleştiği bir aydır.

Âşûrâ Günü'nün Önemi

Muharrem Ayı'nın fazilet bakımından diğer aylara göre ayrı bir yeri olduğu gibi, Âşûra Günü'nün de diğer günler içinde önemli bir yeri vardır.

Âşûra; "**on**" manasına gelen "**aşere**" kökünden türemiştir. Onun için ulemâdan pek çoğu, Hicrî senenin ilk ayı olan Muharrem Ayı'nın onuncu günü olması sebebiyle, bu güne **Âşûra** ismi verildi demişlerdir.

Âşûra Günü, sadece bu ümmet tarafından değil, önceki peygamberler ve ümmetleri tarafından da önemli görülen hatta Nuh (Aleyhisselâm)'dan itibaren mukaddes olarak kabul edilen bir gündür.

Selef-i sâlihîn de, senede üç tane on güne tazim ederlerdi. Bunlardan bir tanesi Ramazân Ayı'nın son on günüdür ki onuncu günü **Ramazân Bayramı**'dır. İkincisi; Zilhicce Ayı'nın ilk on günüdür ve onuncu günü **Kurban Bayramı**'dır. Üçüncüsü ise; Muharrem Ayı'nın ilk on günüdür ki onuncu gün **Âşûra Günü**'dür.

Âşûra Günü gaflet edilmemesi gereken çok kıymetli bir gündür. Bu gününün kıymet ve fazileti hakkında birçok Hadîs-i Şerifler varid olmuştur. Nitekim bir keresinde Sahâbe-i Kirâm, Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'e sordular:

- Allah âşûra gününü diğer günlerden üstün kıldı değil mi?

Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

- **Evet Allah gökleri ve yerleri, dağları ve denizleri, levhi, kalemi, Hz. Adem'i ve**

Havva'yı âşûrâ günü yarattı. Âşûrâ gününe saygı göstermek lazımdır, zira Arş'ın hâмили olan (Arşı taşıyan) melekler dahi onun değerini biliyorlar."

Âşûra Günü Orucu

Âşûra Günü, Selef-i Sâlihîn tarafından kıymet verilen ve evvelden beri müslümanlarca idrak edilen pek faziletli bir gündür. Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Âşûra Günü'nün faziletinin aranmasını ve o gün oruçlu olunmasını bizlere tavsiye buyurmuşlardır.

Bununla alakalı olarak Abdullah b. Abbas (Radiyallâhü anhüma) şöyle anlatmıştır:

"Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Medine-i Münevvere'ye geldiğinde, Yahudilerin âşûra günü oruç tuttuklarını gördü. Bu sebeple onlara:

- **Oruç tuttuğunuz bu günün mahiyeti nedir?** diye sordu. Yahudiler:

- **Bu gün önemli bir gündür. Allah bu günde Mûsâ (Aleyhisselam)'ı ve İsrailoğullarını düşmanlarından kurtardı. Musa (Aleyhisselam)'da şükür olsun diye bu gün oruç tuttu. Biz de bu sebeple oruç tutuyoruz,** dediler.

Bunun üzerine Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

- **Öyleyse biz Musa (Aleyhissalam)'a (benzeme yönünden) sizden daha layık ve daha yakınız,** buyurdu ve o gün oruç tuttu. Ve (Sahâbe-i Kirâm'a da) bu orucu tutmalarını emir buyurdu.

(Buhari, Savm: 69; Müslim, Sıyam: 127; Ebu Davud, Sıyam: 64; İbn-i Mace, Sıyam: 41)

Câhiliyye devrinde Kureys'in de tuttuğu rivâyet edilen âşûra orucunu, Resûlüllah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) bi'setten önce tutmuş, sonra bir ara terk etmişse de Medine'ye hicret edince, Musa (Aleyhissalam)'ın şeriatına muvâfakat ederek, Ramazan orucu farz kılınmaya kadar bir veya iki sefer bu orucu tutmuştur. Ve müslümanlara da bu orucu tutmalarını emretmiştir. Hatta Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) münâdiler çıkararak âşûra orucunu halka duyurmuş, geceleyin niyet etmeyenlerin günün yarısında haberdar olsalar dahi, o andan itibaren oruca başlamalarını emretmiştir.

(Buhârî: "Savm"69)

Ancak Ramazân-ı Şerif orucu farz kılınca bu emir muhayyerliğe dönüşmüştür. Nitekim Hz. Âişe (Radiyallâhü anhâ) şöyle buyurmuştur:

“Ramazan (orucu farz olma)dan önce âşûra orucu tutuluyordu. Ramazanın farzıyeti indikten sonra onu dileyen tuttu, dileyen tutmadı.”

Ramazan orucunun farz kılınmasından sonra, âşûra günü oruç tutmanın müstehab olduğunda ise âlimler ittifak etmişlerdir.

Bu arada şunu da önemle ifade edelim ki; Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) vahiy gelmeyen hususlarda Ehl-i kitaba muvafakat etmeyi severdi. Bu, özellikle putperestlere muhalefet edilen hususlarda böyleydi. Ne zaman ki Mekke fethedilip, İslâm Dini her yerde şöhet ve üstünlük elde edince, Yüce Dinimiz İslâm her yönüyle tamamlanıp, Allâh-u Teâlâ'da bu dinden razı olduğunu beyan edince, artık buna gerek kalmadı. Bundan böyle bütün konularda, Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Ehl-i kitaba muhalefeti îlan etti.

Oruç Tutarken Dahi Ehl-i Kitaba Benzememek

Bu mesele ile alakalı olarak Abdullah b. Abbas (Radiyallâhü Anhüma)'dan rivâyet edildiğine göre, Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) âşûra günü oruç tutup, insanlara oruç tutmalarını tavsiye edince, sahabe-i kiram:

- Ey Allahın Rasûlü! Bu gün Yahudi ve Hristiyanların da saygı gösterdiği bir gündür, dediler. Bunu üzerine Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

- Önümüzdeki seneye kadar yaşarsam, inşaAllah Muharrem'in dokuzuncu günü oruç tutacağım.

Fakat seneye varamadan Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) vefât etmişlerdir.

(Buharî, Savm:69)

Rasûlüllah (Sallallâhü Aleyhi Vesellem)'in bu ifadesinden Muharrem Ayı'nın onunda oruç tuttuğu, bir sonraki seneden itibaren, (şayet yaşarsa) dokuzuncu günü de oruç tutarak onuncu güne ilâve edeceğini anlıyoruz. Tabi dokuzuncu günü, onuncu güne izâfe etmek, ihtiyâten olabileceği gibi, Yahudilere muhalefet olsun diye de olabilir. Nitekim İbni Abbâs (Radiyallâhü Anhüma)'dan merfû bir rivâyetle Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Âşûra günü oruç tutun ve bu hususta Yahudilere muhalefet edin. (Yani) Âşûra gününden bir gün önce veya bir gün sonra da oruç tutun.”

(Ahmed b. Hanbel, 1/241)

Dolayısıyla sadece âşûra günü oruç tutmak mekruhtur. O gün oruç tutacak olanlar, kerâhate düşmemeleri için âşûra günü orucunu, bir gün öncesiyle veya bir gün sonrasıyla birlikte tutmaları lazımdır.

Yine o gün oruç tutmayı teşvik babında, Ebû Katade (Radiyallâhü Anh)'dan rivâyet edilen bir başka Hadîsi şerifte ise Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem):

“Aşûra günü tutulan orucun, bir yıl önceki günahlara keffaret olacağını Allah(ın rahmetin)den umarım.” buyurmuştur.

(Tirmizi, Kitabu's-Savm:48, (752)

Rivâyet edilir ki; Selef-i sâlihîn kendileri oruç tuttıkları gibi, o gün akşama kadar çocuklara bile bir şey yedirmezlerdi. Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) mübarek tükürüğü ile hurmayı yumuşatır, âşûra günü çocuklara çiğnetirdi ve bu çocuklar o gün akşama kadar bir şey yemezlerdi.

Yine denilmiştir ki: Vahşi hayvanlar dahi âşûra günü ot yemezler.

Âşûra Günü Vuku Bulan Hadiseler

Bu mübârek gün; Allâh-ü Teâlâ'nın on tane Peygamberini düşmanlarından kurtarıp selâmete çıkardığı ve on ihsanda bulunduğu önemli bir gündür. Âşûrâ gününün menşe-i hakkında bazı tarih ve hadis kitaplarında yer alan rivayetlere göre, o mübarek gün meydana gelen önemli olayları, kısa başlıklar halinde zikrederim:

1- Hz. Adem (*Aleyhisselâm*)'ın tevbesi bu gün kabul olmuştur.

2- Hz. Nûh (*Aleyhisselâm*)'ın gemisi bu günde Cûdi Dağı üzerine oturmuştur.

3- Hz. İbrahim (*Aleyhisselâm*) bu gün ateşten kurtulmuştur.

4- Hz. Mûsâ (*Aleyhisselâm*) bu gün Cenâb-ı Hakkın ihsan ettiği mucize ile asâsını vurarak denizi yarmış, kavmi ile beraber kurtuluşa ererken, Firavun ve âvânesi sulara gömülüp boğulmuştur.

5- Hz. Yunus (*Aleyhisselâm*) balığın karından kurtulduğu gün de, bu güne tevâfuk etmektedir.

6- Hz. Yâkub (*Aleyhisselâm*)'ın gözleri bu gün açılarak tekrar görmeye başlamıştır.

7- Hz. İsâ (*Aleyhisselâm*) bu gün doğmuş ve göklere kaldırılışı yine bu güne rastlamıştır.

8- Hz. Yusuf (*Aleyhisselâm*) kuyudan bu gün çıkarılmıştır.

9- Hz. Eyyüb (*Aleyhisselâm*)'ın hastalığından şifâ bulması yine bu güne tevâfuk etmektedir.

10- Peygamber Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*)'in geçmiş ve gelecek bütün günahlarının affedilmesi de, yine âşûra günü olmuştur.

Ayrıca İdris (*Aleyhisselâm*)'ın göklere kaldırılışı, Davut (*Aleyhisselâm*)'ın tevbesinin kabul edilmesi, Süleyman (*Aleyhisselâm*)'a

saltanatın ihsan edilişi gibi olaylarında âşûra gününde vaki olduğu rivayet edilmiştir.

Bu kadar peygamberin ve kavimlerinin düşmanlarından kurtuluşu hep bu mübarek güne rastladığına göre, demek ki Mevlâ Teâlâ bu günü özel olarak seçmiş ve âşûra gününü, bir ferec, bir kurtuluş günü kılmıştır. Öyleyse bu mübarek gün hürmetine Rabbim tüm Müslümanlara, düşmanlarından kurtuluş ihsan eylesin. Darlık ve sıkıntılardan feraha çıkış kapıları cümlemize ikram eylesin. Amin!

Tabi bununla birlikte Âşûra Günü deyince, Resûlullah'ın reyhânesi **H. Hüseyin** (*Radyallahü anh*)'ın şehâdeti de hatırlanır. Başta **H. Hüseyin** (*Radyallahü anh*) olmak üzere çoğu Ehl-i Beyt'e mensup olan 70'den fazla masum insan, Muharrem Ayı'nın 10. günü, Âşûra Günü'nde (61'de) siyasi ihtiraslar uğruna **Kerbela**'da şehid edilmiştir. Tabi bu meşum hadise, bütün müminleri üzüntüye garketmiş ve derinden yaralamıştır. Yüreklere ve vicdanlarda bunun acı izleri hala taşınmaktadır.

Âşûra Günü vesilesiyle, başta Cennet gençlerinin Seyyidi olan Hz. Hüseyin (*Radyallahü anh*) ve Kerbala şehitleri olmak üzere, bütün şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. Rabbim ruhlarını şâd, derecelerini âlî eylesin. Bizleri de şefaathine nail eylesin. Amin!..

Âşûra Çorbasının Menşei

Âşûra Günü dendiğinde genel olarak insanların aklına "âşûra çorbası" denilen bir tatlı gelmektedir ve birçoklarımız da o gün, bu âşûra tatlısını yapıp komşularına dağıtırlar. "Bu adet nerden geliyor, böyle bir şey var mıdır yok mudur?" dersiniz. Âşûra çorbasının menşe-i hakkında Münâvî, Selef-i Sâlihîn'den naklen şöyle buyurmuştur:

“Nuh (*Aleyhisselâm*) zamanında bütün her tarafı sular istilâ edince, iman edenler Nuh (*Aleyhisselâm*)’ın gemisine binip tufandan kurtuldular. Ve altı ay su üzerinde yüzdüler. Receb Ayı’nda başlayan bu tufan, Muharrem Ayı’nın onuncu gününde son buldu. Vakit tamam olup Mevlâ’nın emriyle sular çekilince, Nuh (*Aleyhisselâm*)’ın gemisi Âşûra Günü’nde Cûdi Dağı’nın tepesine oturdu.

Böylece gemide bulunanlar bu büyük tufandan kurtuluş gününü kutlamak istediler ve geminin ambarında arta kalan “buğday, nohut, fasulye, incir, şeker” gibi erzâkı karıştırıp bir yemek pişirdiler. İşte âşûrâ pişirme adeti buradan kalmıştır, denilir. Doğrusunu Allah-u Teala bilir.

Tabi bunu yapmak da bir sakınca yoktur, hatta âşûra tatlısı yapmak ve onu dağıtmak güzel bir adettir.

Evin Bereketi İçin Âşûra Günü Yapılacak Şey

Âşûra günü ziyafet hazırlamak, aile halkını sevindirmek sene boyunca evde bereketlere vesile olacağı rivâyetlerde gelmiştir. Nitekim Ebû Said el-Hudrî (*Radiyallahü Anh*)’dan rivâyet edildiğine göre Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuşlardır:

“Âşûra günü, aile efrâdına yemesini ve içmesini bol yapan kimseye, Cenâb-ı Hak sene boyunca rızkını genişletip bollaştırır.

(*Beyhekî, Şuabu’l-İman, 3/366*)

Süfyân-ı Sevrî (*Rahimehullah*) bununla alakalı der ki:

“Elli senedir biz bunu tecrûbe ettik ve öyle bulduk.”

Burada ifade edilen genişlikten ve o günün bereketinden inşaAllah bizler de istifade edelim. Hele ekonomik bir kriz

yaşadığımız şu günlerde, bolluk ve berekete her zamankinden daha fazla ihtiyacımız olduğu muhakkak.

“Peki ne yapalım, nasıl edelim?” dersiniz, sizlere acizane olarak tavsiyemiz; zaten evimizin ihtiyacı için belirli zamanlarda pazar ve market alışverişi yapıyoruz. İşte bu alış veriş âşûra gününe denk getirelim. Evimizin ihtiyacı olan şeylerden bolca, çeşit olarak da fazlaca alarak, mutfağımızdaki erzakı diğer günlerden farklı olarak artıralım. O zaman Allah’ın izniyle göreceğiz ki, sene boyunca evimizden ve mutfağımızdan bolluk ve bereket eksik olmayacaktır.

Âşûra Günü Yapılması Gerekenler

Rivâyet edildi ki; kim âşûra günü on müslümana selâm verirse, bütün mü’minlere selâm vermiş gibi sevap alır.

Kim o gün bir yetimin başını okşarsa, Allâh-u Teâlâ onun her tüyüne karşılık cennette bir derecesini yükseltir.

Kim âşûra günü zerre kadar bir şey sadaka verse, Allâh-u Teâlâ ona Uhud Dağı kadar sevap verir.

Mümkün merteye o gün yoldan eziyet verecek şeyler kaldırılmalı, dargın müslümanların arası bulunmalı, hastalar ziyaret edilmelidir.

Velhasıl âşûra günü, çok kıymetli bir gün olup en iyi şekilde değerlendirmek gerekir. Özellikle tekrar hatırlatmak isterim ki; Peygamber Efendimizin buyurduğu üzere, bir gün öncesi veya sonrasını da ilâve ederek âşûra günü orucunu kaçırmamalı, mutlaka tutmalıyız.

Mevlâ Teala tutacağımız orucumuza şimdiden kabul buyurup, o mübarek günü rızasına uygun bir şekilde ihya edebilmeyi cümlemize nasib eylesin. Amin!

Fî Emanillah!

Bir Sahâbîyi Tanıyalım

ÜMMÜ HABİBE

(Radiyallâhü Anhâ)

-3. Bölüm-

Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Ümmü Habibe annemiz için bir oda yaptırmıştı ki, bu oda diğer hanımlarının odalarına göre mescide en uzak olanıydı. Kendisine tahsis edilen odasını yanındaki kölesi ile güzelce temizleyen Ümmü Habibe annemiz, Habeşistan'dan getirdiği güzel kokularla odanın kokusunu değiştirdi. Yere kıldan bir yaygı sererek odayı tefriş etti.

Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) eve geldiğinde o güzel kokuyu hissedip odayı da temiz ve döşenmiş olarak görünce:

- Kureyş kadınları etrafı döşeyen, yerleşik kadınlardır. Bedevi ve arabi değildir, buyurarak, Ümmü Habibe annemizin temizlik ve ev döşeme zevkini takdir etti.

Ümmü Habibe (Radiyallahü anha)'nın, Resûlullah'a karşı olan sevgi ve muhabbeti çok fazlaydı. Öyle ki, bu sevgi ve saygısı sadece O'nun şahsına karşı değil, Ona ait olan herhangi bir eşya için de böyleydi. Hatta henüz Müslüman olmayan babası Ebû Süfyan'a karşı bile bu konuda taviz vermeyen bir tavır ve duruşu vardı.

İslâm tarihinde yaşanan (aşağıda zikre-deceğimiz) ibret dolu bir olay, bu mesele-nin en güzel misalini ortaya koymaktadır.

Bu Döşeye Oturamazsın!

Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) ile Ku-reyş müşrikleri arasında Hudeybiye Anlaş-ması yapılmıştı. Fakat Kureyş müşrikleri bu anlaşmayı bir şekilde bozdular. Fakat daha sonra buna pişman oldular. İslam or-dusunun hücumlarına uğrayacaklarından korkan Kureyş, akıbetlerinden endişe et-tikleri için anlaşmayı yenilemek üzere Ebu Süfyan'ın Medine'ye gitmesini istediler.

Ebû Süfyan, anlaşmanın yenilenmesi konusunda pek ümitli olmamakla birlikte

çevresinin baskıları sebebiyle Medine'ye geldi. Geldi ama burada ne Efendimizden ne de ahabın ileri gelenlerinin hiç birinden yüz bulamadı. Ve Rasûlüllah'ın hanımlarından olan kızı Ümmü Habibe annemizin evine geldi.

Uzun yoldan gelmişti, yorgundu. Eve girdiği zaman orada bulunan bir mindere oturmak için yeltenince, Ümmü Habibe annemiz bir kaplan çevikliğiyle hemen minderi kaptığı gibi yerden aldı ve babasının o mindere oturmasına müsaade etmedi:

Ebu Süfyan kızının bu hareketine şaşırıldı ve çok taaccüp etti, dedi ki:

- Kızım babandan bir minderi mi esirgilersun?

- **Hayır baba! Ama bu minder Rasûlüllahın oturduğu minderdir. Sen putlara tapıyorsun. Kuran-ı Kerim "Müşrikler necis/pisliktir." (Tövbe: 28) buyurmuşken, senin bu minderi kirletmene müsaade edemem!..**

- Yazık!.. Sana ne büyük bir kötülük isabet etmiş

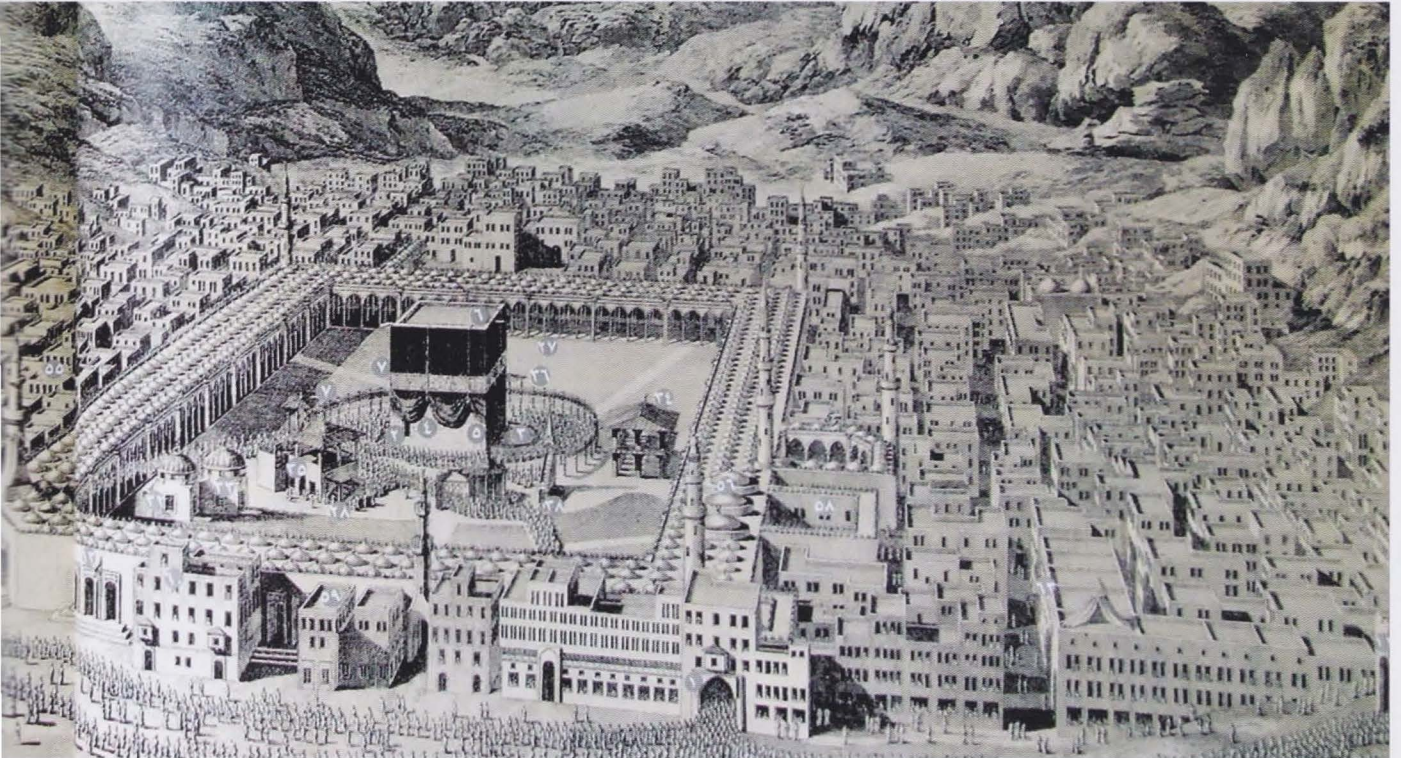
- **Vallahi Bana iyilikten başka bir şey isabet etmedi.**

Ümmü Habibe annemiz, müslüman olmanın şeref ve üstünlüğünü, Resûlüllah'a olan sevgi ve muhabbetinin her şeyden hatta akrabalık bağlarından daha fazla olduğunu bu tavrıyla çok net bir şekilde göstermiş oldu.

İşte Ümmü Habibe annemiz, böylesine bir iman ve böylesine bir aşkla hareket etti. Allah Resûlü'nün mübarek hizmetine canla başla koştu. Efendimizin etrafında bir pervane misale döndü, durdu.

Mü'minlerin Dayısı

Resûlüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir gün eşi Ümmü Habibe annemizin hanesine geldi. **Hız. Muâviye** (Radiyallahü anh)'ı, kızkardeşi Ümmü Habibe annemizin kucağına başını koymuş yaslanır halde görünce, hanımı Ümmü Habibe'ye:

- **Sen** (kardeşin) **Muâviye’yi çok mu seviyorsun**, buyurdu. Ümmü Habîbe annemiz:

- **Evet yâ Resûlallah!** Deyince, Efendimiz (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*):

- **O’nu Allah ve Resûlü de çok seviyor**, buyurdu.

Hiz. Muaviye, Ümmehâtü’l-Mü’minin’den olan Ümmü Habibe annemizin kardeşi olması hasebiyle, halk ona “**mü’minlerin dayısı**” diye hitap ediyordu.

Resûlüllah’dan Sonraki Hayatı

Peygamber Efendimizle dört yıl evli kalmış olan Ümmü Habibe annemiz, Resûlüllah’ın vefatından sonra kendisini ibadete verdi ve zâhidâne bir hayat sürdü. Resûlüllah’ın diğer hanımları gibi herkes tarafından saygı ve hürmetle karşılandı. İslam tarihinde ortaya çıkan fitne ateşinden uzak kaldı. Ancak dayısının oğlu olan **Hiz.Osman** (*Radiyallahü an-h*)’ın evini asiler muhasara edip erzağını ve suyunu kestikleri zaman, erzak yüklü bir katırı halifenin evine götürmeye teşebbüs etmiş, ancak evi muhasara eden asiler saygısızca hareket edip buna müsaade etmemişlerdi.

Hatta bu asilerden bir alçağın onun başörtüsünü çekmeye çalıştığı, Ümmü Habibe annemizin de orada ona beddua ettiği ve bu bedduanın derhal kabul olunup o asinin hemen orada belasını bulduğu, kaynaklarda zikredilmektedir.

Ümmü Habîbe annemiz aynı zamanda hadis râvisi idi. Rasûlüllah’dan altmış beş kadar hadis-i şerif rivayet etmiştir. Rivayet ettiği hadislerden bir iki tanesi şöyledir:

“Âdemoğlunun her sözü kendi aleyhinedir. Ancak iyiliği emretmesi,

kötülüğü nehyetmesi ve Allah’ı zikretmesi bunun dışındadır.”

Ümmü Habibe annemize, babası Ebu Süfyan’ın vefat haberi geldiğinde, üçüncü gün sarı renkli bir koku getirip onu süründü ve yeni bir elbise giyindi. Sonra dedi ki: “Aslında benim böyle bir şeye ihtiyacım yok. Ancak ben Rasûlüllah (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’in şöyle buyurduğunu işittim:

“Allaha ve ahiret gününe inanan bir kadına bir ölü üzerine üç geceden fazla matem tutması helal olmaz. Ancak kocası müstesna, bunun müddeti dört ay on gündür.”

Vefatı

Hiz. Aişe (*Radiyallahü anha*) anlatıyor:

“Ümmü Habibe vefat etmeden önce beni çağırdı ve şöyle dedi:

- Aramızda birbirimizi üzecek bazı kırgınlıklar vukû bulmuş olabilir. Her ne sûretle olursa olsun, aramızda hatâen de olsa bir şey geçmişse Allah bizi af esin. Bundan dolayı senden hakkını helal etmeni ve beni hayır duâ ile yâd etmeni isterim, dedi. Ben de ona:

- **Benden yana tüm haklarımı sana helal ediyorum**, dedim. Bunun üzerine O’da dua edip:

- **Sen beni sevindirdin Allah’ta seni sevindirsin!** dedi.

Sonra da Ümmü Seleme (*Radiyallahü anha*)’ya haber gönderdi. Ona da aynı şeyleri söyledi ve hayata gözlerini yumdu.”

Ümmü Habibe annemiz, Hicretin kırk dördüncü yılında Hiz. Muaviye döneminde yetmiş üç yaşlarında vefat etti. Cenaze namazını Mervân b. Hakem kıldırdı ve Bakî’ Mezarlığı’na defnedildi.

Allah Ondan razı olsun.

kissadan hisseler

HAZRETİ ÖMER'E BİR ELBİSE NASIL ÇIKTI?

Bir gazvede elde edilen ganimetler askerler arasında dağıtılmıştı. Bu ganimet, gazaya katılan askerlere bir elbise dahi çıkmayacak büyüklükte birer kumaş parçasıydı.

Bir Cuma Günü Hz. Ömer (*Radiyallahü anh*) hutbeye çıktığında baktılar ki, üzerinde ganimet olarak dağıtılan kumaştan yapılmış bir elbise vardı. Bunun üzerine sahabeden biri kalktı ve şöyle dedi:

- **Ya Ömer! Dağıtılan kumaştan bize bir elbise çıkmadığı halde Sana nasıl çıktı? Önce bunun hesabını ver de hutbeyi öyle oku!**

Hz. Ömer oğlu Abdullah b. Ömer (*Radiyallahü anhüma*)'ya işaret edip:

- **Oğlum kalk ve bu meseleyi açıkla!** buyurdu.

Abdullah b. Ömer ayağa kalkıp bu durumu şöyle açıkladı:

- **Ben de bu gazveye iştirak edenlerdenim. Dolayısıyla dağıtılan kumaştan**

Ben de pay aldım. Babamın elbisesi çok eskiydi ve başka elbisesi de yoktu. Onun için ganimetten bana düşen payımı babama hediye ettim de ancak öyle elbise yaptırabildi.

Bunun üzerine soruyu soran zat dedi ki:

- **Ya Ömer! Ben durumun böyle olduğunu zaten biliyordum. Ama belki birinin kalbine şeytan bir vesvese verir, o da bunun sebebini kalkıp size sormaz da hakkınızda yanlış düşünür, diye korktuğum için bu soruyu sordum!**

BİR ÇORAP BİLE GÖTÜREMEDİM

Adamın biri oğlunu karşısına aldı ve dedi ki:

- Oğlum şu söylediklerim sana vasiyetim olsun. Ben öldükten sonra senden yapmanı istediğim iki şey var, bunlardan birincisi; beni kabre defnetmeden önce ayaklarıma mutlaka bir çorap giydirmeni istiyorum.

İkincisi ise; şu ağzı kapalı mektubu al ve ben ölünceye kadar sakla. Ne zaman beni kabre defnedersiniz işte o zaman bu mektubu açıp okursun, diye vasiyette bulundu.

Bir zaman sonra adam vefat etti. Yıkadılar, kefenlediler ve sıra adamı kabre defnetmeye geldi. Oğlu babasının vasiyetini hatırladı ve bunu imam efendiye arz ederek:

- **Babama bir çorap giydirip öyle defnetmemiz lazım, çünkü babamın bu yönde vasiyeti var,** dedi. Ama imam efendi:

- **Dinimize göre; ölen biri kesinlikle kefenden başka bir şeyle kabre gömülemez,** diyerek buna itiraz etti. Cenazeye katılanlar da imam efendiye bu konuda destek çıktılar. Tabi ölen adamın oğlu ne kadar ısrar ettiyse de bu ısrarı fayda vermedi. Neticede babasına çorap giydiremeden defnetmek zorunda kaldı.

Definden sonra babasının diğer vasiyeti olan, bırakmış olduğu mektubu açıp merakla okumaya başladı. Babası mektupta şöyle diyordu:

- Oğlum! Görüyorsun ya, o kadar malım-mülküm olduğu halde, bir çorabı bile beraberimde götüremedim. Elbette bir gün sen de öleceksin ve birkaç metre kefenden başka bir şey götüremeyeceksin. Öyleyse miras olarak sana bıraktığım malı sarf edeceğin yerleri iyi seç ve haram yollarda harcama. Beş vakit namazını ve diğer ibadetlerini sakın aksatma, İslamın emirlerine de harfiyen uy. Çünkü senin kabre götüreceğin şey, amelinden başka bir şey değildir.

Öleceksin

*Dünyada ektiğini,
Mahşerde biçeceksin.
Ecelin şerbetini,
Gün gelip içeceksin*

*Nefer ol, ister paşa,
Krallar gibi yaşa,
Ecel gelince başa,
Çare yok, öleceksin.*

*Tapma paraya, pula!
Zulmetme sağa sola!
Er geç uzun bir yola,
Şüphesiz çıkacaksın.*

*Kapılma ucba kibre!
Duracak bir gün ibre,
Issız karanlık kabre,
Işıksız gireceksin.*

*Kuzu ol, ister kasap,
Olsan da, baltaya sap,
Münker Nekir'e hesap,
Elbette vereceksin.*

*Düşün ölüm ânını!
Kuruturlar kanını,
Hoca, sen de canını,
Çaresiz vereceksin*

FATİH KALENDER

FIKHÎ SUÂLLERE CEVAPLAR

1. Soru: Bir finans kurumunun kredi kartını kullanıyorum. Belli bir rakamın üzerinde alış-veriş yaptığımda banka bana mesaj gönderiyor. Örneğin; seksen liralık işlemimde aylık farklı bir komisyon ve 0.99 hizmet bedeliyle beş taksitde bölerek ödememi sağlıyor. Şimdi alış-veriş yaptıktan sonra hizmet bedeli adı altında ek bir ücretle bana taksitlendirme yapılması dinen caiz olur mu?

Cevap: Böyle bir uygulamayı katılım bankaları dışındaki faizle çalışan bankaların yaptığını biliyoruz. Bunun doğrudan doğruya bir faiz işlemi olduğunu da biliyoruz. Şöyle ki; satın almış olduğunuz bir mal, sizin elinizdeyken bir başkası: “Satın aldığınız yere parayı peşin olarak ben ödeyeyim, siz de bana bunu altı ay vadeyle bir miktar fazla ödeyin” demesi, size faizli bir işlemi teklif etmesidir. Onaylamanız durumunda faizi onaylamış olursunuz. Çünkü bu, parayı paraya bir miktar fazlasıyla vadeli satmaktır ki; faizin ta kendisidir. Bunu, katılım bankalarının yapması onu faizli işlem olmaktan çıkarmaz.

Bilindiği üzere katılım bankalarının ticari işlemleri, genelde “murabaha” yani peşin ödeme imkânı bulunmayan kişilere mal temin edip bir miktar kâr koyarak vadeli satma yoluyla. Bu doğru bir sistemdir.

Katılım bankası bir malı peşin olarak satın alır. Sonra da üzerine bir miktar kâr koyup vadeli olarak birine satar. Bunda bir sorun yok. Ancak soruda işlem böyle değil. Çünkü malı, katılım bankası adına değil, kişi kendi adına satın almakta, sonra da kendisine, üzerine bir miktar kâr koyarak taksitlendirelim şeklinde mesaj gelmektedir. Bu mesaj şunu ifade ediyor: Adına aldığın malı, vekâleten bizim adımıza aldığını varsay ve biz onu sana, bir miktar kâr koyarak taksitli satalım. Mesaja vermiş olduğunuz cevap bunu ifade etmiş olacak. Kişi satın aldığı malı varsayalım kurum adına almış olsa da farklı bir sorun karşımıza çıkar. Şöyle ki; finans kurumu, malı kendisi için satın alana: “Onu vekâleten bizim adımıza kendine sat” demiş olacağından kişi, kendi adına asaleten, kurum adına da vekâleten akit yapmış olacaktır ki; bu, geçerli değildir. Çünkü bir kişi akdin iki tarafını yani icap ve kabul tarafını üstlenemez. Hem satıcı hem de alıcı olamaz.¹

Kaldı ki kişi, satın aldığını kurum adına değil kendi adına almıştır. Bu durumda kurum mala sahip olmadan vadeli bir satış yapmış olur ki bu da geçerli olmaz.

Bazıları: “Kurumun vermiş olduğu kartla satın alınan her mal, o finans kurumu adına satın alınmıştır. Dolayısıyla taksitlendirerek alana satış yapabilir” demektedir. Bu doğru değildir. Çünkü kartla yapılan alımlarda mesaj, belli bir oran aşıldığında gelmektedir. Aksi takdirde size mesaj gönderilmiyor.

Ayrıca kart çekimini geciktirmesi gibi bazı durumlarda kart hamili satın aldığı tüketim malını tüketmiş olduktan sonra kendisine mesaj gelmektedir. Oysa ortada satış yapılacak mal kalmamıştır.

2. Soru: Soru: On beş günlük hac programıyla hacca gidenler namazlarını mukim olarak tam mı kılacaklar, yoksa seferi kabul edilip dört rekâtlı namazları iki rekât mı kılacaklar? Yapmış olduğumuz böyle bir hacda kafile imamımız: “Mina veya Arafat’a gideceğimizden seferi olduğumuzu” söyledi. Hâlbuki Mekke’ye göre ne Mina ne de Arafat seferi mesafe değil. Doğrusu nedir?

Cevap: Bir kimse, seferi olan mesafeyi kat etmek niyetiyle yola çıkar ve çıktığı yerin finasını geçerse seferi olur. Vardığı yerde on beş gün veya daha fazla kalmaya niyet etmesi durumunda ise mukim olur. Dolayısıyla bir kimse Mekke’de on beş gün kalmaya niyet etmişse orada mukimdir. Fakat burada şu gözden kaçırılıyor. On beş günlüğüne hacca giden kişi Mekke’de fiilen on beş gün kalamaz. Ve bunu yola çıktığı ilk andan itibaren bilmektedir. Şöyle ki; Terviye günü Mina’ya gidip geceleyecektir. Arife günü Arafat’a çıkacak, akşamdan sonra Müzdelife’ye inecek ve orada geceleyecektir.

Burada önemli olan şudur; bilfiil Mekke’de on beş gün kaldıktan sonra Mina veya Müzdelife’de geceleyecek olsanız bu takdirde mukim olursunuz. Mekke’de on beş gün kalmadan bir başka yerde geceleyecek olduğunuzu yola çıkarken biliyorsanız Mekke’de mukim değil, seferi olursunuz.²

Mekke ile Mina ve Müzdelife arasının seferi mesafe olmadığı söylendi. Doğru, buralarla Mekke arasında seferi mesafe bulunmamaktadır. Ancak bu, anlatılan programa göre kişinin Mekke’de mukim olmasını sağlamaz. Çünkü vatan-ı ikamede asgari on beş gün içerisinde bir başka yerde gecelenmemesi şarttır.

İkamet edilen yerle gece kalınan diğer yer

arasında seferi mesafe bulunması ise şart değildir. Buna göre kafile başkanınız sizlere, doğru olanı söylemiştir.

Ezcümle; Mekke’de on beş gün kalma programıyla yola çıkmış olsanız da on beş gün dolmadan Mina ve Müzdelife’de geceleyeceğinizi bildiğinizden yani niyetiniz böyle olduğundan Mekke’de mukim olmazsınız.

3. Soru: Yeni kanuna göre bankaların bizden almış olduğu dosya masraflarını geri alma hakkımız var. Bu masrafları geri almamız caiz midir? Bankalardan kast ettiğim finans kurumlarıdır.

Cevap: Sorunuzu finans kurumları açısından değerlendirecek olursak öncelikle şunu söylemeliyiz. Finans kurumlarıyla yapmış olduğunuz dosya masraflı satın almalarda akdin caiz olması, dosya masrafı adı altında ödeyeceğiniz tutarı, satın aldığınız mal bedeline yansıtarak işlem yapmanız durumunda gerçekleşir demiştik. Hatta Satın aldığınız malın bedeli, artı dosya masrafı şeklinde yapacağınız akdin fasit olacağını da ifade etmiştik.

Şimdi; dosya masrafını satın aldığınız mal karşılığında ödeyeceğiniz bedele yansıttığınızı varsayarak meseleye bakalım. Bu durumda siz, ödemiş olduğunuz bedelin tamamını satın aldığınız mal karşılığında ödemiş oldunuz. Yani dosya masrafı adı altında bir bedel ödemediniz. Buna göre; dosya masrafı adı altında bir bedeli geri almanız söz konusu değildir.

Bu işlem faizli müessesede veya dosya masrafını malın bedeline yansıtmadan finans kurumunda yapılacak olsaydı doğru bir işlem olmasa da geri dönüş mümkün olmadığından dosya masrafınızı bankada bırakmayın, alın derdik.

Kaynaklar

1 El-Hidâye

2 Mecmau’l-Enhur

Hikmetli Söyler

“Helâlden olan fakirlik hali, haramdan gelen zenginlikten hayırlı görülmedikçe imanın hakikatine ulaşılmış olunmaz.”

Abdullah ibni Mesud (Radiyallahü anh)

“Belâlar kula Cenâb-ı Hakk’ın kapısını çalmayı öğretir.”

Abdülkadir Geylani (Kuddise sirruhu)

*“Müslüman o kimsedir ki; İslam’ın emirlerine uyar,
fakat İslam’ı kendine uydurmaya kalkmaz.
İslam’ı kendine uydurmaya çalışan kimse, hakiki Müslüman olamaz.”*

Mahmut Efendi hazretleri (Kuddise sirruhu)

*“Davet söz ile değil hâl iledir.
O hâl ki kulağı sağıra da görünür, gözü köre de.”*

Yunus Emre

*“Düzenim bozular, hayatımın altı üstüne gelir diye endişe etme.
Nereden bilebilirsin hayatın altının, üstünden daha iyi olmayacağını.”*

Şemsî Tebrizî

*“Eğer bir insan hem çalışkan hem akıllı ise takdir et; çalışkan fakat
kılıllı değilse dikkat et; akıllı fakat tembel ise ikaz et;
hem akılsız hem tembel ise terk et.”*

Hacı Bektaş-i Veli

*“İslam medeniyetinin büyüklüğünü kendi insanımıza anlatmak,
batıllara anlatmaktan daha zor!”*

Prof. Dr. Fırat Sezgin

ZİKİRLER, DUÂLAR VE FAZÎLETLİ AMELLER

MUHARREM AYINDA OKUNACAK MÜHİM DUÂLAR

SENE SONU VE SENE BAŞI DUÂLARI

Bu yazımız vesîlesiyle tüm okurlarımızın çıkan 1439 senesini rahmet ve mağfiretle kapatmalarını **Mevlâ-i Müte‘âlimiz**’den niyâz eder ve her birerlerinin yeni 1440 hicrî yıllarını tebrik ederiz.

Sohbetlerimizde beyân ettiğimiz üzere; **Allâh-u Te‘âlâ**’nın, kulları hakkındaki yıllık hesap defteri hicrî yılın başında açılıp sonunda kapatılır. Arada ne kadar günahlar işlense de **Enes ibni Mâlik** (*Radiyallâhu Anh*)dan rivâyet edilen:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا مِنْ حَافِظَيْنِ رَفَعَا إِلَى اللَّهِ مَا حَفِظَا مِنْ لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ، فَيَجِدُ اللَّهُ فِي أَوَّلِ الصَّحِيفَةِ وَفِي آخِرِ الصَّحِيفَةِ خَيْرًا إِلَّا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ غَفَرْتُ لِعَبْدِي مَا بَيْنَ طَرَفِي الصَّحِيفَةِ.»

“İki yazıcı melek (kulun amellerinden) gece ve gündüz neleri zaptedip **Allâh-u Te‘âlâ**’ya (O’nun teftiş makamına) yükseltirler de **Allâh-u Te‘âlâ** (amel) defterin(in) başında ve aynı sayfanın sonunda bir hayır(lı amel) bulursa mutlakâ **Allâh-u Te‘âlâ** (meleklerle hitâben): ‘**Ben sizi şâhit tutuyorum ki, bu kulum için defterin iki tarafı (başı ile sonu) arasında bulunanların tümünü gerçekten bağışladım.**’ buyurur.”
(*et-Tirmizî, es-Sünen, el-Cenâiz:9, rakam:981, 3/310*) hadîs-i şerîfi mücebince bağışlanır.

Bundan dolayı hepinizin aşağıda belirtilen târihlerde sene sonu ve sene başı duâlarını ihmâl etmemeniz âhiretiniz için çok büyük önem arz etmektedir. **Allâh** rızâsı için sizden istihâmımız sevdiklerinizi de bu duâları okumaya teşvîk ederek, onların da senelik hesâbı mağfiretle kapatmalarına ve bir yıl boyunca şeytandan korunmalarına yardımcı olmanızdır.

Şu hadîs-i şerîfi de unutmamalısınız ki **Ebû Mes‘ûd el-Ensârî** (*Radiyallâhu Anh*)dan rivâyet edildiğine göre **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ.»

“**Kim bir hayra delâlet ederse, onun için o hayrı yapanın ecrinin bir misli vardır.**”
(*Müslim, es-Sahîh, el-‘Îmâre:18, rakam:5007, 6/41*)

Bu duâların Arapça lafızlarının okunması efdal olandır. Ama okuyamayanlar bir bilene okutturup onu tâkip edebilirler. Buna da imkân bulamayanlar Arapça’sının altında yazılı olan mânâyı okuyabilirler. Çünkü namaz dışında Türkçe duâ ve zikir câiz görülmüştür.

SENE SONU DUÂSI

29 Zülhicce 1439 / 10 Eylül Pazartesi 2018

İmâm-ı Safûrî (Rahimehullâh) gibi ulemâdan rivâyet olunduğuna göre: “Her kim Zülhicce’nin sonunda (10 Eylül Pazartesi günü güneş batmadan önce) 3 kere:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، اللَّهُمَّ مَا عَمَلْتُهُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ مِمَّا نَهَيْتَنِي عَنْهُ وَلَمْ تَرْضَهُ وَنَسِيتُهُ وَلَمْ تَنْسَهُ وَحَلُمْتَ عَلَيَّ بَعْدَ قُدْرَتِكَ عَلَى عِقُوبَتِي وَدَعَوْتَنِي إِلَى التَّوْبَةِ مِنْهُ بَعْدَ جَرَائِئِي عَلَى مَعْصِيَتِكَ، اللَّهُمَّ فَإِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ مِنْهُ فَاعْفِرْ لِي وَمَا عَمَلْتُ فِيهِ مِنْ عَمَلٍ تَرْضَاهُ وَوَعَدْتَنِي عَلَيْهِ الثَّوَابَ، فَاسْأَلُكَ اللَّهُمَّ يَا كَرِيمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! أَنْ تَقْبَلَهُ مِنِّي وَلَا تَقْطَعَ رَجَائِي مِنْكَ يَا كَرِيمُ! وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، آمِينَ!»

‘**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Ey **Allâh**! Senin râzı olmayıp beni nehyettiğin şeylerden bu sene her ne yaptıysam, ben onların bir kısmını unuttum, Sen ise hiçbirini unutmadım. Üstelik bana cezâ vermeye kâdirken mühlet verdin ve ben Sana karşı gelme cüreti göstermişken beni tevbeye dâvet ettin.

Ey **Allâh**! Ben bütün bunlardan dolayı Senden mağfiret diliyorum. Beni bağışla. Ey kerem sâhibi! Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Senin râzı olup bana sevap vaad ettiğin hangi amelleri bu sene işlediysem, Senden dilerim ki onları kabûl edesin ve Senden ümîdimi kesmeyesin. Ey kerem sâhibi! Kabûl eyle. **Efendimiz Muhammed**’e ve âl-i ashâbına salât-ü selâm eyle. Âmîn!’ derse, şeytan: ‘Biz, bir sene yorulup bu günahları işletmek için bunca zahmet çektik, o ise bir anda hepsini sildirdi.’ deyip yüzüne toprak saçarak kaçır.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/156; Mâü’l-‘Ayneyn, Na’tü’l-bidâyât, sh:165-166; ed-Deyrabî, el-Mücerrebât, sh:71; Hasen el-‘Adevî, en-Nefehâtü’n-Nebeviyye fi’l-vezâifi’l-‘âşûriyye, sh:69; ‘Abdülhamîd Kuds, Kenzü’n-necâh ve’s-sürûr, sh:298-299)

SENE SONUNDA OKUNACAK SAÂDET DUÂSI

29 Zülhicce 1439 / 10 Eylül Pazartesi 2018

Her kim aşağıda yazılan saâdet duâsını senenin sonunda (10 Eylül Pazartesi günü güneş batmadan önce) 21 kere okursa uykuyla uyanıklık arasında bütün gizli hâlleri kendisine gösterilir. Vird sâhibi olan kimseler mânevî mertebelerinin ne kadar yükseldiği kendilerine gösterilsin istiyorlarsa bu duâyı her gün okumalıdır. Bu duâ şöyledir:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا رَبِّ أَكْرَمَنِي بِشُهُودِ أَنْوَارِ قُدْسِكَ وَأَيَّدَنِي بِظُهُورِ سَطَوَاتِ سُلْطَانِ أُنْسِكَ حَتَّى أَتَقَلَّبَ فِي سُبْحَاتِ مَعَارِفِ أَسْمَائِكَ فَأَطْلِعْنِي عَلَى ذَوَاتِ أَسْرَارِ وُجُودِكَ فِي مَعَالِمِ شُهُودِكَ لِأَشْهَدَ بِهَا مَا أُوَدِّعْتَهُ فِي عَوَالِمِ الْمُلْكِ

وَالْمَلَكُوتِ وَأَعْيَانَ سَرِيَانٍ قُدْرَتِكَ فِي مَعَالِمِ شَوَاهِدِ اللَّاهُوتِ وَالنَّاسُوتِ وَعَرَفْنِي
 مَعْرِفَةً تَامَةً فِي حِكْمَةٍ عَامَّةٍ حَتَّى لَا يَبْقَى مَعْلُومٌ إِلَّا وَأَطَّلَعَ عَلَى دَقَائِقِ الدَّقَائِقِ
 الْمَبْطُونَةِ الْمَوْجُودَاتِ وَاذْهَبَ بِالظُّلْمَةِ الْمَانِعَةِ عَنِ إِدْرَاكِ حَقَائِقِ الْإِيمَانِ وَتَقَرَّبَ
 مَا فِي الْقُلُوبِ وَالْأَرْوَاحِ بِمُبْهَجَاتِ الْمَحَبَّةِ وَالْوِدَادِ وَالرُّشْدِ وَالْإِرْشَادِ إِنَّكَ أَنْتَ
 الْمُحِبُّ وَالْمَحْبُوبُ وَالطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَيَا كَاشِفَ الْكُرُوبِ
 وَيَا دَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ! إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ أَنْتَ رَبِّي
 وَرَبُّ كُلِّ شَيْءٍ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْنَا بَيْنَ النَّاسِ مَعْرُورِينَ وَلَا مِنْ خِدْمَتِكَ مَحْرُومِينَ
 مَهْجُورِينَ وَلَا بِبِنِعْمَتِكَ مُسْتَدْرَجِينَ وَلَا فِي الدُّنْيَا مَأْكُولِينَ أَكِلِينَ أَمْوَالَ الدُّنْيَا
 بِالَّذِينَ وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ بِرَحْمَتِكَ
 يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، آمِينَ!

“**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! **Yâ Rabbi!** Bana mukaddes nurlarını müşâhe-
 de edebilme hâlini ihsân eyle, beni ünsiyetinin güçlü cezbelerinin zuhûruyla teyid eyle ki,
 bu sâyede ben isimlerinin kazandıracığı mârifetlerin tecellîlerinde dönüp dolaşabileyim.

Yâ Rabbi! Sen beni Senin müşâhede edilebileceğin meşhed (gösterge)lerde bulunan
 varlığının sırlarının ta kendilerine vâkîf kıl ki, onlar sâyesinde ben Mülk ve Melekût
 âlemlerine tevdi etmiş bulunduğun sırları müşâhede edebileyim, kudretinin Lâhût ve
 Nâsût âlemlerinde bulunan âyetlerinin şâhit (gösterge)lerine nasıl nüfûz ettiğini ayan
 beyan görebileyim.

Sen bana umûmî hikmetler içerisinde öyle bir mârifet nasîb et ki, mevcûdatta gizli olan
 inceliklerden haberdâr olmadığım bir mâlumât kalmasın. İmân hakîkatlerini idrâke mâni
 olan karanlıkları benden gider, kalplerde ve ruhlarda bulunan sevgi-dostluk, hidâyet-irşad
 güzelliklerini bana yakın et. Zîrâ seven de, sevilen de, arayan da, aranan da ancak Sensin.

Ey kalpleri dilediği tarafa çeviren! Ey sıkıntıları açan! Ey şaşkınlara yol gösteren! Ey
 yardım isteyenlerin imdâdına kavuşan! Bütün gayıpları hakkıyla bilen ancak Sensin. Be-
 nim de, her şeyin de **Rabbi** ancak Sensin.

Ey **Allâh!** Bizi insanlar arasında aldatılmış kimseler yapma, hizmetinden mahrum ve
 uzak bırakma, nimetlerinle helâke çekilen kimselerden eyleme, dünyada düşmanları ta-
 rafından yenilen ve din karşılığında dünyâ malları yiyen bedbahtlardan eyleme.

Allâh-u Te‘âlâ mahlûkâtının en hayırlısı olan **Muhammed** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e ve
 âl-i ashâbının cümlesine salât eylesin! Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle muâ-
 mele eyle. Bütün hamdler âlemlerin **Rabbi** olan **Allâh**’a mahsustur. Âmîn!” (*Muhammed ibnü
 Hatîriddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:64-65*)

SENE BAŞI DUÂSI

1 Muharrem 1440 / 11 Eylül Salı 2018

1) Sıbt ibnü'l-Cevzî (Rahimehullâh) gibi bâzı ulemâdan nakledilen rivâyete göre: “Her kim Muharrem ayının evvelinde (10 Eylül Pazartesi’yi 11 Eylül Salı’ya bağlayan gece veyâ en geç 11 Eylül Salı günü) 3 kere:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْاَبَدِيُّ الْقَدِيْمُ، الْحَيُّ الْكَرِيْمُ، الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ، وَهَذِهِ سَنَةٌ جَدِيْدَةٌ، اَسْأَلُكَ فِيْهَا الْعِضْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ وَأَوْلِيَائِهِ، وَالْعَوْنَ عَلَى هَذِهِ النَّفْسِ الْأَمَّارَةِ بِالسُّوْءِ، وَالْاِسْتِغَالَ بِمَا يُقَرِّبُنِيْ اِلَيْكَ يَا كَرِيْمُ! يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ! بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ! وَصَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ، آمِيْنَ!»

‘Rahmân ve Rahîm olan Allâh’ın adıyla! Bütün hamdler, âlemlerin Rabbi olan Allâh’a âittir. Salât-ü selâm, Efendimiz Muhammed’in ve âl-i ashâbının tamâmının üzerine olsun. Ey Allâh! Sen Ebedî’sin, Kadîm’sin (başlangıcın ve sonun yoktur). Hayy’sın, Kerîm’sin (hakîkî hayat sâhibi de, kerem sâhibi de ancak Sensin). Hannân’sın, Men-nân’sın (son derece acıyan ve çokça lütuflarda bulunan Rabbimiz’sin).

İşte bu yeni senedir. Ben bu sene Senden dilerim ki beni kovulmuş şeytandan ve onun dostlarından koruyasın, kötülüğü çokça emreden bu nefse karşı bana yardım edesin ve beni Sana yaklaştıran amellerle meşgul edesin. Ey kerem sâhibi! Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle (duâmı) kabûl eyle!

Allâh-u Te‘âlâ, Efendimiz ve Peygamberimiz Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e, âl-i ashâbının ve Ehl-i Beyti’nin tamâmına salât ve selâm eylesin. **Âmîn!**’ derse, şeytan: ‘Ömrünün kalan kısmında kendisini güvenceye aldı, artık biz bu kişiden ümidi kestik.’ der ve Allâh (Celle Celâlihû) ona, kendisini şeytan ve etbândan sene boyunca korumak üzere iki melek görevlendirir.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/156; Sıbt ibnü’l-Cevzî, Mir’âtü’z-zemân fî tevârîhi’l-a’yân, 22/180; Mâü’l-‘Ayneyn, Na’tü’l-bidâyât, sh:165; ed-Deyrabî, el-Mücerrebât, sh:70-71; ‘Abdülhamîd Kuds, Kenzû’n-necâh ve’s-sürûr, sh:69)

2) Abdülhamîd Kuds (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; **Ahmed Zeynî Dehlân** (Rahimehullâh) “Sefîne” adlı risâlesinde **İmâm-ı Gazâlî** (Rahimehullâh)ın şöyle anlattığını nakletmiştir: “Ben hicrî yıllardan yeni bir senenin ilk gününde Mekke-i Mükерeme’de Ka’be’yi tavâf ederken Hızır (Aleyhisselâm)ı görsem diye hatırıma geldi ve bunun için duâ etmeyi Allâh-u Te‘âlâ bana ilhâm etti.

Ben de Hızır (Aleyhisselâm)la buluşmak için Allâh-u Te‘âlâ’ya yalvardım. Daha duâ etmeyi bitirmemiştım ki birden Hızır (Aleyhisselâm)ı metafta (tavaf alanında) gördüm. Hemen onunla berâber tavâf etmeye, onun yaptığını yapmaya ve söylediklerini söylemeye başladım.

Tavaftan sonra Ka‘be-i Muazzama’yı görecek şekilde bir yere oturdum. O anda **Hızır** (Aleyhisselâm) bana yönelerek: ‘**Ey Muhammed Gazâlî! Seninle benim böyle bir günde, bu Harem-i Şerîf’te bir araya gelmemizi Allâh-u Te‘âlâ’dan istemene sebep olan şey nedir?’** dedi. Ben de: ‘Efendim! Bu yeni bir senedir. Ben de bu seneyi sizin duâ ve ibâdetlerinizi yaparak karşılamak istedim.’ deyince ‘Peki öyleyse (Allâh rızâsı için) namaz kıl, ardından şu duâyı yap.’ buyurdu.”

Hızır (Aleyhisselâm)ın Yeni Yıl Duâsı

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَ أَنْ تُصَلِّيَ وَتُسَلِّمَ عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى سَائِرِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِمْ وَصَحْبِهِمْ أَجْمَعِينَ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي مَا مَضَى وَتَحْفَظَنِي فِيمَا بَقِيَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! اللَّهُمَّ هَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ مُقْبَلَةٌ لَمْ أَعْمَلْ فِي ابْتِدَائِهَا عَمَلًا يُقَرِّبُنِي إِلَيْكَ زُلْفَى غَيْرَ تَضَرُّعِي إِلَيْكَ، فَاسْأَلُكَ أَنْ تُوَفِّقَنِي لِمَا يُرْضِيكَ عَنِّي مِنَ الْقِيَامِ لِمَا لَكَ عَلَيَّ مِنْ طَاعَتِكَ، وَالزَّمَنِي الْإِخْلَاصِ فِيهِ لَوَجْهِكَ الْكَرِيمِ فِي عِبَادَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ إِتْمَامَ ذَلِكَ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ السَّنَةِ الْمُقْبَلَةِ، يُمْنَهَا وَيُسْرَهَا وَأَمْنَهَا وَسَلَامَتَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهَا وَصُدُودِهَا وَعُسْرِهَا وَخَوْفِهَا وَهَلَكَتِهَا، وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ أَنْ تَحْفَظَ عَلَيَّ فِيهَا دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةٌ أَمْرِي وَدُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَتُوفِّقَنِي فِيهَا إِلَى مَا يُرْضِيكَ عَنِّي فِي مَعَادِي، يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ سَيِّدِنَا وَحَبِيبِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، ﴿دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾، آمِينَ!»

“**Rahmân ve Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! **Ey Allâh!** Ben Senin Zâtın hürmetine yine Senden isterim ki **Efendimiz Muhammed**’e, diğer nebîlere ve rasullere, her birerlerinin Ehl-i Beyti’nin ve sahâbesinin cümlesine salât-ü selâm edesin, benim için geçmişte olanları bağışlayasın, gelecekte de beni koruyasın. Ey acıyanların en merhametlisi (bu duâmı kabûl edesin)!

Ey Allâh! Bu bana yönelen yeni bir senedir ki; ben bunun bidâyetinde Sana yalvarmamdan başka beni Sana mânen tam mânâsıyla yaklaştıracak hiçbir amel işlemedim. O hâlde Senden dilerim ki üzerimde bulunan Sana ibâdet ve tâatte bulunma hakkını ödeyebilmem için Seni benden râzı kılacak amellere beni muvaffak edesin. Sen bana keremli Zâtın’a karşı ibâdet ederken ihlâslı olma sıfatını dâimâ nasîb eyle. Yine Senden lütfunla ve rahmetinle bu ihlâs nîmetini bana tamamlamanı niyâz ederim.

Ey Allâh! Şüphesiz ben Senden bu gelen senenin hayırlarını, uğurlarını, kolaylıklarını, emniyetlerini ve selâmetlerini dilerim. Bu gelecek yılın şerlerinden, engellemelerinden, zorluklarından, korkularından ve tehlikelerinden Sana sığınırım. Ben Senden rağbetle niyâz ederim ki işlerimin temeli olan dînimi (Ehl-i Sünnet îtikâdımı) bu sene de benim üzerimde dâim kılasın.

Geçimim kendisinde olan dünyâmı da bu sene bana muhâfaza buyurasın. Bu senede beni, âhiretimde Seni benden râzı edecek amellere muvaffak kılasın.

Ey keremlilerin en kerîmi! Ey acıyanların en rahîmi (bu duâlarımı kabûl eyle)! **Allâh-u Te‘âlâ Efendimiz** ve sevgilimiz **Muhammed**’e, Ehl-i Beyti’ne ve sahâbesine salât-ü selâm eylesin.

‘**Onların** (cennet ehlinin) **oradaki duâları:** ‘Ey **Allâh!** (Bütün kusurlardan) **tenzih Sana.**’ (diyerek, Allâh-u Te‘âlâ’ya takdis ve övgü ifâde eden tesbîh kelimeleri olacak) **dır. Oradaki** (karşılaşmalar esnâsında birbirlerine ‘Güzel yaşam dileme’ anlamında söyleyecekleri) **tahiyyeleri ise** (‘İstenmedik tüm şeylerden kurtuluş sizin üzerinize olsun.’ mânâsını ifâde eden) ‘**Selâm**’ (lafzı)**dır. Duâlarının sonu ise şudur: ‘Bütün hamdler âlemlerin Rabbi olan Allâh’a mahsustur.’** duâsıdır.” Âmîn! (‘Abdülhamîd Kuds, Kenzû’n-necâh ve’s-sürûr, sh:70-73)

3) Ebu’l-Leys es-Semerkandî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; Muharrem ayının evvelinde (10 Eylül Pazartesi’yi 11 Eylül Salı’ya bağlayan gece veyâ en geç 11 Eylül Salı günü) şu duânın 1000 kere okunması çok fazîletlidir:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ هَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ، وَأَنْتَ الْمَلِكُ الْقَدِيمُ، أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَأَسْتَكْفِيكَ مَوُوتَهَا وَشُغْلَهَا، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! آمِينَ!»

“**Rahmân ve Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Ey **Allâh!** İşte bu yeni bir senedir. Sen **Kadîm** (evveli olmayan) bir pâdişahsın. Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Ben Senden, bu senenin hayrını ve bu sene içinde olacakların hayırlı olmasını dilerim. Bu senenin şerrinden ve içinde olacakların şerlerinden Sana sığınırım. Bu senenin sıkıntularından ve (ibâdetlerden alıkoyacak) meşgûliyetlerinden (kurtulmam için) Senin bana kâfi gelmeni talep ederim. Âmîn!” (Ebu’l-Leys es-Semerkandî, Tenbîhu’l-ğâfilîn, sh:334)

1000 kere okuma fırsatı bulamayanlar 100 kere okuyabilirler. Ona da imkân bulamazlarsa 3 kere okumayı ihmâl etmesinler.

SENE SONU VE SENE BAŞI ORUÇLARI

29 Zülhicce 1439 / 10 Eylül Pazartesi 2018

1 Muharrem 1440 / 11 Eylül Salı 2018

Hasen el-Adevî (Rahimehullâh)ın “**en-Nefahâtü’n-Nebeviyye**” isimli eserindeki nakline göre **İbni Hacer** (Rahimehullâh)ın, senediyle **Hafsa** (Radiyallâhu Anhâ) vâlidemizden ve **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte:

عَنْ حَفْصَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ صَامَ آخِرَ يَوْمٍ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ وَأَوَّلَ يَوْمٍ مِنَ الْمُحَرَّمِ فَقَدْ خَتَمَ السَّنَةَ الْمَاضِيَةَ بِصَوْمٍ، وَاسْتَفْتَحَ السَّنَةَ الْمُقْبِلَةَ بِصَوْمٍ وَجَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ كَفَّارَةَ خَمْسِينَ سَنَةً.»

“Zülhicce’nin son günü (10 Eylül Pazartesi) ile Muharrem’in ilk gününü (11 Eylül Salı’yı) oruçlu geçiren kişi geçen seneyi oruçla bitirip, gelecek seneye oruçla başlamış olur, bu nedenle Allâh-u Te‘âlâ o kimse için elli senelik (günahları da olsa) keffâret yazar.” buyrulmuştur. (İbnü’l-Cevzî, Kitâbü’n-nûr, Süleymâniye Ktp. Nâfiz Paşa, rakam:329, verak:45a; Yûsuf ibnü Hasen el-Hanbelî, et-Tahrîcû’s-sağîr, rakam:929, sh:165; ‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/90; es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/106; Mâü’l-‘Ayneyn, Na’tü’l-bidâyât, sh:167; Hasen el-‘Adevî, en-Nefehâtü’n-Nebeviyye fi’l-vezâifi’l-‘âşûriyye, sh:68)

İbnü’l-Bennâ (Rahimehullâh): “Hadîs-i şerîfin isnadları zayıfsa da birçok tarikten geldiği için birbirine eklendiğinde kuvvet ifâde eder.” demiştir.

Ebu’l-Fazl el-İrâkî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; bu hadîse bâzı ulemâ zayıf dediyse de bâzı ulemâ hasen hattâ bâzı muhaddisler sahih demişlerdir. (Yûsuf ibnü Hasen el-Hanbelî, et-Tahrîcû’s-sağîr, rakam:929, sh:165)

MUHARREM HİLÂLİ GÖRÜLDÜĞÜNDE

(10 Eylül Pazartesi Akşamı) **OKUNACAK DUÂ**

Hilâl gören kişi tekbir getirerek 30 kere Fâtîha-i Şerîfe okursa **Allâh-u Te‘âlâ** onu, o ay boyunca hıfzında ve emânında saklar. Hilâl görme duâları “**Ramazan-ı Şerîf Risâlesi**”nin baş taraflarında (sh:18-24) zikredilmiştir ki bunların tatbîkinde çok büyük faydalar vardır.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

رُوي عن النبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «إِذَا رَأَيْتُمْ هِلَالَ الْمُحَرَّمِ، فَقُولُوا:

“**Muharrem’in hilâlini gördüğünüz zaman şöyle deyin.**” buyurmuştur:

«مَرَحَبًا بِالسَّنَةِ الْجَدِيدَةِ وَالشَّهْرِ الْجَدِيدِ وَالْيَوْمِ الْجَدِيدِ وَالسَّاعَةِ الْجَدِيدَةِ، وَمَرَحَبًا بِالْكَاتِبِ وَالشَّاهِدِ وَالشَّهِيدِ، أَكْتُبَا فِي صَحِيفَتِي بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَأَنَّ النَّارَ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ.»

“**Yeni seneye, yeni aya, yeni güne ve yeni saate merhabâ. Yanımda hazır bulunanlara, özellikle iki yazıcı meleğe merhabâ.**

(Ey melekler!) **Benim amel defterime: ‘Rahman ve Rahîm olan Allâh’ın ismiyle! Ben şuna dâir şâhitlikte bulunuyorum ki; gerçekten Allâh’tan başka hiçbir ilah yoktur, O tektir, hiçbir ortağı yoktur.**

Şuna da şâhitlik ederim ki hiç şüphesiz Muhammed O’nun kulu ve Rasûlü’dür. Muhakkak ki cennet de haktır, cehennem de gerçektir. Kıyâmet gelecektir, onda hiç şüphesiz yoktur ve gerçekten Allâh kabirlerde bulunanları diriltecektir.’ diye yazın.” (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:48)

MUHARREM’İN İLK GÜNÜ YAPILACAKLAR

1 Muharrem 1440 / 11 Eylül Salı 2018

Muharrem’in ilk günü çok mübârek bir gündür. Hattâ **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyete göre **Allâh-u Te‘âlâ’nın Fecr Sûresi’nin ilk âyet-i kerîmesinde yemin ettiği sabah, senenin ilk sabahı olan Muharrem’in ilk gününün sabahıdır.**

1) Rivâyete göre: “Muharrem’in ilk günü 360 kere Âyete’l-Kürsî okuyan ve her birinin başında Besmele çeken ve bu sayıyı tamamladıktan sonra:

«اللَّهُمَّ يَا مُحَوَّلَ الْأَحْوَالِ حَوِّلْ حَالَنَا إِلَى أَحْسَنِ الْأَحْوَالِ، بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ يَا عَزِيزُ يَا مُتَعَالٍ! وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.»

‘Ey hâlleri değiştiren **Allâh!** Kendi kuvvetin ve kudretinle bizim hâlimizi hallerin en güzeline çevir. Ey Ulu ve ey Yüce! (Duâmızı kabûl eyle.) **Allâh-u Te‘âlâ, Efendimiz Muhammed** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e ve âl-i ashâbına salât ve selâm eylesin.’ diye duâ eden kişi istemediği her şeyden korunur.” Bu böylece denenmiş ve doğru çıkmıştır.

2) Rivâyete göre: “Her kim Muharrem’in ilk günü bir kâğıda 113 defâ Besmele yazar da onu üzerinde taşırorsa ömrü boyunca ona istemediği bir şey ulaşmaz.”

3) Her kim evinden ocağından eziyet veren böcekleri ve haşerâtı uzaklaştırmak istiyorsa, Muharrem’in ilk gününde A‘râf Sûresi’nin 97-99.:

﴿أَفَامِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوْ أَمِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَامِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾﴾

âyet-i kerîmelerini bir kâğıda yazıp, sonra onu suyla bozarak evinin ocağının dört bir tarafına o suyu serperse, **Allâh-u Te‘âlâ**’nın izniyle bütün zararlı mahlûkattan emin olur. (Mâü’l-‘Ayneyn, Na‘tü’l-bidâyât, sh:166; Muhammed eş-Şenevânî, Hâşiye ‘alâ Muhtasarı İbni Ebî Cemre li’l-Buhârî, sh:7; Hasen el-‘Adevî, en-Nefehâtü’n-Nebeviyye fi’l-vezâifi’l-‘âşûriyye, sh:69; ‘Abdülhamîd Kuds, Kenzü’n-necâh ve’s-sürûr, sh:76)

BİR YIL BOYUNCA ŞEYTANDAN KORUNMAK İÇİN MUHARREM’İN İLK ON GÜNÜ OKUNACAK DUÂ

Abdülhamîd Kuds (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; **Ahmed Zeynî Dehlân** (Rahimehullâh) şöyle demiştir: “Bir sene boyunca şeytandan korunmak için Muharrem ayının ilk on günü boyunca her gün (Muhammed ibni Vâsi‘ (Rahimehullâh)a âit olan) şu duâ 3 kere okunur.”

Bu duâ şu şekildedir:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ إِنَّكَ قَدِيمٌ وَهَذَا الْعَامُ جَدِيدٌ قَدْ أَقْبَلَ وَسَنَةٌ جَدِيدَةٌ قَدْ أَقْبَلَتْ، نَسَأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَنَسْتَكَفِيكَ فَوَاتِهَا وَشُغْلَهَا، فَارْزُقْنَا الْعِصْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، اللَّهُمَّ إِنَّكَ سَلَطْتَ عَلَيْنَا عَدُوًّا بَصِيرًا بَعِيُوبِنَا وَمُطَّلِعًا عَلَى عَوْرَاتِنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِينَا وَمِنْ خَلْفِنَا وَعَنْ أَيْمَانِنَا وَعَنْ شَمَائِلِنَا يَرَانَا هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا نَرَاهُمْ، اللَّهُمَّ أَيِسُهُ مِنَّا كَمَا أَيَسْتُهُ مِنْ

رَحْمَتِكَ وَقَبْطُهُ مِنَّا كَمَا قَنَطْتَهُ مِنْ عَفْوِكَ وَبَاعِدْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ كَمَا حُلْتَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ
مَغْفِرَتِكَ، إِنَّكَ قَادِرٌ عَلَى ذَلِكَ، وَأَنْتَ الْفَعَّالُ لِمَا تُرِيدُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، أَمِينَ!

“**Rahmân ve Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Ey **Allâh**! Şüphesiz ki Sen **Ezeli**’sin. Bu sene ise yönelmiş olan yeni bir yıldır. Biz Senden bu yılın bütün hayırlarını istiyoruz ve bütün şerlerinden Sana sığınıyoruz ve Senden bu sene bizi meşgul edecek ve ibâdetlerimizi kaçırtaacak işlere karşı bize kâfi gelmeni niyâz ediyoruz. O hâlde Sen bize kovulmuş şeytandan korunma nasîb eyle.

Ey **Allâh**! Gerçekten Sen bize büyük bir düşman musallat ettin ki önümüzden, arkamızdan, sağımızdan ve solumuzdan ayıplarımızı görmektedir ve avretlerimizi bilmektedir. O ve zürriyeti bizim kendilerini görmediğimiz taraftan; bizi görmektedir.

Ey **Allâh**! Onu rahmetinden ümitsiz bıraktığın gibi bizden de ümitsiz bırak, ona affından ümit kestirdiğin gibi bizden de ümit kestir, onunla mağfiretinin arasına uzaklık soktuğun gibi onunla bizim aramızı da uzak et. Zîrâ hiç şüphesiz ki Sen buna gücü yetensin. Sen dilediğini mübâlağa ile (kimse Sana mâni olamayacak şekilde) yaparsın. **Allâh-u Te‘âlâ Efendimiz Muhammed**’e, Ehl-i Beyti’ne ve sahâbesine salât-ü selâm eylesin. **Âmîn!**”
(‘Abdülhamîd Kuds, Kenzü’n-necâh ve’s-sürûr, sh:74-75; es-Sefîrî, el-Mecâlisü’l-va‘ziyye, 2/307; el-Ğazâlî, el-İhyâ, 3/37; ed-Diyerî, el-Mücerrebât, sh:50; ‘Alî ibnü Hasen el-‘Attâs, el-Kirtâs, 1/191; el-Gümüşhânevî, Mecmû‘atü’l-ahzâb, Muh-yiddîn ibnü ‘Arabî cildi, 2/606; İbnü ‘Acîbe, el-Bahru’l-medîd, 2/346; Muharrem ibnü Muhammed ez-Zeylî el-Kastamônî, Künûzü’l-evliyâ, sh:112; ez-Zebîdî, el-İthâf, 7/283))

MUHARREM AYININ NÂFİLE NAMAZLARI

MUHARREM AYI NAMAZLARI

İlk Gece (10 Eylül Pazartesi’yi 11 Eylül Salı’ya bağlayan gece) **Namazları:**

1) Muharrem’in ilk gecesinde her rekâtta bir Fâtiha, on Âyete’l-Kürsî ve on İhlâs okuyarak on rekât kılınır. Sonra eller kaldırılarak kendisi, anne babası ve tüm inanan erkeklerle kadınlar için istiğfarda bulunulduktan sonra:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
وَسَلَّمَ، اللَّهُمَّ مَا عَمَلْتُهُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ مِمَّا نَهَيْتَنِي عَنْهُ وَلَمْ تَرْضَهُ وَنَسِيتُهُ وَلَمْ تَنْسَهُ
وَحَلَمْتَ عَلَيَّ بَعْدَ قُدْرَتِكَ عَلَى عِقُوبَتِي وَدَعَوْتَنِي إِلَى التَّوْبَةِ مِنْهُ بَعْدَ جَرَائِئِي
عَلَى مَعْصِيَتِكَ، اللَّهُمَّ فَإِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ مِنْهُ فَاعْفِرْ لِي وَمَا عَمَلْتُ فِيهِ مِنْ عَمَلٍ
تَرْضَاهُ وَوَعَدْتَنِي عَلَيْهِ الثَّوَابَ، فَاسْأَلُكَ اللَّهُمَّ يَا كَرِيمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! أَنْ
تَقْبَلَهُ مِنِّي وَلَا تَقْطَعَ رَجَائِي مِنْكَ يَا كَرِيمُ! وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، أَمِينَ!»

“**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Ey **Allâh**! Senin râzı olmayıp beni nehyettiğin şeylerden bu sene her ne yaptıysam, ben onların bir kısmını unuttum, Sen ise hiçbirini unutmadım. Üstelik bana cezâ vermeye kâdirken mühlet verdin ve ben Sana karşı gelme cüreti göstermişken beni tevbeyle dâvet ettin.

Ey **Allâh**! Ben bütün bunlardan dolayı Senden mağfiret diliyorum. Beni bağışla. Ey kerem sahibi! Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Senin râzı olup bana sevap vaad ettiğin hangi amelleri bu sene işlediysem, Senden dilerim ki onları kabûl edesin ve Senden ümîdimi kesmeysin.

Ey kerem sâhibi! Kabûl eyle. **Efendimiz Muhammed**’e ve âl-i ashâbına salât-ü selâm eyle. **Âmîn!**” duâsı okunur.

Her kim bu duâyı namazın akabinde bir kere dahî okursa, **Allâh-u Te’âlâ** o kuluyla Kendi arasında bulunan bütün günahları bağışlar, o kişinin amellerini kabûl eder ve şeytan: “Vay başımıza gelenlere! Br senelik yorgunluğumuzun tümü şu anda boşa gitti.” der. (Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü’l-esrâr, sh:36)

2) Üç selâmla altı rekât kılınır. Her rekâta Fâtiha Sûresi’nden sonra bir kere Âyet-e’l-Kürsî, on bir kere İhlas Sûresi ve yirmi üç kere şu tesbih okunur:

«سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ سُبُوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ.»

3) Muharrem’in ilk gecesi gece yarısından sonra kalkıp **Allâh** rızâsı için dört rekât namaz kıldıktan sonra kibleye yönelerek oturup tam bir îtikâd ve hulûs-u vicdan ile kalbi **Allâh-u Te’âlâ**’ya yönelici olduğu hâlde bin bir defâ Duhâ Sûresi’ni okuyan ve sonrasında:

“Yâ **Rabbi**! Bu sûre-i şerîfe hürmetine ve bu âyet-i kerîme ile hitâb edilen **Rasûl-ü Ekrem**’in hürmetine bu seneyi benim evlad-u iyâlim hakkında mübârek ve mesud kıl.” diye duâ eden kimse o senenin sonuna kadar rızık ve geçim husûsunda sıkıntıya düşmez. (Seyyid Süleymân el-Hüseynî, Kenzü’l-havâs, 2/52)

İlk Gün (11 Eylül Salı Günü) Namazları

1) **Muhammed Hakkî** (Rahimehullâh)ın nakline göre; Muharrem’in ilk gününde dilediği sûrelerle iki rekât kılan, daha sonra ellerini kaldırarak:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي قَدِيمٌ وَهَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ، فَاسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَأَسْتَكَفِيكَ مَوْوَنَتَهَا وَشُغْلَهَا، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَبَدِيُّ الْقَدِيمُ، وَهَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ، أَسْأَلُكَ فِيهَا الْعِصْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالْعَوْنَ عَلَى هَذِهِ النَّفْسِ الْأَمَّارَةِ بِالسُّوءِ، وَالْإِسْتِغَالَ بِمَا يَقْرَبُنِي إِلَيْكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! أَمِينَ!»

“**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Ey **Allâh**! Sen Kadîm (evveli olmayan) bir **Rabsin**. İşte bu yeni bir senedir. Ben Senden, bu senenin hayrından istiyorum, şerrinden de Sana sığınıyorum. Ey celâl ve ikrâm sâhibi!

Ey **Allâh**! Sen **Ebedî**’sin, **Kadîm**’sin (başlangıcın ve sonun yoktur). İşte bu yeni bir senedir. Ben bu sene Senden dilerim ki beni şeytandan koruyasın, kötülüğü çokça emreden bu nefse karşı bana yardım edesin ve beni Sana yaklaştıran amellerle meşgul edesin. Ey celâl ve ikrâm sahibi! **Âmîn!**” duâsını okuyan kişi için **Allâh-u Te‘âlâ** bir melek görevlendirir ki, o melek şeytanı o kişiden uzaklaştırır, **Allâh-u Te‘âlâ** nefsine karşı hareket etme hususunda ona yardım eder, râzı olduğu işlere onu muvaffak kılar ve bütün işlerinde o kişiye kolaylıklar ihsân eder.” (Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü’l-esrâr, sh:36; Hasen el-‘Adevî, en-Nefehâtü’n-Nebeviyye fi’l-vezâifi’l-âşûriyye, sh:68)

2) Güneş doğduktan (ışrak vakti girdikten) sonra iki rekât namaz kılınır. Her rekâta Fâtiha Sûresi’nden sonra Kur’ân-ı Kerîm’den kolaya gelen kısım okunur. Selâm verildikten sonra da yedi kere «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» “Lâ ilâhe illâllâh” kelime-i tayyibesi zikredilir.

MUHARREM AYININ NÂFİLE ORUÇLARI

HARAM AY ORUCU

(Bu sene haram aylar 14 Temmuz (1 Zülka‘de) Cumartesi günü başlayıp 9 Ekim (30 Muharrem) Salı günü bitmektedir.)

Sene içersinde haram ay dört tânedir. Bunlar da Zülka‘de, Zülhicce, Muharrem ve Receb-i Şerif’tir. Üçü peş peşe, Receb-i Şerîf ise tektir. Bu sene Zülka‘de, Zülhicce ve Muharrem ayları 14 Temmuz Cumartesi günü başlayıp 9 Ekim Salı günü bitecektir.

Haram ayların en üstünü, bir rivâyet Muharrem-i Şerîf ayı, diğer bir rivâyette ise Receb-i Şerif’tir. Bu mübârek ayların oruçlarının fazîleti hakkında birçok hadîs-i şerîf ve rivâyet mevcuttur.

Nitekim **Ebû Mucîbe el-Bâhîlî**’nin, babasından (Radiyallâhu Anhümâ) rivâyet ettiğine göre hangi ayları oruçlu geçirmesini tavsiye buyurduğunu sorması üzerine **Rasûlüllâh** (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) ona:

عَنْ أَبِي مُجِيبَةَ الْبَاهِلِيِّ عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «...وَصُمْ أَشْهُرَ الْحُرْمِ.»

“**Haram ayları oruçlu geçir.**” buyurmuştur. (İbnü Mâce, es-Sünen, es-Siyâm:43, no:1741, 1/554)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem):

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَمَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ شَهْرِ حَرَامٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ شَهْرًا.»

“**Haram aydan bir gün oruç tutana, Allâh-u Te‘âlâ her gününe karşılık bir ay (oruç tutmuş sevâbı) yazar.**” buyurmuştur.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den gelen diğeri bir rivâyette: “**Haram aydan bir günün orucu, diğeri otuzundan efdaldır.**” buyrulmuştur. (el-Ğazâlî, el-İhyâ, Kitâbu esrârî's-savm, Fasil:3, 1/281; Ebû Muhammed el-Hallâl, Fedâilü şehri receb, no:5, 15, sh.52, 73)

Enes ibni Mâlik (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ حَرَامٍ؛ الْخَمِيسَ وَالْجُمُعَةَ وَالسَّبْتَ كُتِبَ لَهُ عِبَادَةٌ سَنَتَيْنِ»، وَفِي رِوَايَةٍ: «سَبْعَ مِائَةِ سَنَةٍ»، وَفِي رِوَايَةٍ: «تِسْعِمِائَةِ سَنَةٍ».

“Her kim, herhangi bir haram aydan perşembe, cuma ve cumartesi olmak üzere üç günü oruçlu geçirirse, kendisine (tuttuğu her güne karşılık) iki sene, (başka bir rivâyette) yedi yüz sene, (diğeri bir rivâyette ise) dokuz yüz sene ibâdet (sevâbı) yazılır.” (et-Taberânî, el-Mu‘cemü'l-evsat, no:1810, 2/468; Ebû Muhammed el-Hallâl, Fedâilü şehri receb, no:14, sh:71; İbnü ‘Asâkir, Tarîhu Medîneti Dimeşk, 19/116; ed-Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, no:5696, 4/66; ‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/325; el-Heysemî, Mecma‘u‘z-zevâid, 3/19; es-Süyûtî, ed-Dürü'l-mensûr, 4/185; el-Ğazâlî, el-İhyâ, Kitâbu esrârî's-savm, Fasil:3, 1/281; ez-Zebîdî, el-İthâf, 4/256; ‘Alî el-Müttakî, Kenzü'l-‘ummâl, no:24173, 8/561)

Enes (Radiyallâhu Anh)ın bu hadîs-i şerîf hakkında: “Ben bunu **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den işitmemişsem, kulaklarım sağır olsun.” dediği rivâyet edilmiştir. (el-Beyhakî, Fezâilü'l-evkât, no:308, 1/537; el-Kâzerûnî, el-Müselselât, sh:247-250; et-Temmâm, el-Fevâid, no:589-590; Ahmed ibnü Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvân, sh:10; İbnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-nûr, Süleymâniye Ktp. Nâfiz Paşa, rakam:329, verak:48b)

İnsanlar içinde bu faziletleri en iyi bilenler, hiç şüphesiz ki sahabe-i kirâm ve tâbi‘în-i izâm oldukları için **İbni Ömer, Üsâme ibni Zeyd, Hasen-i Basrî, Ebû İshak es-Sebî‘î** (Radiyallâhu Anhüm) gibi zatlar, haram ayların tümünü oruçlu geçirirlerdi.

Süfyân-ı Sevrî (Radiyallâhu Anh): “Oruç tutmak için bana en sevgili vakit, haram aylardır.” derdi. (İbnü Receb el-Hanbelî, Letâifü'l-me‘ârif, sh:229)

MUHARREM AYI (11 Eylül Salı - 9 Ekim Salı) ORUÇLARI

Muharrem ayının orucunun fazîleti hakkında birçok hadîs-i şerîf vârid olmuştur. Nitekim **Ebû Hureyre** (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَفْضَلُ الصِّيَامِ بَعْدَ رَمَضَانَ شَهْرُ اللَّهِ الْمُحَرَّمِ».

“**Ramazan** (ayının orucun)dan sonra en üstün oruç, **Allâh’ın Muharrem ayı**(nda tutulan)dır.” (Müslim, es-Sahîh, es-Siyâm:38, rakam:2812, 3/169; et-Tirmizî, es-Sünen, es-Salât:324, rakam:438, 2/301)

Ali (Radiyallâhu Anh)dan rivâyete göre **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) kendisine nâfile oruç hakkında soru soran bir kişiye şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنْ كُنْتَ صَائِمًا بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ فَصُمْ الْمُحَرَّمِ فَإِنَّهُ شَهْرُ اللَّهِ».

“Eğer Ramazan ayından sonra (başka bir ayda) oruç tutacaksan, Muharrem’i tut. Çünkü O, Allâh’ın ayıdır.” (et-Tirmizî, es-Sünen, es-Savm:40, rakam:741, 3/117; İbni Ebî Şeybe, el-Musannef, rakam:9314, 3/41)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ يَوْمًا مِنَ الْمُحَرَّمِ فَلَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ ثَلَاثُونَ يَوْمًا.»

“Her kim Muharrem’den bir gün oruç tutarsa, o kişiye (oruç tuttuğu) her güne karşılık otuz gün (oruç sevâbı) vardır.” (et-Taberânî, el-Mu‘cemu’s-sağîr, rakam:963, 2/164; el-Mu‘cemü’l-kebîr, rakam:11082, 11/72; İbnü’l-Cevzî, Kitâbü’n-nûr, Süleymâniye Ktp. Nâfîz Paşa, rakam:329, verak:48a)

İlk Cuma (14 Eylül) Günü Orucu

Enes (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre:

عَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ أَوَّلَ الْجُمُعَةِ مِنَ الْمُحَرَّمِ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.»

“Her kim Muharrem’in ilk cumâsını oruçlu geçirirse, geçmiş günahları kendisi için bağışlanır.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-Mecâlis, 1/156)

İlk On Gün (11 Eylül Salı - 20 Eylül Perşembe Günü) Oruçları

Âişe (Radiyallâhu Anhâ)dan rivâyet edildiğine göre:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ أَيَّامَ الْعَشْرِ إِلَى عَاشُورَاءَ، أُورِثَ الْفِرْدَوْسَ الْأَعْلَى.»

“Her kim Muharrem’in ilk onunu Âşûrâ gününe kadar oruçlu geçirirse, Firdevs-i Âlâ’ya vâris kılınır.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-Mecâlis, 1/156)

AŞÛRÂ GECESİ VE GÜNÜNÜN VAZİFELERİ

AŞÛRÂ GÜNÜNÜN FAZİLETLERİ (20 Eylül Perşembe 2018)

“Şir‘atü’l-İslâm”da zikredildiğine göre; İslâm’ın sünnetlerinden biri de, Âşûrâ gününe saygı göstermektir. Bugün, Muharrem ayının onuncu günüdür. Dokuzuncu veyâ on birinci günü diyenler olduysa da sahih olan onuncu günü olmasıdır.

Hamele-i Arş (Arş’ı taşıyan melekler) bugüne hürmet ederler. Çünkü peygamberlerin (Salavâtullâhi Alâ Nebiyyinâ ve Aleyhim Ecma‘în) kurtuldukları gündür. **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ مِنَ الْمُحَرَّمِ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى ثَوَابَ عَشْرَةِ آلَافِ مَلَكٍ، وَمَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ مِنَ الْمُحَرَّمِ أُعْطِيَ ثَوَابَ عَشْرَةِ آلَافِ حَاجٍّ وَمُعْتَمِرٍ وَعَشْرَةِ آلَافِ شَهِيدٍ، وَمَنْ مَسَحَ يَدَهُ عَلَى رَأْسِ يَتِيمٍ

يَوْمَ عَاشُورَاءَ رَفَعَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ دَرَجَةً، وَمَنْ فَطَرَ مُؤْمِنًا لَيْلَةَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا أَفْطَرَ عِنْدَهُ جَمِيعَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَشْبَعَ بُطُونَهُمْ»، قَالُوا: «يَا رَسُولَ اللَّهِ! لَقَدْ فَضَّلَ اللَّهُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ عَلَى سَائِرِ الْأَيَّامِ؟»، قَالَ: «نَعَمْ، خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَلَقَ الْجِبَالَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَلَقَ النُّجُومَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَلَقَ اللَّوْحَ وَالْقَلَمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَلَقَ آدَمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَلَقَ حَوَاءَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَلَقَ الْجَنَّةَ وَأَدْخَلَهُمُ الْجَنَّةَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَوُلِدَ إِبْرَاهِيمُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَنَجَّاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَقَدْ أَمَرَ بِالذَّبْحِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَفَدَى وَلَدَهُ مِنَ الذَّبْحِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَأَغْرَقَ فِرْعَوْنَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَرَفَعَ إِدْرِيسَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَكَشَفَ الْبَلَاءَ عَنْ أَيُّوبَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَتَابَ اللَّهُ عَلَى آدَمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَغَفَرَ ذَنْبَ دَاوُدَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَرَدَّ مُلْكَ سُلَيْمَانَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَوُلِدَ عِيسَى يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَرَفَعَ اللَّهُ عِيسَى يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ.»

“Her kim Muharrem’den Âşûrâ gününde oruç tutarsa, Allâh-u Te‘âlâ o kişiye on bin melek sevâbı verir. Her kim Muharrem’den Âşûrâ gününde oruç tutarsa, o kişiye on bin hac ve umre yapan kadar sevap verilir, ayrıca on bin tane de şehit sevâbı verilir.

Her kim Âşûrâ gününde eliyle bir yetimin başını okşarsa, Allâh-u Te‘âlâ bu yaptığı iş vesîlesiyle (o yetimin başındaki) her bir saç tânesine karşılık, o kişiye (cennette) bir derece verir.

Her kim Âşûrâ gecesinde bir mümini iftar ettirirse, sanki onun yanında bütün Ümmet-i Muhammed iftar etmiş ve o kişi onların hepsinin karnını doyurmuş gibi (sevâba nâil) olur.”

(Bu müjdeleri işiten sahâbe-i kirâm:) “Yâ Rasûlellâh! Allâh-u Te‘âlâ Âşûrâ gününü elbette ki diğer günlerden daha üstün kılmıştır (değil mi?)” dediler.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de şöyle buyurdu: “Evet, (bugünü, diğer günlerden daha üstün kılmıştır. Nitekim) Allâh-u Te‘âlâ gökleri ve yerleri Âşûrâ gününde yaratmıştır. Dağları Âşûrâ gününde yaratmıştır. Yıldızları Âşûrâ gününde yaratmıştır. Levh-i (Mahfûz’u) ve Kalem’i Âşûrâ gününde yaratmıştır.

Âdem (Aleyhisselâm)ı Âşûrâ gününde yaratmıştır ve yine onları Âşûrâ gününde cennete koymuştur. **İbrâhîm** (Aleyhisselâm) Âşûrâ gününde doğmuştur. Allâh-u Te‘âlâ onu (Nemrut’un içine attığı) ateşten Âşûrâ gününde kurtarmıştır. (İbrâhîm (Aleyhisselâm)a oğlunu) kurban kesmesini Âşûrâ gününde emretmiş ve oğlunu kesilmekten kurtaracak fidyesini (kurbanı) Âşûrâ günü göndermiştir.

Allâh-u Te‘âlâ Firavun’u Âşûrâ günü (Kızıldeniz’de) boğmuştur, **İdrîs** (Aleyhisselâm)ı Âşûrâ gününde (cennete) yükseltmiştir, **Eyyûb** (Aleyhisselâm)dan (amansız hastalığın sebep olduğu) belayı Âşûrâ günü kaldırmıştır.

Âdem (Aleyhisselâm)ın tevbesini Âşûrâ gününde kabûl etmiştir, **Dâvûd** (Aleyhisselâm)ın zellesini Âşûrâ gününde affetmiştir, **Süleyman** (Aleyhisselâm)a (elinden çıkan saltanat ve) mülkünü Âşûrâ gününde iâde etmiştir.

Îsâ (Aleyhisselâm) **Âşûrâ** gününde doğmuştur. **Allâh-u Te‘âlâ** **Âşûrâ** gününde onu (2. kat semâya) kaldırmıştır. **Kıyâmet günü de Âşûrâ gününde vâki olacaktır.**” (Ebu'l-Leys es-Semerkandî, Tenbîhu'l-ğâfilîn, sh:331-332; 'Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/87)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan gelen diğer bir hadîs-i şerîfin lafzında şu ilaveler bulunmaktadır:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَلَقَ الْعَرْشَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ وَالْكَرْسِيَّ كَمِثْلِهِ، ... وَخَلَقَ جِبْرِيْلَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ وَالْمَلَائِكَةَ كَمِثْلِهِ، ... وَاسْتَوَى الرَّبُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَى الْعَرْشِ فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ، ... وَأَوَّلَ مَطَرٍ نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَأَوَّلَ رَحْمَةٍ نَزَلَتْ فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ.»

“**Allâh-u Te‘âlâ Arş’ı Âşûrâ** günü yarattı, **Kürsî** de böylecedir. **Allâh-u Te‘âlâ Cibrîl’i Âşûrâ** günü yarattı, diğer melekler de böylecedir.

Rabb Tebârake ve Te‘âlâ (yaratıklarına benzemekten münezze olarak) **Arş** üzerine **Âşûrâ** günü istivâ buyurdu. **Gökten ilk yağmur Âşûrâ** günü indi. **İlk rahmet de Âşûrâ** günü nâzil oldu.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88)

Seyyid Ali Zâde (Rahimehullâh)ın nakline göre; âşûrâ günü **Cebrâîl, Mîkâîl, İsrâfîl** (Aleyhimüsselâm)ın, Arş ve Kürsî’nin yaratıldığı gündür. Kalem, gökler, yer ve cennet **Âşûrâ** günü yaratılmıştır. Tûbâ ağacı o gün dikilmiştir. Kıyâmet de **Âşûrâ** günü kopacaktır. Kıyâmetin kopması hayırlı görünmüyorsa da, kemâl erbâbı kendilerine vaad edilen mertebeye o gün ulaşmış olacakları için hayırlı bir gün olduğu açıktır.

ÂŞÛRÂ GECESİNİN VE GÜNÜNÜN AMELLERİ

ÂŞÛRÂ GÜNÜ (20 Eylül Perşembe 2018) ORUCU

Âşûrâ gününün orucu çok fazîletlidir. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bugünü sürekli oruçlu geçirmiş, sahâbesine de böylece emretmiştir. Nitekim **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ) şöyle anlatmıştır:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: «لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ وَالْيَهُودُ تَصُومُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، فَسَأَلَهُمْ، فَقَالُوا: هَذَا الْيَوْمُ الَّذِي ظَهَرَ فِيهِ مُوسَى عَلَى فِرْعَوْنَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: نَحْنُ أَوْلَى بِمُوسَى مِنْهُمْ فَصُومُوهُ.»

“**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Medîne’ye geldiğinde Yahûdîler **Âşûrâ** gününde oruç tutuyorlardı. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) onlara (bunun hikmetinden) sorunca: ‘Bugün **Mûsâ** (Aleyhisselâm)ın **Firavun**’a karşı gâlip geldiği gündür. (Biz de bugünü kutlamak için oruç tutuyoruz).’ dediler.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de: ‘**Biz Mûsâ**’ya (hürmet etmeye) **onlardan daha layıgız. Öyleyse siz de o gün oruç tutun.**’ buyurdu.” (el-Buhârî, et-Tefsîr:229, rakam:4460, 4/1764)

Yine bu konu hakkında **Rubeyyi’ binti Mu’avviz ibni Afrâ** (Radiyallâhu Anhâ) şöyle anlatmıştır:

عَنِ الرَّبِيعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ: «أَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَدَاةَ عَاشُورَاءَ إِلَى قُرَى الْأَنْصَارِ الَّتِي حَوْلَ الْمَدِينَةِ: مَنْ أَصْبَحَ مُفْطِرًا فَلَيْتَمَ بَقِيَّةَ يَوْمِهِ، وَمَنْ أَصْبَحَ صَائِمًا فَلَيْتُمْ، قَالَتْ: فَكُنَّا نَصُومُهُ بَعْدُ وَنُصَوِّمُ صِبْيَانَنَا وَنَجْعَلُ لَهُمُ اللَّعْبَةَ مِنَ الْعِهْنِ، فَإِذَا بَكَى أَحَدُهُمْ عَلَى الطَّعَامِ، أَعْطَيْنَاهُ ذَلِكَ حَتَّى يَكُونَ عِنْدَ الْإِفْطَارِ.»

“**Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Âşûrâ sabahı Medîne'nin etrafında bulunan ensar köylerine: **'Her kim sabahladığında bir şey yemediyse gününün kalan kısmını (oruca niyet edip yemeyerek) tamamlasın. Her kim oruca niyet ederek sabahladıysa (gün boyu) oruç tutsun.'** diye haber yolladı.

Artık biz o günü oruç tutar olduk, çocuklarmıza da tutturuyorduk. Biz onlara renkli pamuktan oyun malzemesi yapıyorduk. Onlardan biri yemek için ağladığı zaman iftar oluncaya kadar eline o oyuncağı veriyor (böylece onu oyalıyor)duk.” (el-Buhârî, es-Savm:46, rakam:1859, 2/692)

Ebû Hureyre (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَوْمَ عَاشُورَاءَ يَوْمٌ كَانَتْ تَصُومُهُ الْأَنْبِيَاءُ فَصُومُوهُ أَنْتُمْ.»

“**Âşûrâ günü peygamberlerin kendisinde oruç tuttuğu bir gündür. Öyleyse siz de o gün oruç tutun.**” (İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, rakam:9446, 3/55)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ لِيَوْمٍ فَضْلٌ عَلَى يَوْمٍ فِي الصِّيَامِ إِلَّا شَهْرَ رَمَضَانَ وَيَوْمَ عَاشُورَاءَ.»

“**Oruç husûsunda hiçbir gün için (diğer güne karşı) üstünlük yoktur ancak Ramazan ayı ve Âşûrâ günü (bu husustan) müstesnâdır (onlarda tutulan oruç senenin diğer günlerine göre fazîlet bakımından çok daha ayrıcalıklıdır).**” (et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, rakam:11253, 11/127; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:3780, 3/362)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ مِنَ الْمُحَرَّمِ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى ثَوَابَ عَشْرَةِ آلَافِ مَلَكٍ، وَمَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ مِنَ الْمُحَرَّمِ أُعْطِيَ ثَوَابَ عَشْرَةِ آلَافِ حَاجٍّ وَمُعْتَمِرٍ وَعَشْرَةِ آلَافِ شَهِيدٍ.»

“**Her kim Muharrem'den Âşûrâ gününde oruç tutarsa, Allâh-u Te'âlâ o kişiye on bin melek sevâbı verir. Her kim Muharrem'den Âşûrâ gününde oruç tutarsa, o kişiye on bin hac ve umre yapan kadar sevap verilir, ayrıca on bin tâne de şehit sevâbı verilir.**” (Ebu'l-Leys es-Semerkandî, Tenbîhu'l-ğâfilîn, sh:331; 'Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/87)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ عِبَادَةَ سِتِّينَ سَنَةً بِصِيَامِهَا وَقِيَامِهَا، وَمَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ أُعْطِيَ ثَوَابَ أَلْفِ شَهِيدٍ، وَمَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ أَجْرَ أَهْلِ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ.»

“Her kim Âşûrâ gününde oruç tutarsa, Allâh-u Te‘âlâ o kişi için (sürekli edâ edilmiş) orucuyla namazıyla altmış yıllık ibâdet sevâbı yazar. Her kim Âşûrâ gününde oruç tutarsa, ona bin şehit sevâbı verilir. Her kim Âşûrâ gününde oruç tutarsa, Allâh-u Te‘âlâ ona yedi kat semâ ehlinin (sonsuz ibâdetlerinin) sevâbını yazar.” (‘Ab-dülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88)

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا صَامَ الدَّهْرَ كُلَّهُ.»

“Kim Âşûrâ günü oruç tutarsa sanki bütün zamanlarda oruç tutmuş gibidir.” (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:49)

Yine böylece **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ صَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ أَلْفَ حَجَّةٍ وَأَلْفَ عُمْرَةٍ، وَأُعْطِيَ ثَوَابَ أَلْفِ شَهِيدٍ، وَكُتِبَ لَهُ أَجْرُ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، وَكَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَلْفَ نَسَمَةٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ، وَيُكْتَبُ لَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ قَصْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَحَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ.»

“Her kim Âşûrâ gününde oruç tutarsa, Allâh-u Te‘âlâ onun için bin hac ve bin umre sevâbı yazar. Ayrıca ona bin şehit sevâbı verilir. Kendisine doğu ile batı arasındakilerin (sâlih amellerinin) ecri yazılır.

Bu kişi İsmâ‘îl (Aleyhisselâm)ın çocuklarından (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in atalarından) bin köle âzâd etmiş gibi olur. Kendisi adına cennette yetmiş bin köşk kaydedilir. Allâh-u Te‘âlâ onun canını cehenneme haram kılar.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/156)

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in bugünde tutulan oruç hakkında şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «التَّمَسُّوا فَضْلَهُ فَإِنَّهُ يَوْمَ مُبَارَكٍ، اخْتَارَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْأَيَّامِ، مَنْ صَامَ ذَلِكَ الْيَوْمَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ نَصِيبًا مِنْ عِبَادَةِ جَمِيعِ مَنْ عِنْدَهُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ.»

“Âşûrâ gününün fazîletine kavuşmaya bakınız. Çünkü o gün Allâh-u Te‘âlâ’nın günler arasında özellikle seçtiği mübârek bir gündür. Bugün oruç tutan kimseye, Allâh-u Te‘âlâ Kendi nezdinde (değerli) olan tüm meleklerin, nebîlerin, rasûllerin, şehitlerin ve sâlihlerin ibâdetlerinden büyük bir nasip ayırır. -Aleyhimü’s-salâtü ve’s-selâm-.” (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:216-217)

Bâzı büyüklerden rivâyet edildiğine göre; Ashâb-ı Kehf bir yanından öbür yanına dâima Âşûrâ gününde döndürülmektedir.

Yine büyüklerden biri her gün karıncalara ekmek ufaladığını, Âşûrâ günü olduğunda yemediklerini rivâyet etmiştir. (es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/156)

“Şerhu Şir‘ati'l-İslâm”da zikredildiğine göre; Âşûrâ günü oruç tutmak sünnettir. Selef-i sâlihîn çocuklarına Âşûrâ günü yemek yedirmezlerdi.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in de o gün çocukları dahi yedirtmediği rivâyet edilmiştir. Nitekim **Rezîne** (Radiyallâhu Anhâ)dan rivâyete göre **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Âşûrâ gününe o kadar tâzim ederdi ki kızı **Fâtuma** (Radiyallâhu Anhâ)nın emzikteki çocuklarını çağırıp ağızlarına mübârek tükürüğünü bırakır ve annelerine:

«لَا تُرْضِعُوهُمْ إِلَى اللَّيْلِ.»

“Geceye kadar bunları emzirmeyin.” buyururdu. (et-Taberânî, el-Mu‘cemü'l-kebîr, rakam:704, 24/277; el-Mu‘cemü'l-evsat, rakam:2568, 3/84)

“Zühretü'r-riyâz” kitabında nakledildiğine göre; **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Âşûrâ günü tuzağa düşmüş bir geyiğe rastladı. Geyik **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) den gidip yavrularını emzirip akşamdan sonra dönmesi için avcının ona izin vermesi hususunda şefâat etmesini istedi. Avcı **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in geyiğe gündüz, akşam olmadan dönmesini söylemesini istedi. Geyik:

«هَذَا يَوْمٌ عَاشُورَاءَ فَلَا تُرْضِعْ أَوْلَادَنَا فِيهِ لِحُرْمَتِهِ.»

“Bugün Âşûrâ günüdür. Bugüne hürmeten yavrularımızı gündüz emzirmeyiz.” dedi. Avcı: “Yâ **Rasûlellâh!** Bu geyiği sana hîbe ettim.” dedi. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de o geyiği salıverdi. (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati'l-İslâm, sh:216)

Kays ibni Abbâd (Radiyallâhu Anh): “Vahşi hayvanlar dahî Âşûrâ günü oruç tutar.” demiştir. (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89)

Ebû Cebele (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır:

عَنْ أَبِي جَبَلَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: «كُنْتُ مَعَ ابْنِ شَهَابٍ فِي سَفَرٍ فَصَامَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، فَقِيلَ لَهُ: تَصُومُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ فِي السَّفَرِ وَأَنْتَ تُفْطِرُ فِي رَمَضَانَ؟ قَالَ: إِنَّ رَمَضَانَ لَهُ عِدَّةٌ مِنْ أَيَّامِ آخِرِ وَإِنَّ عَاشُورَاءَ تَفُوتُ.»

“Ben bir yolculuk esnâsında **İbni Şihâb**’la birlikteydim ki (o seferdeyken) Âşûrâ gününde oruç tuttu. Ona: ‘Sen seferdeyken Âşûrâ gününde oruç tutuyorsun, hâlbuki (seferdeyken) Ramazan’da oruç tutmuyorsun. (Bunun hikmeti nedir?)’ denildiğinde, o: ‘Elbette Ramazan için diğer birtakım sayılı günler vardır (ki, şimdi o günlerde kazâsı yapılabilir), ama Âşûrâ günü kaçır (onun orucunun sevâbını alamazsam başka günlerde kazâ ederek bu fazîlete eremem).’ dedi.” (el-Beyhakî, Şu‘abü'l-îmân, rakam:3798, 3/367)

Selefin bâzısından nakledildiğine göre: “Zînet günü olarak bilinen Âşûrâ gününü oruçlu geçiren kişi (sene içinde) kaçırdığı bütün oruçları telâfi etmiş sayılır.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89)

ÂŞÛRÂ GÜNÜNDE (20 Eylül Perşembe 2018)

ORUÇ TUTMANIN HÜKMÜ

İbni Ömer (Radiyallâhu Anhümâ) şöyle anlatmıştır:

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: «إِنَّ أَهْلَ الْجَاهِلِيَّةِ كَانُوا يَصُومُونَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَامَهُ وَالْمُسْلِمُونَ قَبْلَ أَنْ يُفْتَرَضَ رَمَضَانُ، فَلَمَّا افْتَرَضَ رَمَضَانُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: عَاشُورَاءُ يَوْمٌ مِنْ أَيَّامِ اللَّهِ، فَمَنْ شَاءَ صَامَهُ وَمَنْ شَاءَ تَرَكَهُ.»

“Cahiliye ehli Âşûrâ gününde oruç tutuyorlardı. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ve Müslümanlar da Ramazan farz olmadan önce Âşûrâ günü oruç tutuyorlardı. Ramazan farz kılındığında ise **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): ‘**Âşûrâ günü Allâh-u Te‘âlâ’nın günlerinden bir gündür. Dileyen o günde oruç tutar, dileyen terk edebilir.**’ buyurdu.” (Müslim, es-Siyâm:19, rakam:2698, 3/147)

Yahûdîlere muhâlefet olması için Âşûrâ günü ile birlikte Muharrem’in dokuzuncu veyâ on birinci günlerinde de oruç tutulmalıdır. Nitekim **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ) şöyle anlatmıştır:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا يَقُولُ: «حِينَ صَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ وَأَمَرَ بِصِيَامِهِ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّهُ يَوْمٌ تُعْظِمُهُ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَإِذَا كَانَ الْعَامُ الْمُقْبِلُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ، صُمْنَا الْيَوْمَ التَّاسِعَ، فَلَمْ يَأْتِ الْعَامُ الْمُقْبِلُ حَتَّى تُؤْفَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.»

“**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Âşûrâ günü oruç tuttuğunda (bize de) o günde oruç tutmayı emretti. (Sahâbe-i kiram:) ‘**Yâ Rasûlellâh!** Ama o öyle bir gündür ki, Yahûdîler ve Hristiyanlar da o güne tâzim ediyor (ve o gün oruç tutuyor)lar.’ dediler.

Bunun üzerine **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): ‘**İnşâallâh önümüzdeki sene olduğunda (Âşûrâ gününe onlardan daha çok tâzim ettiğimizi göstermek ve onlara benzemek için Muharrem’in Âşûrâ gününden bir önceki gün olan) dokuzuncu günde de oruç tutalım.**’ buyurdu.

(Ama ne yazık ki) önümüzdeki sene gelmeden **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) vefât etti.” (Müslim, es-Siyâm:20, rakam:2722, 3/151; Ebû Dâvûd, es-Savm:66, rakam:2447, 2/302)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen diğeri bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «صُومُوا يَوْمَ عَاشُورَاءَ وَخَالِفُوا فِيهِ الْيَهُودَ، صُومُوا قَبْلَهُ يَوْمًا أَوْ بَعْدَهُ يَوْمًا.»

“**Âşûrâ gününde oruç tutun ve o günde(ki orucunuzda) Yahûdîlere muhalefet edin. (Yâni) öncesinde veyâ sonrasında da bir gün oruç tutun.**” (Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:2154, 4/52; el-Beyhakî, es-Sünenü’l-kübrâ, rakam:8667, 4/287)

Bu bapta ve daha önceki baplarda zikredilen hadîs-i şerîf ve rivâyetlerden, şu birkaç husus ortaya çıkmıştır:

a) Âşûrâ günü orucu İsrâîloğullarına tek gün olarak farz edilmişti.

b) Câhiliyet ehli de eski dinden bakiyye olarak o gün oruç tutuyorlardı.

c) Ramazan farz edilmeden önce **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ve Müslümanlar o gün oruç tutmuşlardı.

d) Ramazan'ın farzietinden sonra Âşûrâ günü orucunun farz ve vâcib olma gibi bir hükmü kalmadıysa da **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in kuvvetli bir sünneti olarak bu ümmete intikâl etti.

e) **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) vefâtından evvel Yahûdîlere muhalefet oldun diye Âşûrâ gününü tek tutmamayı, ya bir gün önceki 9. günü, ya da bir gün sonraki 11. günü tutmayı emir buyurdu.

ÂŞÛRÂ GECESİ YAPILACAKLAR

9 Muharrem 1440 / 19 Eylül Çarşamba 2018

Rivâyete göre: “Her kim Âşûrâ gecesi abdest tazeleyip iki rekât namaz kıldıktan sonra, diz üstü çökmüş hâlde kıbleye yönelik vaziyette her birinin başında besmele çekerek 360 kere Âyete'l-Kürsî okuduktan sonra 48 kere:

﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾

“(Habîbim!) **De ki: ‘Ancak Allâh’ın fazlı**(nın tecellîsi olan Kur’ân-ı Kerîm) **ile ve sadece O’nun rahmeti**(nin eseri olan İslâm ve sünnet) **ile** (mutlu olsunlar). **İşte sana! Sâdece bununla** (sevinip) **ferahlansınlar. O** (bahsi geçen İlâhî lütuf ve rahmet), **onların toplamakta oldukları** (mallar, mahsuller, davarlar vesâir fânî) **şeylerden hayırlıdır.”**

(Yûnus Sûresi:58) âyet-i kerîmesini okur da, sonra on iki kere:

«اللَّهُمَّ إِنَّ هَذِهِ لَيْلَةٌ جَدِيدَةٌ وَشَهْرٌ جَدِيدٌ وَسَنَةٌ جَدِيدَةٌ، فَأَعْطِنِي اللَّهُمَّ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّهَا وَشَرَّ مَا فِيهَا وَشَرَّ فَتْنَتِهَا وَمُحَدَّثَاتِهَا وَشَرَّ النَّفْسِ وَالْهَوَى وَالشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.»

‘Ey **Allâh!** İşte bu, yeni gecedir, yeni aydır ve yeni yıldır. Öyleyse ey **Allâh!** Bana onun hayrını da, onda bulunanların hayrını da nasîb et. Onun şerrini de, onda bulunanların şerrini de, onun fitnesinin şerrini de, onda meydana gelecek olan şeylerin şerrini de, nefsin ve kötü arzusunun şerrini de, kovulmuş şeytanın şerrini de benden çevir.’ derse, peşine de:

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

‘Ey Rabbimiz! Bize dünyâda da, âhirette de güzel olan şeyler ver ve bizi ateşin azâbından muhâfaza et.’ (Bakara Sûresi:201'den) gibi, Kur'ân-ı Kerim'den iktibas edilen duâlardan dilediğiyle bitirir, sonra defâat ile tesbîh, tehlîl ve salevattan yâni:

«سُبْحَانَ اللَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَإِلَيْهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.»

“Allâh-u Te‘âlâ’yı tesbîh ederim, Allâh’tan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh-u Te‘âlâ, Efendimiz Muhammed’e ve onun âl-i ashâbına salât-ü selâm eylesin.” dedikten sonra:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ.»

‘Ey Allâh! Beni de, inanan erkekleri de, kadınları da bağışla.’ diyerek Müslüman erkek ve kadınların tümü için duâ yaparsa, o sene bütün kötülüklerden korunmuş olur.” (Mâü'l-'Ayneyn, Na'tü'l-bidâyât, sh:166; Ahmed ed-Deyrabî, el-Mücerrabât, sh:10; Seyyid Süleymân el-Hüseynî, Kenzü'l-havâs, 2/16-17)

ÂŞÛRÂ GECESİNİ İHYÂ ETMENİN FAZİLETİ

9 Muharrem 1440 / 19 Eylül Çarşamba 2018

Âşûrâ gecesi ihyâsı müstehab olan gecelerdendir. Nitekim **Ebû Hureyre** (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «... وَمَنْ صَامَ هَذَا الْيَوْمَ كَانَ كَفَّارَةً أَرْبَعِينَ سَنَةً، وَمَا مِنْ أَحَدٍ أَحْيَا لَيْلَةَ عَاشُورَاءَ وَأَصْبَحَ صَائِمًا مَاتَ وَلَمْ يَدْرِ بِالْمَوْتِ.»

“Her kim o günde oruç tutarsa, kırk seneye kefâret olur (o kadar günahı da olsa silinir). Âşûrâ gecesi ihyâ edip de o günde oruçlu sabahlayan kimse, (çok kolay öleceği için) öldüğünde nasıl öldüğünü bilmez.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89)

Ali (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَحْيَا لَيْلَةَ عَاشُورَاءَ أَحْيَاهُ اللَّهُ مَا شَاءَ.»

“Her kim Âşûrâ gecesi (ibâdetle, zikirle, namaz ve duâlarla geçirerek) ihyâ ederse, Allâh-u Te‘âlâ da onu dilediğince ihyâ eder.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89)

Allâh-u Te‘âlâ’nın meşîeti (dilemesi) sonsuz olduğuna göre, bu geceyi ihyâ edenin iki cihanda nihâyetsiz sûrette ihyâ olacağı, âbâd olacağı, her türlü murâdına nâil olup, her korkusundan emin olacağı âşikârdır. Bu müjde sınırlı kılınmayıp Allâh-u Te‘âlâ’nın sonsuz dilemesine havâle edilirse artık onun sınırını kim çizebilir?!

Ebû Hureyre (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَحْيَا لَيْلَةَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا عَبَدَ اللَّهُ تَعَالَى بِمِثْلِ عِبَادَةِ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ.»

“Her kim Âşûrâ gecesini (ibâdetle, zikirle, namaz ve duâlarla geçirerek) ihyâ ederse, sanki o kişi Allâh-u Te‘âlâ’ya semâvât ehlinin ibâdeti kadar ibâdet etmiş gibi olur.”

(‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89; es-Süyûtî, el-Le‘âlî'l-masnû‘a, 2/109-110; İbnü ‘Arrâk, Tenzîhü‘ş-şerî‘a, 2/150-151)

ÂŞÛRÂ GECESİ NAMAZLARI

19 Eylül Çarşamba’yı 20 Eylül Perşembe’ye bağlayan gece

1) Ebû Hureyre (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «... وَمَنْ صَلَّى أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ -لَيْلَةَ عَاشُورَاءَ- يَفْرَأُ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ الْحَمْدَ مَرَّةً، وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ خَمْسِينَ مَرَّةً، غُفِرَ لَهُ ذُنُوبٌ خَمْسِينَ عَامًا مَاضِيَةً وَخَمْسِينَ عَامًا مُسْتَقْبَلَةً، وَبَنَى اللَّهُ لَهُ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى أَلْفَ مَنبَرٍ مِنْ نُورٍ.»

“Her kim Âşûrâ gecesinde dört rekât kılar, her rekâtta bir kere Fâtiha, elli kere İhlâs Sûresi’ni okursa, elli sene geçmiş, elli sene de gelecek günahları bağışlanır ve Allâh-u Te‘âlâ onun için Mele-i E‘lâ’da (yüksek melek cemaatleri içerisinde) nurdan bir milyon minber binâ eder.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88; Hasen el-‘Adevî, en-Nefehâtü’n-Nebeviyye fi’l-vezâifi’l-‘âşûriyye, sh:74; es-Süyûtî, el-Le‘âlî'l-masnû‘a, 2/109-110; İbnü ‘Arrâk, Tenzîhü‘ş-şerî‘a, 2/150-151)

2) Âişe (Radiyallâhu Anhâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)** şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَلَّى مِائَةَ رَكَعَةٍ فِي لَيْلَةِ عَاشُورَاءَ وَفِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ وَقَرَأَ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ مِنْهَا فَاتِحَةَ الْكِتَابِ وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَإِذَا فَرَّغَ مِنْ صَلَاتِهِ قَالَ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، سَبْعِينَ مَرَّةً، وَيَسْتَغْفِرُ اللَّهُ سَبْعِينَ مَرَّةً، وَيُصَلِّي عَلَيَّ سَبْعِينَ مَرَّةً مَلَأَ اللَّهُ قَبْرَهُ إِذَا مَاتَ مِسْكًا وَعَنْبَرًا.»

“Her kim Âşûrâ gününde ve(ya) gecesinde her rekâtta Fâtiha Sûresi ve üç kere İhlas Sûresi okuyarak yüz rekât kılar, namazı bitirdikten sonra yetmiş kere:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ،
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

‘Bütün tenzihler Allâh’a âittir. Bütün hamdler Allâh’a mahsustur. Allâh’tan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh her şeyden büyüktür. O en büyük ve en yüce olan Allâh’ın yardımı olmadan hiçbir ibâdetle kuvvet ve hiçbir günahtan dönüş imkânı yoktur.’ der, ardından yetmiş kere istiğfâr eder, daha sonra da yetmiş kere bana salât ederse, öldüğü zaman Allâh-u Te‘âlâ onun kabrini misk ve anberle doldurur.” (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:217)

“**Ravzatu’l-ulemâ**” isimli eserde zikrolunduğu vechile; **Âişe** (*Radiyallâhu Anhâ*)dan rivâyet olunduğu üzere: “Bu namazı kılan kişi öldüğü zaman kabri misk ve anberle doldurulur, kabre konan herkesin tüyleri dağılır ama bu namazı kılanın kabrinde tüyleri dahî bozulmaz. Kabrinden çıkartıldığı zaman yüzü dolunay gecesi gibi nurlu olur ve kocasının evine hazırlanıp götürülen gelin gibi cennete götürülür.” (*Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:217*)

ÂŞÛRÂ GÜNÜ NAMAZLARI

10 Muharrem 1440 / 20 Eylül Perşembe 2018

1) Güneş doğduğu zaman kişi gusül abdesti alır, yeni elbiseler giyinir, sonra bir avuç su alıp onunla başını mesheder ve:

«حَسْبِيَ اللَّهُ وَكَفَى، سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ دَعَا، لَيْسَ وَرَاءَ اللَّهِ مُتَّهَى،
مَنْ اغْتَصَمَ بِحَبْلِ اللَّهِ نَجَا.»

“**Allâh** yeter ve kâfidir. **Allâh** duâ edeni işitir. **Allâh**’dan öte varılacak hiçbir şey yoktur. **Allâh**’ın ipine tutunan kurtulur.” zikrini söyler.

Daha sonra iki rekât kılar. İlk rekâtta Fâtiha Sûresi’nden sonra Âyete’l-Kürsî, ikinci rekâtta ise Fâtiha Sûresi’nden sonra Haşr Sûresi’nin son âyet-i kerîmelerini (yani Lev enzelnâ’dan aşağısını) okur. Namazdan sonra **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e salât-ü selâm getirir ve şu duâyı okur:

«يَا أَوَّلَ الْأَوَّلِينَ وَيَا آخِرَ الْآخِرِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَ أَوَّلَ مَا خَلَقْتَ فِي هَذَا
الْيَوْمِ وَتَخَلَّقُ آخِرَ مَا تَخَلَّقُ فِي هَذَا الْيَوْمِ، أَعْطِنِي فِيهِ خَيْرَ مَا أَوْلَيْتَهُ مِنْهُ وَأَوْلِيَاءَكَ
وَأَنْبِيَائَكَ وَأَصْفِيَاءَكَ مِنْ ثَوَابِ الْبَرَايَا وَأَسْهَمَ مَا أَعْطَيْتَهُمْ فِيهِ مِنَ الْكِرَامَاتِ بِحَقِّ
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ.»

“Ey öncekilerden evvel olan! Ey sonrakilerin âhiri olan! Senden başka hiçbir ilâh yoktur, ilk yaratmış olduğun şeyi bugün yarattın, son yaratacağın şeyi de bugün yaratacaksın. **Muhammed** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) ve âl-i ashâbı hakkı için bugün dostlarına, peygamberlerine ve seçkin kullarına verdiği şeylerin en hayırlısını ve bugün onlara ikrâm ettiğin şeylerin en nasiplisini bana da ver.” (*Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:49*)

2) **İmâm-ı Echûrî** (*Rahimehullâh*)ın naklettiği bir hadîs-i şerîfe göre:

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ صَلَّى فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ يَتَقَرَّأُ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ مَرَّةً، وَسُورَةَ الْإِخْلَاصِ خَمْسَ عَشْرَةَ مَرَّةً أَوْ إِحْدَى عَشْرَةَ مَرَّةً، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَ خَمْسِينَ عَامًا مَاضِيًا وَخَمْسِينَ عَامًا مُقْبِلًا، وَبَنَى اللَّهُ لَهُ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى أَلْفَ مَنبَرٍ مِنْ نُورٍ، وَمَنْ صَلَّى فِيهِ رَكَعَتَيْنِ فَكَأَنَّمَا تَقَرَّبَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِأَعْمَالِ الصِّدِّيقِينَ.»

“Âşûrâ günü her rekâta bir Fâtiha ve on beş ya da on bir İhlâs okuyarak dört rekât kılan kişinin elli sene geçmiş, elli sene de gelecek günahlarını Allâh-u Te‘âlâ mağfiret eder ve Allâh-u Te‘âlâ onun için Mele-i E‘lâ’da (yüksek melek cemâatleri içerisinde) nurdan (yapılmış) bin tâne minber inşâ eder. O gün iki rekât dahî kılan bütün sıddıkların amelleriyle Allâh-u Te‘âlâ’ya takarrupta bulunmuş (mânen yakınlaşmış) gibi olur.” (Mâü'l-'Ayneyn, Na'tü'l-bidâyât, sh:167; İbnü'l-Cevzî, Bostânü'l-vâ'izîn, 1/251; Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88; es-Safûrî, Nühzetü'l-mecâlis, 1/157)

Ancak Abdülkâdir el-Geylânî (Rahimehullâh)ın rivâyetine göre her rekâta elli İhlâs okunması zikredilmiştir.

3) Ebû Hureyre (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَلَّى يَوْمَ عَاشُورَاءَ مَا بَيْنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ أَرْبَعِينَ رَكْعَةً، يقرأ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ مَرَّةً، وَآيَةَ الْكُرْسِيِّ عَشْرَ مَرَّاتٍ، وَقُلُّهُ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ إِحْدَى عَشْرَةَ مَرَّةً، وَالْمُعَوِّذَتَيْنِ خَمْسَ مَرَّاتٍ، فَإِذَا سَلَّمَ اسْتَعْفَرَ سَبْعِينَ مَرَّةً، أَعْطَاهُ اللَّهُ فِي الْفِرْدَوْسِ قُبَّةً بَيْضَاءَ، فِيهَا بَيْتٌ مِنْ زُمُرَدٍ خَضْرَاءَ، سَعَةُ ذَلِكَ الْبَيْتِ مِثْلُ الدُّنْيَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، وَفِي ذَلِكَ الْبَيْتِ سَرِيرٌ مِنْ نُورٍ، قَوَائِمُ السَّرِيرِ مِنَ الْعَنْبَرِ الْأَشْهَبِ، عَلَى ذَلِكَ السَّرِيرِ أَلْفُ فَرَاشٍ مِنَ الرَّعْفَرَانِ.»

“Her kim Âşûrâ günü öğle ile ikindi (namazları) arasında kırk rekât kılar, her rekâta bir kere Fâtiha, on kere Âyete'l-Kürsî, on bir kere İhlâs Sûresi, beş kere de Felak-Nas sûrelerini okur, selâm verdiğinde de yetmiş kere istiğfar ederse, Allâh-u Te‘âlâ ona Firdevs (cennetin)de öyle beyaz bir kubbe verir ki, onun içerisinde genişliği üç bu dünyâ kadar olan, yeşil zümrütten bir ev vardır. O evde nurdan öyle bir döşek vardır ki, o sedirin ayakları hoş kokulu anberdendir, o döşegin üzerinde de zâferan (safran)dan bin yaygı vardır.” (İbnü'l-Cevzî, Kitâbu'l-mevzû'ât mine'l-ehâdisi'l-merfû'ât, rakam:1005, 2/433, -Nüreddîn Boyacılar tahkikli nüsha)

Mâü'l-'Ayneyn (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; İmâm-ı Echûrî (Rahimehullâh) bâzı ulemâdan: “Âşûrâ günü hakkında çoluk çocuğa bolluk yapma ve oruç tutmak dışında sahih bir hadîs-i şerîf bulunmamaktadır.

Diğer hadisler ise zayıf durumdadır.” şeklinde bir görüş nakletmişse de fazîletli amel-ler konusunda amel etmek hadisin sahih olmasına bağlı değildir. Bilakis bir kimseye güvenilir bir âlimden bir rivâyet yâhut Allâh-u Te‘âlâ’nın her hangi bir amele hayır ve sevap vereceğine dâir zayıf bir hadis ulaşmışsa o kişinin o rivâyetle gereği gibi amel etmesi uygun düşer. Zîrâ Allâh-u Te‘âlâ’nın kullarına karşı ihsân ve lütufları, niyetlerindeki samîmiyetler nispetinde olacaktır.

Nitekim **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

«يَبِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ.»

“Müminin niyeti amelinden hayırlıdır.” (el-Beyhakî, es-Sünenü's-sağîr, rakam:2, 1/5; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, rakam:5942, 6/185) hadîs-i şerîfinde bu hakîkate dikkat çekmiştir.

O hâlde kul, **Rabbi**'nden kendisine ulaşan nakillerin muktezâsıyla amel ederken Allâh-u Te‘âlâ’nın fazl-u keremine ve ihsânına îtimât etmelidir. (Mâü'l-'Ayneyn, Na'tü'l-bidâyât, sh:167)

4) Bir rivâyete göre Âşûrâ günü kişi bir selâmla altı rekât kılar. Her rekâta Fâtiha Sûresi'nden sonra Şems Sûresi, Duhâ Sûresi, Zelzele Sûresi, İhlâs Sûresi ve Felak-Nâs sûrelerini okur.

Namazdan sonra secde eder ve secdede yedi kere Kâfirun Sûresi okur. Sonra hangi duâyı ederse etsin duâsı kabûl olunur. Sonra da şu duâyı okur:

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ دَعَاكَ فَأَجَبْتَهُ وَأَمَّنْ بِكَ فَهَدَيْتَهُ وَرَغِبَ إِلَيْكَ فَأَعْطَيْتَهُ وَتَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَكَفَيْتَهُ وَاقْتَرَبَ مِنْكَ فَأَدْنَيْتَهُ، اللَّهُمَّ امدُدْ لِي عَيْشِي مَدًّا وَاجْعَلْ لِي فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ وُدًّا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْإِيمَانَ بِكَ وَأَسْأَلُكَ الْفَضْلَ مِنَ الرِّزْقِ وَأَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ مِنَ الْبَلَاءِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَسْأَلُكَ حُسْنَ الْعَاقِبَةِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.»

“Ey Allâh! Sen beni Sana duâ edip kabûl ettiğin, Sana îmân edip hidâyet ettiğin, Senden isteyip lütfettiğin, Sana tevekkül edip her işine kifâyet ettiğin ve Sana yakınlaşmaya çalışıp Kendine yakın ettiğin kullarından eyle.

Ey Allâh! Geçimimi benim için bollaştır, müminlerin kalplerinde benim sevgimi halkeyle. Ey Allâh! Ben senden Sana hakîkî mânâda îmân isterim, bolca rızık isterim, dünyâ ve âhiret belâlarından âfiyet dilerim ve dünyâ-âhiret güzel son ve âkıbet niyâz ederim.” (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:48-50)

5) “Şerhu Şir‘ati'l-İslâm” isimli kıymetli eserin müellifi Seyyid Ali Zâde (Rahimehul-lâh)ın beyânı vechile; “Kişi kıyâmet gününde hasım (düşman)larını râzı etmek niyetiyle Âşûrâ günü dört rekât namaz kılip, birinci rekâta Fâtiha’dan sonra on bir kere İhlâs Sûresi, ikinci rekâta Fâtiha’dan sonra üç kere Kâfirûn ve on bir İhlâs Sûresi, üçüncü rekâta Fâtiha’dan sonra bir kere Tekâsür, on bir kere de İhlâs Sûresi, dördüncü rekâta Fâtiha’dan sonra üç kere Âyete'l-Kürsî ve yirmi beş kere İhlâs Sûresi okursa Allâh-u Te‘âlâ onu kabrin şiddetlerinden kurtarır ve dâvâlılarını kıyâmet günü ondan râzı kılar.”

“er-Risâletü’z-zevkiyye” isimli eserde zikrolunduğuna göre bu namaz Rasûlüllâh (Sal-lâllâhu Aleyhi ve Sellem)den naklolunmuştur ve çok fazîletleri vardır. Bu namaz senenin altı günü; Âşûrâ günü, Terviye günü, Arefe günü, Kurban Bayramı günü, Şa‘bân’ın on beşinci (Berâat) günü ve Ramazan’ın son cumâ günü kılınır. (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati'l-İslâm, sh:217)

6) Ebû Hureyre (Radiyallâhu Anh)dan gelen bir hadîs-i şerîfe göre:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «يُصَلِّي يَوْمَ عَاشُورَاءَ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ بِتَسْلِيمَتَيْنِ؛ يَفْرَأُ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ مَرَّةً وَاحِدَةً، وَ﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا﴾ مَرَّةً، وَ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ مَرَّةً، وَ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ مَرَّةً، وَيُصَلِّي عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبْعِينَ مَرَّةً.»

“Âşûrâ günü iki selâmla dört rekât kılar; her rekâta bir Fâtiha, bir İzâ Zülzile, bir Kâfirûn, bir de İhlâs sûrelerini okur. Namazı bitirince de Nebî Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem’e yetmiş defâ salevât okur.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88)

ÂŞÛRÂ GÜNÜ OKUNACAK DUÂLAR

10 Muharrem 1440 / 20 Eylül Perşembe 2018

Eceli Gelmiş Olana O Sene Âşûrâ Günü Okuması Nasîb Olmayan Duâ

1) Şeyh Muhammed ibni Abdilhayy ed-Dâvûdî el-Kattân (Rahimehullâh)ın “*Mecmû‘a*”-sında zikredildiği üzere; Şeyh Ebu’l-Bekâ el-Ömerî (Rahimehullâh)ın, İbni Ferhûn (Rahimehullâh)ın “*el-Mesâilü’l-melfûza*” isimli eserinden nakline göre, ayrıca Mâu’l-Ayneyn (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; Âşûrâ günü yetmiş kere:

«حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ.»

“**Allâh** bana yeter! Ne güzel Vekîl’dir! Ne güzel **Mevlâ** ve ne güzel yardımcıdır!” duâ-sını zikrettikten sonra, aşağıda yazılan zikirleri 7 kere (aşağıda zikredileceği üzere ihtiyâten 10 kere) okuyan kişi o sene ölmez, eceli gelen ise okumaya muvaffak edilmez ki o duâ da şudur:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، سُبْحَانَ اللَّهِ مِْلَاءَ الْمِيزَانِ وَمُنْتَهَى الْعِلْمِ وَمَبْلَغِ الرِّضَا وَعَدَدِ النِّعَمِ وَزِينَةِ الْعَرْشِ لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَا مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ الشَّفْعِ وَالْوَثْرِ وَعَدَدَ كَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ كُلِّهَا، أَسْأَلُكَ السَّلَامَةَ كُلَّهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، وَهُوَ حَسْبِي وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ، وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.»

“**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın ismiyle! **Allâh-u Te‘âlâ** Efendimiz **Muhammed**’e, Ehl-i Beyt’ine ve sahâbesine salât-ü selâm eylesin. **Allâh-u Te‘âlâ**’yı mîzân dolusunca, ilminin sonsuzluğunca, rızâsına ulaşınca kadar, nimetleri sayısınca ve Arş’ının tartısınca tesbîh ederim. **Allâh-u Te‘âlâ**’dan başkasına sığınılıp kaçılmaz, O’ndan yine ancak O’na sığınılır. **Allâh-u Te‘âlâ**’yı çiftlerin ve teklerin sayısınca ve tastamam olan kelimelelerinin tamâmının adedince tesbîh ederim.

Ey acıyanların en merhametlisi! Senden rahmetinle bütün belâlardan selâmet isterim. O yüce ve büyük olan **Allâh**’ın yardımı olmadan hiçbir günahdan dönüş ve hiçbir ibâdete kuvvet olamaz. O bana yeter. Ne güzel Vekîl’dir. O ne güzel **Mevlâ** ve ne güzel yardımcıdır. **Allâh-u Te‘âlâ**, mahlûkâtının en hayırlısı olan **Muhammed** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e ve âl-i ashâbının tamâmına salât ve selâm eylesin.” (Muhammed ibnü Hatîrüddîn, el-Cevâhirü’l-hams, sh:50; ‘Alî el-Üchûrî, Risâle fî fazli ‘âşûrâ, Süleymâniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar kısmı, rakam:3981, sh:49-50; ed-Deyrabî, el-Mücerrebât, sh:55; Mâu’l-Ayneyn, Na’tü’l-bidâyât, sh:166; Hasen el-‘Adevî, en-Nefehâtü’n-Nebeviyye fî’l-vezâifi’l-‘âşûriyye, sh:101-105; Ahmed el-‘Iyâşî Sükeyric, es-Sirru’l-bâhir, sh:84; Muhammed Ebu’l-Yüsr ‘Âbidîn, Tenbîhü kulûbi’n-nâ’ime ‘ale’l-evrâdi’d-dâime, sh:73; Aynı mlf., el-Evrâdü’d-dâime, sh:92; ‘Abdülhamîd Kuds, Kenzü’n-necâh ve’s-sürûr, sh:84-85)

Bir rivâyete göre; uzun ömür için 10 kere okunur. (‘Abdülhamîd Kuds, Kenzü’n-necâh ve’s-sürûr, sh:85) İhtiyâten 10 kere okunması evlâdır.

Bu Duâ İle İlgili Mühim Bir Kayıt

Abdülhamîd Kuds (*Rahimehullâh*)'ın beyânı vechile; bu duâyı bazı ulemâ **Kutbüddîn el-Hanefî** ile **İbni Ferhûn el-Mâlîkî** (*Radiyallâhu Anhümâ*) gibi büyüklerden de nakletmişlerdir. Lâkin **Kutbüddîn** (*Rahimehullâh*) bu duâdan önce iki rekât (hayırlı uzun ömür niyetiyle hâcet namazı) kılınması kaydını düşmüş ve: “Sonra kibleye yönelik vaziyette huşû içerisinde ve huzûr-u kalb ile bu duâyı on kere okur, on kerenin her defâsında da üzerine üfler. Çocuklar üzerine okuyan kişi onlar üzerine de üflerse onlar da ölmezler. Lâkin konuşabilen çocuklara telkîn edilerek kendilerine okutturulmalıdır.” demiştir. (*‘Abdülhamîd Kuds, Kenzü'n-necâh ve's-sürûr, sh:85*)

2) Âşûrâ günü bu duâyı 70 kere okuyanı **Allâh-u Te'âlâ** mağfiret buyurur:

«حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ.»

“**Allâh** bana yeter! Ne güzel Vekîl'dir! Ne güzel **Mevlâ** ve ne güzel yardımcıdır!” (*Muhammed ibnü Hatîruddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50*)

3) **Şihâbüddîn es-Sühreverdî** (*Kuddise Sirruhû*)dan nakledildiğine göre: “Âşûrâ günü:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَبَدِيُّ الْقَدِيمُ، الْحَيُّ الْكَرِيمُ، الْخَنَّانُ الْمَنَّانُ، وَهَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ، أَسْأَلُكَ فِيهَا الْعِصْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَأَوْلِيَائِهِ، وَالْعَوْنَ عَلَى هَذِهِ النَّفْسِ الْأَمَّارَةِ بِالسُّوءِ، وَالْإِشْتِغَالَ بِمَا يَقْرِبُنِي إِلَيْكَ يَا كَرِيمُ! يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ، أَمِينَ!»

‘**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Bütün hamdler, âlemlerin **Rabbi** olan **Al-lâh**’a âittir! Salât-ü selâm, **Efendimiz Muhammed**’in ve âl-i ashâbının tamâmının üzerine olsun.

Ey **Allâh**! Sen **Ebedî**’sin, **Kadîm**’sin (başlangıcın ve sonun yoktur). **Hayy**’sın, **Kerîm**’sin (hakîkî hayat sahibi de, iyilik sahibi de ancak Sensin). **Hannân**’sın, **Men-nân**’sın (son derece acıyan ve çokça lütuflarda bulunan Rabbimiz’sin).

İşte bu yeni senedir. Ben bu sene Senden dilerim ki beni kovulmuş şeytandan ve onun dostlarından koruyasın, kötülüğü çokça emreden bu nefse karşı bana yardım edesin ve beni Sana yaklaştıran amellerle meşgul edesin. Ey Kerem sâhibi! Ey Celâl ve ikrâm sâhibi! Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle kabûl eyle!

Allâh-u Te'âlâ, **Efendimiz** ve **Peygamberimiz Muhammed** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e, âl-i ashâbının ve Ehl-i Beyti’nin tamâmına salât ve selâm eylesin. **Âmîn!**’ duâsını üç kere okuyan kişi o sene ölmekten emin olur. Zîrâ eceli takdir edilen kişiye o gün bu duâyı bu şekilde okumak nasîb olmaz.” (*Mâü'l-'Ayneyn, Na'tü'l-bidâyât, sh:166*)

4) Âşûrâ günü şu duânın okunması müstehap görülmüştür:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ يَا قَابِلَ تَوْبَةِ آدَمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا رَافِعَ إِدْرِيسَ إِلَى السَّمَاءِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا مُسْكِنَ سَفِينَةِ نُوحٍ عَلَى الْجُودِيِّ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا غِيَاثَ إِبْرَاهِيمَ مِنَ النَّارِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا جَامِعَ شَمْلِ يَعْقُوبَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا كَاشِفَ ضُرِّ أَيُّوبَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا فَارِجَ كُرْبَةِ ذِي النُّونِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا سَامِعَ دَعْوَةِ مُوسَى وَهَارُونَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا نَاصِرَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا خَالِقَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا خَالِقَ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ وَعَزْرَائِيلَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَيَا خَالِقَ الْعَرْشِ وَالْكَرْسِيِّ وَاللُّوحِ وَالْقَلَمِ وَالسَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، اقْضِ حَاجَتِي وَادْفَعْ عَنِّي السَّيِّئَاتِ وَالْبَلِيَّاتِ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا مَالِكَ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، آمِينَ!»

“**Rahmân** ve **Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Ey **Âdem** (Aleyhisselâm)ın tevbesini Âşûrâ gününde kabûl eden **Allâh**! Ey **İdrîs** (Aleyhisselâm)ı Âşûrâ gününde semâya yükselten! Ey **Nûh** (Aleyhisselâm)ın gemisini Âşûrâ gününde Cûdî Dağı’na yerleştiren! Ey **İbrâhîm** (Aleyhisselâm)ı Âşûrâ gününde ateşten kurtaran! Ey **Ya’kûb** (Aleyhisselâm)ın dağınık âilesini Âşûrâ gününde bir araya getiren!

Ey **Eyyûb** (Aleyhisselâm)ın hastalığını Âşûrâ gününde gideren! Ey **Yûnus** (Aleyhisselâm)ın sıkıntısını Âşûrâ gününde açan! Ey **Mûsâ** ve **Hârûn** (Aleyhimesselâm)ın duâlarını Âşûrâ gününde kabûl eden!

Ey **Muhammed** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e Âşûrâ günü yardım eden! Ey cenneti ve cehennemi Âşûrâ gününde halkeden! Ey **Cibrîl**, **Mîkâîl**, **İsrâfil** ve **Azrâîl** (Aleyhimüsselâm)ı Âşûrâ gününde vâreden!

Ey Arş’ı, Kürsî’yi, Levh’i, Kalem’i, gökleri ve yerleri Âşûrâ gününde yaratan **Allâh**! Dileğimi yerine getir, benden kötülükleri ve belâları savuştur. Yâ Hayy! Yâ Kayyûm! (Ey gerçek hayat sâhibi ve her şeyi ayakta tutan!) Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Ey cezâ gününün yegâne mâliki!

Ancak Sana ibâdet ederiz ve ancak Senden yardım dileriz. **Allâh-u Te’âlâ** mahlûkâtının en hayırlısı olan **Muhammed** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e ve âl-i ashâbının cümlesine salât eylesin! Âmîn!”

Daha sonra da 70 kere şu duâyı okur:

«اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي كَمَالَ الْحُسْنَى وَسَعَادَةَ الْعُقْبَى وَخَيْرَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى.»

“Ey **Allâh**! Bana mükemmel bir güzellik, âhîret saâdeti ve dünya-âhîretin tüm hayırlarını nasîb et.” (‘Abdülazîz Ahmed Balûğun, Du’âu’l-ğâyeti’l-maksûdeti’l-kübrâ, sh:104)

ÂŞÛRÂ GÜNÜ, İMKÂN DÂHİLİNDE ŞU YİRMİ BEŞ HASLET İŞLENİR

20 Eylül Perşembe 2018

1) Tevbe istiğfarda bulunmak.

Nitekim **Ali** (*Radyallâhu Anh*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فِيهِ يَوْمٌ تَابَ فِيهِ عَلَى قَوْمٍ، وَيَتُوبُ فِيهِ عَلَى قَوْمٍ آخِرِينَ.»

“O (Muharrem ayı)nda öyle bir gün vardır ki Allâh-u Te‘âlâ o (Âşûrâ) gün(ün)de (Âdem (*Aleyhisselâm*))ın tevbesini kabûl ettiği gibi Yûnus ve Mûsâ (*Aleyhisselâm*))ın ümmeti gibi bir kavmin tevbesini (de) kabûl etmiştir ve yine o (Âşûrâ) gün(ün)de (Ümmet-i Muhammed’den o günün kıymetini bilip amellerini ifâ eden) başka toplulukların da tevbesini kabûl edecekti)r.” (*et-Tirmizî, es-Sünen, es-Savm:40, rakam:741, 3/117; Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:1335, 2/448*)

Bununla âmil olmak için en azından 25 veyâ 27 kere şu istiğfârı okumakta çok fayda vardır. Nitekim Şeyh **Ali ibni Ebî Bekr es-Sekkâf** (*Rahimehullâh*) “*Me‘âricü’l-hidâye*” isimli eserinde şöyle demiştir: “Meşhur olan istiğfâr çeşitlerinden biri de, **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)den rivâyet edilen:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَالَ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمَ الْحَيُّ الْقَيُّومَ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ رَبِّ اغْفِرْ لِي، خَمْسًا وَعِشْرِينَ مَرَّةً، وَفِي رِوَايَةٍ سَبْعًا وَعِشْرِينَ مَرَّةً بَعْدَ الصُّبْحِ وَبَعْدَ الْعَصْرِ لَمْ يَرَفِي نَفْسِهِ وَلَا فِي أَهْلِهِ وَلَا فِي دَارِهِ وَلَا فِي الْبَلَدِ الَّذِي هُوَ فِيهِ مَا يَكْرَهُ.»

“Her kim sabahtan ve ikindiden sonra yirmi beş kere, diğer bir rivâyette yirmi yedi kere:

«أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمَ الْحَيُّ الْقَيُّومَ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ رَبِّ اغْفِرْ لِي.»

‘Kendisinden başka hiçbir ilâh bulunmayan, O Rahmân ve Rahîm, O Hayy-u Kayyûm olan, O hiç ölmeyecek Allâh’tan mağfiret talep ediyorum ve O’na tevbe ediyorum. Ey Rabbim! Beni affet.’ derse, ne canında, ne ailesinde, ne evinde, ne de bulunduğu şehirde istemediği bir şey görmez.” (*Habîb Zeyn, en-Nücümü’z-zâhira, sh:144; Seyyid Muhammed ‘Alevî el-Mâlikî, Ebvâbü’l-ferac, sh:221; Muhhu’l-‘ibâde sh:724; eş-Şercî, el-Fevâid, ‘Alî ibnü Hasen el-‘Attâs, el-Kirtâs, 2/248*) hadîs-i şerîfinde geçen istiğfardır.

O halde sabah-akşam bu istiğfâra devâm etmek lâzımdır. Meşâyıhtan bir cemâat, aralarında bu istiğfârı vasiyetleşirler ve bunda gördükleri büyük fayda, üstün bereket ve kıymetli muhâfazadan dolayı bunu talebelerine, çocuklarına ve arkadaşlarına tavsiye ederlerdi.

İmâm-ı Rabbâni Hazretleri'nin yüce mahdûmu **İmâm-ı Ma'sûm** (*Kuddise Sirruhümâ*) da kendisine âit **"Mektûbât"**ta bu istiğfârın teheccüdünden sonra 25 kere yapılmasını tavsiye etmiştir. Bu fakir kardeşiniz üstâdımız **Hacı Mahmud Efendi Hazretleri**'nin teheccüdünden sonra bu istiğfarlara devâm ettiğini müşâhede etmişimdir. **Allâh-u Te'âlâ** bizlere de bu amellere devâm edebilmemiz için yardım eylesin. Âmîn!

2) (Farz namazlar dışında nâfile) namaz (kılmak). (*O gün kılınacak bazı namazların târifleri geride zikredildi.*)

3) Oruç tutmak. (*Bu husustaki fazîletler geride zikredildi.*)

4) Sıla-i rahim (akrabâyı arayıp sormak).

Bu hususta **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ كَانَ قَاطِعًا لِلرَّحِمِ فَوَصَلَهُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ جَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ نَصِيبًا فِي ثَوَابِ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا وَعِيسَى عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَكَانَ مَعَهُمَا فِي الْجَنَّةِ كَهَاتَيْنِ.» وَشَبَّكَ بَيْنَ السَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى.

"Her kim akrabâsıyla ilişkisini kesmiş (bir durumda) olur da, Âşûrâ günü o akrâbâlık ilişkisini yeniden kur(mak için o kişiyi arayıp sor)arsa, Allâh-u Te'âlâ onun için Zekeriyâ oğlu Yahyâ ve İsâ (Aleyhimesselem)ın sevâbından nasîb ayırır ve bu kişi o peygamberle cennette şu ikisi gibi (birbirlerine yakın) olurlar."

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) bu hadîs-i şerîfin sonunda baş parmağı ile orta parmağını birbirine birleştirmiş (ve Âşûrâ gününde ilişkisini kestiği akrabasıyla barışan kişinin cennette zikri geçen peygamberlerle o kadar yakın olacağını ifade etmiş)tir. (*Seyyid 'Alî Zâde, Şerhu Şir'ati'l-İslâm, sh:217*)

5) Sadaka vermek.

Kütüb-ü semâviyyede şöyle yazıldığı rivâyet olunmuştur:

«مَنْ تَصَدَّقَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا لَمْ يَتْرُكْ سَائِلًا إِلَّا أَعْطَاهُ، مَنْ أَكْرَمَ فِيهِ مِسْكِينًا أَكْرَمَهُ اللَّهُ يَوْمَ يُوَضَّعُ فِي قَبْرِهِ.»

"Her kim Âşûrâ gününde sadaka verirse, sanki (sadaka) isteyen hiç kimseyi (geride) bırakmamış da hepsine sadaka vermiş gibidir. Her kim o günde bir fakire ikrâm ederse, Allâh-u Te'âlâ da kabre koyulduğu günde ona yardım eder." (*es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/157*)

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in bu konuda şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ تَصَدَّقَ فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ بِقَدْرِ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الثَّوَابِ مِثْلَ جَبَلِ أَحَدٍ وَكَانَ فِي مِيزَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.»

"Her kim Âşûrâ gününde zerre miktârınca sadaka verirse, Allâh-u Te'âlâ ona Uhud Dağı miktârınca sevap verir ve bu sevap kıyâmet gününde o kişinin mîzânında bulunur." (*Seyyid 'Alî Zâde, Şerhu Şir'ati'l-İslâm, sh:217*)

Selef-i sâlihinden bâzıları şöyle demiştir:

رُوي عن بعض السلف أنه قال: «من تصدق يوم عاشوراء أدرك ما فاتته من صدقة السنة.»

“Her kim Âşûrâ gününde sadaka verirse, bütün sene boyunca (vermeyip de sevâbını) kaçırmış olduğu sadakaları vermiş gibi olur.” (*‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89*)

Âşûrâ günü sadaka vermeyen bir âlimin mahrûmiyeti hakkında şöyle bir kıssa zikredilmektedir; bir Âşûrâ günü fakirin biri Rey (şimdiki Tahran) kadısına gelerek: “Bugünün hakkına **Allâh** için bana bir şey ver.” demiş fakat kadı efendi onun tarafına bakmamış, bu durumu gören bu Nasrânî (Hıristiyan) o fakire istediğini vererek onu memnun etmiş.

O gece kadı efendi rüyâsında bir altundan, bir de kırmızı yâkuttan olmak üzere iki saray görmüş ve onların kime âit olduklarını sormuş, kendisine: “Âşûrâ günü o fakirin ihtiyâcını görseydin, bunlar senin olacaktı fakat sen hayra mâni olunca bu köşkler falan Hıristiyana nasîb oldu.” denilmiş.

Bu rüyâ üzerine dehşet içerisinde uyanan kadı efendi tanıdığı o Hıristiyana giderek ona: “Dün fakire yaptığın iyiliğin sevâbını yüz bin akçe karşılığında bana sat.” demiş ama o Nasrânî: “Sen o iki köşkün eskilerine karşılık yüz bin akçe verecek olsan da, bunu sana vermem.” dedikten sonra kelime-i şehâdet getirerek kendisine Âşûrâ günü sadaka vermesi vesilesiyle îmân nasîb olduğunu ve Müslüman olduktan sonra bu köşklere nâil kılındığını beyân etmiş.

Yine nakledildiği üzere Mısır’da bir elbiseden başka hiçbir şeyi olmayan bir adam varmış. Âşûrâ günü sabah namazında Amr ibni’l-Âs Câmisi’ndeymiş. Kadınların duâ için o câmiye girmesine ancak Âşûrâ günü müsâade edilirmiş. Bir kadın bu zâta: “**Allâh** için bana bir şey ver de çocuklarıma bakabilmek için ondan faydalanayım.” demiş.

O zat da üzerindeki elbiseden başka bir şey bulunmadığı için o fakir kadını evinin kapısına kadar peşi sıra getirmiş, eve girdiğinde bir peştemale sarılarak üzerindeki elbiseyi kapının aralığından o fakir kadına vermiş, kadın da ona: “**Allâh** sana cennet hullelerinden giydiresin.” diye duâ etmiş.

O zat o gece rüyâsında yanında çok hoş kokulu elma bulunan pek güzel bir hûri kızı görmüş, elindeki elmayı böldüğünde içinde bir cennet elbisesi bulmuş, o hûriye kim olduğunu sorunca o: “Ben senin cennetteki Âşûrâ adındaki zevcenim.” demiş.

Bu zat rüyânın etkisiyle uyandığında hânesinin çok hoş bir kokuyla kaplandığını fark etmiş ve hemen abdest alarak iki rekât namaz kıldıktan sonra: “Ey **Allâh**! Eğer bu rüyâ hak olup benim cennette böyle bir eşim varsa, beni hemen huzûruna al.” diye duâ etmiş. **Allâh-u Te‘âlâ** da duâsını kabûl etmiş ve bu zat o anda rûhunu teslim etmiş. (*es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/158; el-Yâfi‘î, Ravzu’r-rayâhîn, rakam:327, sh:263; Fazlullâh el-Kisâî, et-Tuhfetü’l-Mekkiyye, rakam:134, sh:177*)

6) Gusül (boy abdesti) almak.

Bununla alâkalı olarak **İbni Abbâs** (*Radyallâhu Anhümâ*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ اغْتَسَلَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ لَمْ يَمْرُضْ مَرَضًا إِلَّا مَرَضَ الْمَوْتِ.»

“Her kim Âşûrâ gününde gusül abdesti alırsa, ölüm hastalığından başka bir hastalık görmez.” (*‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88*)

Eserlerde **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ اغْتَسَلَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ صَارَ عِنْدَ اللَّهِ طَاهِرًا مِنَ الذُّنُوبِ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.»

“Her kim Âşûrâ gününde gusül abdesti alırsa, Allâh-u Te‘âlâ’nın katında annesinin onu doğurduğu günkü gibi günahlardan arınmış olur.” (*Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:218*)

Ayrıca bir haberde şöyle vârid olmuştur:

جَاءَ فِي الْخَبَرِ: «مَنْ اغْتَسَلَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ مَرَّتَيْنِ لَمْ تَزَمْدَ عَيْنَاهُ أَبَدًا.»

“Her kim Âşûrâ gününde iki kere gusül abdesti alırsa, ebediyen gözleri hastalanmaz.” (*Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:218*)

7) Sürme çekmek.

Bugünde sürme çekmenin faydası hakkında **İbni Abbâs** (*Radiyallâhu Anhümâ*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ اِكْتَحَلَ بِالْإِثْمِدِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ لَمْ يَزَمْدَ أَبَدًا.»

“Her kim Âşûrâ gününde ismid (sürme taşı) ile (gözlerine) sürme çekerse, asla göz hastalığı çekmez.” (*el-Beyhakî, Şu‘abü’l-îmân, rakam:3797, 3/367; Ebû ‘Abdillâh Muhammed el-Hubeyşî, el-Berake fî fazli’s-sa‘yi ve’l-harake, rakam:1670, sh:415*)

İmâm-ı Safûrî (*Rahimehullâh*)ın beyânı vechile; **Nûh** (*Aleyhisselâm*) gemisine binenler aylarca gemide kalıp Âşûrâ günü Cûdî Dağı’na indiklerinde suyun rutûbetinden dolayı gözleri kamaşmış, bu nedenle **Allâh-u Te‘âlâ Nûh** (*Aleyhisselâm*)a o gün gözüne sürme çekmesini vahyetmiştir. (*es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/157*)

“Kuhistânî Şerhi”nde beyân edildiği üzere Âşûrâ günü göze sürme çekmenin sahîh bir aslı vardır. (*İsmâ‘îl Hakkî el-Bursevî, Rûhu’l-beyân, 4/88*)

8) Bir âlimi ziyâret etmek.

Bu konuda **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُويَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ أَتَى إِلَى مَجْلِسِ عَالِمٍ أَوْ إِلَى بُقْعَةٍ يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَعَالَى وَجَلَسَ مَعَهُمْ سَاعَةً فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ، كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ.»

“Her kim Âşûrâ gününde bir âlimin meclisine ya da Allâh-u Te‘âlâ’yı zikredenerin bulunduğu bir yere gider de onlarla bir an berâber oturursa, o kişiyi cennete koymak Allâh-u Te‘âlâ üzerine bir hak olur.” (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:217)

9) Bir hastayı ziyâret etmek.

Bu hususta **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlül-lâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ عَادَ مَرِيضًا يَوْمَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا عَادَ وَلَدًا أَدَمًا.»

“Her kim Âşûrâ gününde bir hastayı ziyâret ederse, sanki bütün Âdemoğlunu ziyâret etmiş gibidir.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88)

10) Yetim başı sıvazlamak.

Tevrat-ı Şerif’te buyrulmuştur ki:

مَكْتُوبٌ فِي التَّوْرَةِ: «وَمَنْ مَسَحَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ عَلَى رَأْسِ يَتِيمٍ أَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ شَجْرَةً فِي الْجَنَّةِ، عَلَيْهِ مِنَ الْحُلِيِّ وَالْحُلَلِ مَا لَا يَعْلَمُهُ إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى.»

“Her kim Âşûrâ günü bir yetimin başını sıvazlarsa **Allâh-u Te‘âlâ** ona (yetimin başındaki) her tüyün karşılığında cennette bir ağaç verir. O ağacın üzerindeki takılar ve zînetler ancak **Allâh-u Te‘âlâ** bilebilir.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/157)

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَسَحَ بِيَدِهِ عَلَى رَأْسِ يَتِيمٍ يَوْمَ عَاشُورَاءَ رَفَعَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ دَرَجَةً فِي الْجَنَّةِ.»

“Her kim Âşûrâ gününde eliyle bir yetimin başını okşarsa, **Allâh-u Te‘âlâ** bu yaptığı iş vesîlesiyle (o yetimin başındaki) her bir saç tânesine karşılık, o kişiye cennette bir derece verir.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/87; Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:218)

11) Çoluk çocuğa bolluk yapmak.

İbni Mes‘ûd (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ وَسَّعَ عَلَى عِيَالِهِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ لَمْ يَزَلْ فِي سَعَةٍ سَائِرَ سَنَتِهِ.»

“Her kim Âşûrâ gününde âilesine genişlik yapar (da ikramlarda bulunur)sa, **senenin geri kalanında da hep (rızk bakımından) genişlik içerisinde olur.**” (et-Taberânî, el-Mu‘cemü’l-kebir, rakam:10007, 10/77; el-Beyhakî, Şu‘abü’l-îmân, rakam:3792, 3/365; Ebû ‘Abdillâh Muhammed el-Hubeyşî, el-Berake fî fazli’s-sa‘yi ve’l-harake, rakam:1677, sh:415)

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَفْتُرِضَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ صَوْمٌ يَوْمٍ فِي السَّنَةِ وَهُوَ يَوْمٌ عَاشُورَاءَ الْعَاشِرِ مِنَ الْمُحَرَّمِ، فَصُومُوهُ وَوَسَّعُوا فِيهِ عَلَى عِيَالِكُمْ، وَمَنْ وَسَّعَ عَلَى عِيَالِهِ مِنْ مَالِهِ فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ وَسَّعَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَائِرَ سَنَّتِهِ.»

“Benîsrâîl’e senede bir gün oruç tutmak farz kılındı, o da Muharrem’in onuncu günü olan Âşûrâ günüdür. Öyleyse siz de o günde oruç tutun ve o günde âilenize genişlik (bolluk) yapın. Her kim malından (vererek) âilesine o günde genişlik yaparsa, Allâh-u Te’âlâ da senenin diğer günlerinde ona genişlik yapar.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89)

Süfyân ibni Uyeyne (Radıyallâhu Anh) demiştir ki: “Biz bunu elli senedir denedik, bolluktan başka bir şey görmedik.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/89; Ebû ‘Abdillâh Muhammed el-Hubeysî, el-Berake fî fazli’s-sa’yi ve’l-harake, rakam:1678, sh:415)

12) Bir kişiye su içirmek.

İbni Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَقَى شَرْبَةً مِنْ مَاءٍ يَوْمَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا لَمْ يَعْصِ اللَّهَ طَرْفَةَ عَيْنٍ.»

“Her kim Âşûrâ gününde (bir Müslüman’a) bir yudum su içirirse, sanki o kişi göz açıp kapayıncaya kadar bile Allâh-u Te’âlâ’ya isyân etmemiş sayılır.” (‘Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/88)

13) Tırnak kesmek.

14) Bir mümini iftar ettirmek.

İbni Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ فَطَّرَ مُؤْمِنًا لَيْلَةَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا أَفْطَرَ عِنْدَهُ جَمِيعُ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَشْبَعُ بُطُونَهُمْ.»

“Her kim Âşûrâ gecesinde bir mümini iftar ettirirse, sanki onun yanında bütün Ümmet-i Muhammed iftar etmiş ve onların hepsinin karnını doyurmuş gibi (sevâba nâil) olur.” (Ebu’l-Leys es-Semerkandî, Tenbîhu’l-ğâfilîn, sh:331; Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 2/87)

15) Bin kere İhlâs Sûresi okumak.

Bu konuda **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُوي عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ قُلَّ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ أَلْفَ مَرَّةٍ يَوْمَ عَاشُورَاءَ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ بِعَيْنِ رَحْمَتِهِ وَكُتِبَ مِنْ الصَّادِقِينَ.»

“Âşûrâ günü İhlâs Sûresi’ni bin kere okuyana Allâh-u Te‘âlâ rahmet nazarı ile bakar ve o kişi siddıklardan yazılır.” (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:217-218)

16) En az on Müslüman’a selâm vermek.

Bu hususta **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُوي عن النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ عَشْرَةَ مِنْ الْمُسْلِمِينَ فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ، فَكَأَنَّمَا سَلَّمَ عَلَيَّ جَمِيعَ الْخَلْقِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ.»

“Her kim Âşûrâ gününde on Müslüman’a selâm verirse, sanki o kişi mahlûkât içerisindeki bütün müminlere selâm vermiş gibidir.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/156)

Umûmî olarak on Müslüman’a selâm vermenin müjdesi hakkında da **İbni Ömer** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ عَشْرَةَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَكَأَنَّمَا أَعْتَقَ رَقَبَةً، وَمَنْ مَاتَ فِي يَوْمِهِ أَوْجَبَ الْجَنَّةَ.»

“Her kim Müslümanlardan on kişiye selâm verirse, sanki bir köle âzâd etmiş gibidir ve bu kişi o günde ölürse cenneti (kendisine) vâcib kılar.” (ed-Deylemî, el-Firdevs bi me’sûri’l-hitâb, rakam:5635, 3/524)

17) Yolunu kaybetmişe yol göstermek.

Kütüb-ü semâviyyede şöyle yazıldığı rivâyet olunmuştur:

«مَنْ أَرَشَدَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ ضَالًّا مَلَأَ اللهُ قَلْبَهُ نُورًا.»

“Her kim Âşûrâ gününde yolunu kaybetmiş birine yol gösterirse, **Allâh-u Te‘âlâ** o kişinin kalbini nurla doldurur.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/157)

18) Sinirine hâkim olmak.

Semâvî kitapların birinde şöyle yazıldığı rivâyet olunmuştur:

«مَنْ كَظَمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ غَيْظًا كَتَبَهُ اللهُ مِنَ الرَّاظِينَ.»

“Her kim Âşûrâ gününde sinirini bastırırsa, **Allâh-u Te‘âlâ** onu (Kendi kazâsına ve kaderine) râzı olan (bahtiyar)lardan yazar.” (es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/157)

19-22) Müslümanların yolundan eziyet veren şeyleri kaldırmak, ehl-i İslâm arasını sulh etmek (dargınları barıştırmak), bir Müslüman’ın cenâzesine katılmak ve Müslümanlarla güler yüzle musâfaha etmek.

Bu son zikrettiğimiz dört hasleti **İmâm-ı Zendûsî** (Rahimehullâh) “**er-Ravza**” isimli eserinde nakletmiştir. (Seyyid ‘Alî Zâde, Şerhu Şir‘ati’l-İslâm, sh:218)

23) Bir Sene Boyunca Hasta Olmamak İçin Yapılacak Bir Amel

Âşûrâ günü bir miktar gül suyuna her birinin başında besmele çekilerek ve suya bakılarak yedi Fâtiha okunup sonra o gül suyu başa ve yüze sürülürse o kişi bir dahaki seneye kadar illet ve dert görmez. Bu husus tecrübeyle sâbit olmuştur. (*‘Alî el-Üchûrî, Risâle fî fazli ‘âşûrâ, Süleymâniye Kütüphânesi, Yazma Bağışlar kısmı, rakam:3981, sh:53; Muharrîmed Ebu’l-Yüsr ‘Âbidîn, el-Evrâdü’d-dâime, sh:93*)

24) Muhammed Hakkî Hazretleri’nin nakline göre: “Her kim Âşûrâ günü yüz kere Âyete’l-Kürsî, yüz kere de İhlâs-ı Şerîf okuduktan sonra (ölmüş) anne babası için duâcı olursa, onlar müşrik dahî olsalar **Allâh-u Te‘âlâ** azaplarını hafifletir.” (*Muhammed Hakkî en-Nâ-zillî, Hazînetü’l-esrâr, sh:43*)

Ya bir de günahkâr mümin iseler demek ki onlardan azâbı tamâmen kaldırır, sâlih mümin iseler derecelerini artırır.

25) Âşûrâ çorbası pişirmek

Âşûrâ günü, Âşûrâ çorbası pişirmek ve konu komşuya ikram etmek de **Nûh** (*Aleyhisselâm*) dan kalma güzel bir sünnettir. “*el-Mevridü’l-‘Azâb*” isimli eserde nakledildiği üzere **Nûh** (*Aleyhisselâm*)’ın gemisi Âşûrâ günü Cûdî Dağı’na yerleştiği zaman o yüce peygamber (*Aleyhisselâm*):

«اجْمَعُوا مَا مَعَكُمْ مِنَ الزَّادِ.»

“**Yanınızda olan rızıkları bir araya getirin.**” buyurdu. Bunun üzerine biri bir avuç arpa, bir başkası buğday, bir diğeri bakla, bir başkası da mercimek getirmiş. O zaman **Nûh** (*Aleyhisselâm*):

«أَطْبِخُوهَا جَمِيعًا فَقَدْ هُنِّيْتُمْ بِالسَّلَامَةِ.»

“**Bunların hepsini birlikte pişirin, muhakkak ki siz (kâfirleri boğan tûfandan) kurtulma şerefine erdiniz. Gününüz mübârek olsun.**” demiştir ki, o gün bugün Müslümanlar Âşûrâ gününde hubûbat pişirmeyi âdet edinmişlerdir. (*es-Safûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/157*)

İMÂM-I RABBÂNÎ HAZRETLERİ’NİN BÜTÜN HASTALIKLARIN ŞİFÂSİ İÇİN TAVSİYE ETTİĞİ MÜHİM BİR DUÂ

İmâm-ı Rabbânî (*Kuddise Sirruhû*)nun halîfelerinden ve ibriğini tutmakla görevli olan **Mevlânâ Sâlih el-Kûlâbî** (*Rahimehullâh*), **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**’nin her gün ve her gece yaptığı ibâdetleri ve vazîfeleri, mübârek oğullarının işâret ve emirleri üzerine toplamış ve yazmıştır.

Kendisi bunu şöyle anlatmıştır: “Ben **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**’nden yaptığı ibâdetlerin ve vazîfelerin hepsini yapmam ve yazmam için izin vermelerini ricâ ettiğimde:

‘Tâbî olmaya lâyık ameller ancak **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) **Efendimiz**’in amelleridir. Hadîs kitaplarına bakıp oradan öğrenin ve hepsini yapmaya çalışın.’ buyurdu.

Bunun üzerine ben: ‘Efendim, zât-ı âlînizin amelleri de zâten **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) **Efendimiz**’in amellerine uygundur.’ diye ısrâr edince **İmâm-ı Rabbânî** (*Kuddise Sirruhû*):

‘Peki o hâlde yazın ama çok dikkatli olunuz. Kavî ve fiilî sünnete uygun olanları yazın, böyle olmayanları yazmayın.’ buyurdu.” (Hâşim Kişmî, Berekât, sh:563)

Bu izni alan **Muhammed Sâlih Kûlâbî**, “**Hidâyetü’t-Tâlibîn**” veyâ “**Hediyetü’t-Tâlibîn**” ismiyle bir eser telif etmiştir. (Bkz.: Beyazıt Devlet Ktp., rakam:3823, verak:1a-17a.)

“**Mektûbât-ı Şerîfe**”nin birinci cildindeki 182 ve 244., ikinci cildindeki 33. ve üçüncü cildindeki 87 ve 95. mektupların kendisine gönderildiği bu mübârek zat çok büyük bir hizmet yaparak **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**’nin gün ve gece içinde okuduğu bâzı duâ ve zikirleri “**Hediyetü’t-tâlibîn**” diye tesmiye ettiği bir risâlede cemetmiş ve bizlere böyle büyük bir hazîne ithâf etmiştir.

Allâh-u Te‘âlâ bu hizmetinden dolayı kendisini tarafımızdan hayırla mükâfatlandırısın. Âmîn!

Mevlânâ Sâlih (Kuddise Sirruhû) 1038 (m.1628) senesinde Hindistan’da vefât etmiştir. **Allâh-u Te‘âlâ** kendisine fevka’t-tecellî ihsân eylesin. Âmîn!

İşte **Muhammed Sâlih Kûlâbî** (Kuddise Sirruhû) bu eserinde **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**’nin: “**Bütün hastalıklar için suya okunup içilecek ve Allâh’ın keremi ile şifâ hâsıl olacak diğer bir duâ da şudur.**” buyurduğunu nakletmiştir ki kırmızı yazılı yerde üzerine okunan kişinin erkek ise “İbn” lafzıyla, kadın ise “Bint” lafzıyla anne ismi ve kendi ismi zikredilecektir ki o duâ da şudur:

“**Rahmân ve Rahîm** olan **Allâh**’ın adıyla! Bütün hamdler göğü yüksek, yeri alçak yaratan, dağları diken, rüzgârları salıveren, geceyi karanlık, gündüzü aydınlık halkeden, görülen ve görülmeyen her şeyi yaratan ve bunları yaparken mahlûkâtından hiçbirinin yardımına muhtâc olmayan **Allâh**’a mahsustur.

Tesbîh (ve noksan sıfatlardan tenzîh) olsun Sana! Kudretin hakkında iyice düşünenler için şânın ne kadar büyüktür. Yüceliğin içerisinde dâimâ yüce oldun, (yarattıklarına mânen) yakınlığınla (bizlere şahdamarımızdan daha) yakın oldun ve ezici gücünle mahlûkâtını kahrettin (istemeseler de irâdeni onlarda etkili kıldın). Artık onlardan kim Sana düşmanlık ettiyse o ateştedir, (Sana karşı) nefsini alçaltan ise cennettir.

(Bizlere Sana) duâ (etmek) ile emrettin ve kabûlünü üstlendin, duâmızı kabûl ettiğin takdirde bizim yalvarışımız Senin kaderini dahî geri çevir(ir diye Habîbin bildir)di. En güçlü Sensin, Senden kuvvetli hiçbir kimse yoktur, en çok acıyan Sensin, Senden merhametli hiçbir fert olamaz. **Ya‘kûb** (Aleyhisselâm)a acıydın da gözünü ona iâde ettin, **Eyyûb** (Aleyhisselâm)a merhamet buyurdun da (bütün bedenini saran ve yıllarca süren hastalığı ve) belâyı ondan açıverdin.

Ey **Allâh**! Şüphesiz ben Senden istiyorum ve Sana rağbet ediyorum, zîrâ gerçek mânâda istenilecek ancak Sensin, kendisinden istenilecek Senin gibi bir Zat yoktur. Ey zorbaları kırıp geçiren! Ey çürümüş kemikleri dirilterek cezâ gününde hesâba çekecek olan!

Sen, üzerinden kullarının geçmesi için cehennem üzerine kıldan ince ve kılıçtan keskin bir köprü kurdun. Felan kadının oğlu felan adamı / Felan kadının oğlu felan kadını da bu ağırlara, bu yele, bu illet ve hastalıklara Sen mübtelâ kıldın, bunları gidermeye gücü yeten de ancak Sensin. Ey acıyanların en merhametlisi! (Sen bu hastaya şifâ ihsân eyle.)

‘O kâfir olmuş kimseler(e vaaz eden)in şaşılacak durumu; bir çağrı ve seslenişten başka bir şey duymayan (hayvanlar gibi idrâksiz) şeylere bağırmakta olan (çoban)ın durumuna benzer.

(Hayvanlar çobanın haykırışından bir mânâ çıkaramayıp, sâdece kuru bir ses işittikleri gibi, kalpleri mühürlü kâfirlere de ne kadar vaaz edilse, hiç etkilenmezler. Çünkü onlar **sağırlardır, dilsizlerdir ve körlerdir. Bu** (üç duyudan mahrum olmaları) **sebeb(iy)le onlar** (vaaz-u nasihatlerden hiçbir şey) **anlayamazlar.** (Yâ Rabbi! Kâfirlerin taptıkları onlara icâbet edemiyorsa da Sen her şeyi duyan ve bilen Allâhımız olarak bizim duâmıza icâbet eyle ve hastalığımıza şifâ ihsân eyle.)’ (el-Bakara Sûresi:171)

‘Şüphesiz sizin Rabbiniz ancak O Allâh’tır ki; gökleri, yeri, güneşi, ayı ve yıldızları (akıllı varlıklar gibi) **emr(ve irâdes)ine boyun eğdirilen** (ve kendilerinden istenen hiçbir vazîfeyi eksik etmeyen) **varlıklar olarak** (dünyâ günlerinden) **altı gün** (miktârına denk gelecek vakit)**de yaratmıştır. Sonra** (bir mekâna yerleşmekten münezzeh olarak Zâtı’na yakışır şekilde) **Arş’a istivâ buyurmuştur, O, geceyi gündüze bürü(yüp ört)mektedir ki, o onu koşturulurcasına talep** (ve tâkip) **etmektedir. İyi bilin ki; yaratmak da, yönetmek de sâdece O’na âittir.**

Âlemlerin Rabbi olan Allâh’ın (hayrı ve) **bereketi dâimâ pek çok olmuştur. Rabbiniz’e yalvar(ıp yakar)arak ve** (için için) **gizlice duâ edin. Şüphesiz ki O, haddi aşanları sevmez.**

Düzgün hâle getirilişinden sonra yerde fesat çıkarmayın, (amellerinizin kusurundan dolayı reddolunmanızdan) **korkarak ve** (fazl-u keremiyle kabûl etmesini) **umarak O’na duâ edin. Şüphesiz ki Allâh’ın rahmet** (ve icâbet)i (dualarını vesâir amellerini güzelce yapan) **muhsin kimselere çok yakındır.’** (el-A’râf Sûresi: 54-56)

‘(Habîbim!): ‘(O Rabbiniz’e) Allâh ismi verin, ya da (O’nu) Rahmân ismiyle adlandırın. Hangisiyle isim verirseniz, (her ikisi de yerinde olur) zâten (her biri tâzim ve yüceltme ifâde eden) **en güzel isimler sâdece O’na âittir.’ de.**

Namazın(daki okuman)ı (müşriklere duyurup da hakâretlerine sebebiyet verecek şekilde) **sesli yapma, onu** (arkanda kılanların duyamayacağı kadar) **çok da kısma. İşte sana! Bu(nlar) ara(sın)da** (orta) **bir yol ara.**

(Habîbim!): ‘Bütün hamdler O Allâh’a mahsustur ki, O hiçbir çocuk edinmemiştir, mülkte Kendisi için hiçbir ortak mevcut olmamıştır, (güçsüz bir duruma düşmekten münezzeh olduğu için) **Kendisini âcizlikten koruyanı da bulunmamıştır.’ de ve** (yine de hakkıyla Kendisine tâzimde bulunamadığını îtirâf etmek üzere) **O’nu iyice yücelterek büyüklükle vasıfla.’”** (el-İsrâ Sûresi:110-111)

(Muhammed Sâlih el-Kûlâbî, Hediyetü’l-tâlibîn, Beyazıt Devlet Ktp., rakam:3823, verak:13a-13b)

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاءَ وَوَضَعَ الْأَرْضَ وَنَصَبَ
الْجِبَالَ وَأَرْسَلَ الرِّيَّاحَ وَأَظْلَمَ اللَّيْلَ وَأَضَاءَ النَّهَارَ وَخَلَقَ مَا يُرَى وَمَا لَا يُرَى وَلَمْ
يَخْتَجْ فِيهِ إِلَى عَوْنِ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ، سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ شَأْنُكَ لِمَنْ تَفَكَّرَ فِي
قُدْرَتِكَ، عَلَوْتَ فِي عُلُوكَ وَدَنَوْتَ بِدُنُوكَ وَقَهَرْتَ خَلْقَكَ بِسُلْطَانِكَ، فَالْمُعَادِي
لَكَ مِنْهُمْ فِي النَّارِ، وَالْمُذِلُّ نَفْسَهُ فِي الْجَنَّةِ، أَمَرْتَ بِالِدُّعَاءِ وَتَكَفَّلْتَ بِالْإِجَابَةِ، رَدُّ
قَضَائِكَ دُعَاءَنَا إِذَا اسْتَجَبْتَ لَنَا، أَنْتَ الْقَوِيُّ فَلَيْسَ أَحَدٌ أَقْوَى مِنْكَ، أَنْتَ أَرْحَمُ
فَلَيْسَ أَحَدٌ أَرْحَمَ مِنْكَ، رَحِمْتَ يَعْقُوبَ فَرَدَدْتَ عَلَيْهِ بَصْرَهُ، وَرَحِمْتَ أَيُّوبَ
فَكَشَفْتَ عَنْهُ الْبَلَاءَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَزْغِبُ إِلَيْكَ، فَإِنَّكَ مَسْئُولٌ لَمْ يُسْأَلْ
مِثْلَكَ، يَا قَاصِمَ الْجَبَابِرَةِ! يَا دِيَانَ يَوْمِ الدِّينِ! يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ، نَصَبْتَ
لِخَلْقِكَ أَنْ يَمُرُّوا عَلَى أَحَدٍ مِنَ السَّيْفِ وَأَدَقُّ مِنَ الشَّعْرِ عَلَى جِسْرِ جَهَنَّمَ أَنْتَ
ابْتَلَيْتَ (-فُلَانُ بْنُ فُلَانَةَ- أَوْ -فُلَانَةُ بِنْتُ فُلَانَةَ-) بِهَذِهِ الْأَوْجَاعِ وَبِهَذَا الرِّيحِ
وَبِهَذِهِ الْأَمْرَاضِ وَالْأَسْقَامِ وَأَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى الذَّهَابِ بِهَا، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!
﴿وَمِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمِثْلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكُمْ
عُمَى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾، ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِلَّا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۱﴾ اُدْعُوا
رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۲﴾ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾، ﴿قُلِ ادْعُوا
اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا
تُخَافُوا بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿۳﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا﴾.»